

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับมัธยมศึกษา

ฉบับปรับปรุง

ภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

ระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒๕๕๕

**แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา**

สวณลิขสิทธิ กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ ๒ ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ ๔,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์ กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๖๙-๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน ทางด้านการคิดและกำหนดไว้เป็นสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน ด้วยถือว่าเป็นทักษะที่จะนำไปสู่การสร้าง ความรู้และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำทักษะการคิดลงสู่การปฏิบัติในห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการ จัดทำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดบูรณาการใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องตามตัวชี้วัดและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการจัดทำเอกสารได้แยกเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำเป็น ๒ เล่ม คือ ระดับชั้นประถมศึกษา ๑ เล่มและระดับชั้นมัธยมศึกษา ๑ เล่ม รวมเอกสารแนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดทั้งหมดมี ๑๖ เล่ม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารแนวทางการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่สนใจ นำไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิด อีกทั้งขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารนี้ให้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักสมรรถนะหนึ่งตามหลักสูตรแกนกลางฯ ที่สอดคล้อง ตามตัวชี้วัดและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอนนำไปเลือกใช้ในการจัด การเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดทักษะทางด้านการคิด สำหรับเอกสารนี้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา

สาระสำคัญในแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดฯ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด มีองค์ประกอบดังนี้

๑.๑ สาระ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๒ ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้ เป็นการวิเคราะห์จากตัวชี้วัดให้เห็นว่า ในแต่ละ ตัวชี้วัด ผู้เรียนควรมีความรู้อะไรบ้าง และสามารถปฏิบัติสิ่งใดได้บ้าง

๑.๓ ทักษะการคิด เป็นการวิเคราะห์ทักษะการคิดที่สัมพันธ์กับตัวชี้วัดในแต่ละตัว ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดไปสู่การสร้างชิ้นงาน/ภาระงานได้สอดคล้อง ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

๑.๔ ชิ้นงาน/ภาระงาน เป็นการวิเคราะห์ชิ้นงาน/ภาระงานที่สะท้อนความสามารถ ของผู้เรียนจากการใช้ความรู้และทักษะการคิดที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องตามตัวชี้วัด

๑.๕ แนวการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด เป็นการระบุกระบวนการ ของการคิด ที่จะนำไปจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดตามที่วิเคราะห์ได้จากตัวชี้วัด

๒. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด มีองค์ประกอบดังนี้

๒.๑ ตัวชี้วัด เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของแต่ละตัวชี้วัดที่สามารถ นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ในแต่ละชั้นปี/ภาคเรียน ซึ่งอาจมาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดบางตัวอาจต้องฝึกซ้ำ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ด้านทักษะการคิดให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

๒.๒ ความคิดรวบยอด เป็นการวิเคราะห์แก่นความรู้แต่ละตัวชี้วัดที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามตัวชี้วัดในข้อ ๒.๑

๒.๓ สารการเรียนรู้ เป็นสารการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด

๒.๔ ทักษะการคิด เป็นทักษะการคิดที่นำมาพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ที่วิเคราะห์ไว้ตามข้อ ๒.๑

๒.๕ ชิ้นงาน/ภาระงาน เป็นชิ้นงาน/ภาระงานที่สะท้อนความสามารถของผู้เรียน และทักษะการคิดตามตัวชี้วัดที่นำมาจัดกิจกรรมร่วมกัน

๒.๖ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเทคนิค/วิธีการสอนที่จะใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และนำไปสู่การสร้างชิ้นงาน/ภาระงาน และสอดคล้องกับการใช้กระบวนการพัฒนาทักษะการคิดที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนตามข้อ ๒.๔

อนึ่งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของแต่ละตัวชี้วัดเพื่อจัดกลุ่มสำหรับนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันตามข้อ ๒ เป็นการเสนอเพื่อเป็นตัวอย่าง ในทางปฏิบัติครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิด

๓. ตัวอย่างการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เป็นการนำผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดจากข้อ ๒.๑-๒.๖ สู่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยวิธีการคิดแบบย้อนกลับ (Backward Design) ใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

- การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
- การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้
- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

สรุปทักษะการคิดจากการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

๓

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๒๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๓๗

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

๓๙

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๕๗

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๗๑

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

๗๓

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๙๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

๑๐๙

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

๑๑๑

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๑๓๕

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้

๑๔๙

ภาคผนวก

๑๖๑

คณะทำงาน

๑๖๙

สรุปทักษะการคิดจากการวิเคราะห์ตามตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ม.๔-๖

ทักษะการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะการสังเกต ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ
ทักษะการแปลความ ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการให้เหตุผล
ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการสรุปลงความเห็น
ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการหาแบบแผน ทักษะการสร้างความรู้
ทักษะการตั้งเกณฑ์ ทักษะการประเมิน ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ทักษะกระบวนการคิดตัดสินใจ *ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ม.๓

ทักษะการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะการสังเกต ทักษะการสำรวจค้นหา
ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ
ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการสรุปอ้างอิง
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการวิเคราะห์
ทักษะการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการตั้งเกณฑ์
ทักษะการประเมิน *ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
*ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์

ม.๒

ทักษะการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะการสังเกต ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ
ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการนำความรู้ไปใช้
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการวิเคราะห์ *ทักษะการสังเคราะห์
*ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการตั้งเกณฑ์ ทักษะการประเมิน
ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์

ม.๑

ทักษะการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) ทักษะการสังเกต ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ
ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการเรียงลำดับ *ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการให้เหตุผล
ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ *ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการให้คำจำกัดความ
ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการตั้งเกณฑ์ *ทักษะการประเมิน
ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะกระบวนการคิดตัดสินใจ
ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์

***ทักษะการคิดที่เป็นจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

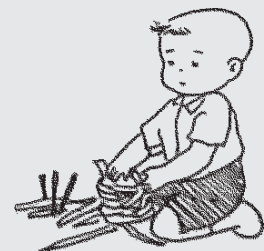
- ♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด
- ♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิดเป็นการนำตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จาก ๕ สาระ ๕ มาตรฐาน จำนวน ๓๕ ตัวชี้วัด มาวิเคราะห์ รายตัวชี้วัดใน ๔ ประเด็นคือ ตัวชี้วัดแต่ละตัวผู้เรียนควรรู้อะไรและทำอะไรได้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ในแต่ละประเด็นจะมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน และสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้ว ต้องอ่านให้ถูกต้องตาม อักขรวิธี มีการเว้นวรรคตอน ให้เหมาะสม รวมทั้งลีลา ท่าทาง และมารยาทที่ เหมาะสมกับเนื้อหา ในการอ่าน ส่วนการอ่าน ออกเสียงบทร้อยกรอง ผู้อ่านต้องออกเสียง ให้ถูกต้องตามอักขระ ลักษณะคำประพันธ์และ ลีลานั้นเสียงให้สอดคล้อง กับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ที่เป็นบทบรรยายและบท ร้อยกรองประเภทกลอน กาพย์และโคลง	๑. ทักษะ การอ่าน ๒. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๓. ทักษะ การประเมิน	การอ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้ว เช่น บทบรรยาย และบทร้อยกรอง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสี่กวาง กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง กาพย์สุรางคนางค์ และโคลงสี่สุภาพ	๑. ศึกษาลักษณะสำคัญของ งานเขียนร้อยแก้ว วิธีการ อ่านออกเสียงที่ถูกต้อง สรุปเป็นข้อความรู้ ๒. ร่วมกันกำหนดเกณฑ์ โดยระบุลักษณะสำคัญและ กำหนดระดับคุณภาพการอ่าน ๓. ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และประเมินการอ่านเทียบกับ เกณฑ์คุณภาพที่กำหนด ๔. ปรับปรุงการอ่านให้ได้ คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ๕. ศึกษาลักษณะของงานเขียน บทร้อยกรอง วิธีการออกเสียง ที่ถูกต้องสรุปเป็นข้อความรู้ ๖. ฟังการอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง ระบุข้อความที่ พบจากการฟัง เช่น วิธีการ เอื้อนเสียงสูงต่ำวรรครับ การ เว้นวรรคเพื่อนำไปพัฒนาการ อ่านบทร้อยกรองของตนเอง ๗. ร่วมกันกำหนดเกณฑ์/โดยระบุ ลักษณะสำคัญและกำหนด ระดับคุณภาพการอ่าน ๘. ฝึกอ่านออกเสียงบท ร้อยกรองให้ถูกต้องเหมาะสม กับเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด ๙. ปรับปรุงการอ่านให้ได้ คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๒. จับใจความ สำคัญจาก เรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การระบุคำ/ประโยค และ ลักษณะของข้อความที่อ่าน ซึ่งมีใจความสำคัญอยู่ใน เนื้อหาหลายลักษณะ เช่น อยู่ในความนำ เนื้อเรื่องและ สรุปแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เป็นความคิดรวบยอด จะทำให้สามารถจับใจความ สำคัญของเรื่องได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านจับใจความสำคัญของ เรื่องเล่า เรื่องสั้น บทสนทนา นิทาน วรรณคดี บทความ บันทึกคดีได้ตาม ลักษณะที่ปรากฏในเนื้อหา แต่ละเรื่องได้	๑. ทักษะ การอ่าน ๒. ทักษะ การแปลความ ๓. ทักษะ การตีความ ๔. ทักษะ การสรุปย่อ	ผลงานการสรุป ใจความสำคัญ ของเรื่องที่อ่าน	๑. ให้หลักการจับใจความสำคัญ ๒. ศึกษาเรื่องที่ต้องการจับใจความ ๓. อ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว ระบุแปลความหมายคำสำคัญ/ ประโยคในเรื่อง ตีความโดยใช้ ข้อมูลที่มีอยู่หรือหาเพิ่มเติม ๔. นำประโยคสำคัญมาสรุปย่อ เรียบเรียงใหม่ ด้วยสำนวน ภาษาของตนเองด้วยวิธีการดังนี้ ๔.๑ จับจุดมุ่งหมายของเรื่อง ๔.๒ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ๔.๓ จับเหตุการณ์หรือ ความหมายของเรื่องที่จำเป็น ต่อความเข้าใจเรื่องให้ครบถ้วน และให้ตัดส่วนปลีกย่อยที่ ไม่จำเป็นออกไป ๔.๔ นำเหตุการณ์หรือ ความหมายสำคัญของเรื่อง ที่จำเป็นมาเรียบเรียงใหม่
๓. ระบุเหตุ และผล และ ข้อเท็จจริง กับข้อคิดเห็น จากเรื่อง ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร ข้อเท็จจริงเป็นเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นหรือมีเนื้อหาแสดง กฎเกณฑ์หรือข้อมูลที่ได้รับ การพิสูจน์แล้ว ส่วนข้อคิด ที่เป็นลักษณะของเนื้อความ ที่แสดงความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติส่วนตัว การจำแนกข้อเท็จจริงกับ ข้อคิดเห็นได้ ทำให้สามารถ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัย รักการอ่านได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ จำแนกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้	๑. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๒. ทักษะ การให้เหตุผล ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	การจำแนก ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน และบอกเหตุ และผลประกอบ	๑. ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ พิจารณาข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น ๒. ฝึกสังเกตและจำแนก ประโยคที่เป็นข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องเล่า เรื่องสั้น บทสนทนา นิทาน วรรณคดี หรือบทความบันทึกคดีที่อ่าน ๓. อภิปรายสาเหตุและผลที่ เกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่าน ๔. สรุปเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่อง ที่อ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๔. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร คำบางคำมีหลายความหมาย ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายเชิงเปรียบเทียบ การรู้คำแวดล้อมของคำนั้นจะทำให้แปลความหมายได้ถูกต้อง ผู้เรียนทำอะไรได้ แปลความหมายและเปรียบเทียบคำที่อ่านได้ถูกต้องตามบริบท	๑. ทักษะการแปลความ ๒. ทักษะการเปรียบเทียบ	การแปลความหมายของคำและเปรียบเทียบคำที่มีหลายความหมาย	๑. รวบรวมคำที่มีหลายความหมายจากพจนานุกรมและพิจารณาความหมายต่าง ๆ เหล่านั้นว่าเป็นความหมายโดยตรงหรือความหมายเชิงเปรียบเทียบ เช่น กล้วย หมู ๒. สร้างประโยคจากคำที่รวบรวมมาโดยใช้ความหมายโดยตรง ความหมายเชิงเปรียบเทียบ ๓. ทำแบบฝึกแปลความหมายของคำจากบริบทต่าง ๆ เช่น ข้าว โฆษณา ๔. อธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายโดยให้เหตุผลประกอบ
๕. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท	ผู้เรียนรู้อะไร การตีความคำยากในเอกสารวิชาการ จำเป็นต้องแปลความโดยใช้พจนานุกรมและพิจารณาบริบทของคำนั้น ๆ ด้วย จึงจะตีความหมายของคำที่ถูกต้องชัดเจน ผู้เรียนทำอะไรได้ แปลความและตีความหมายคำยากจากเอกสารวิชาการและให้คำจำกัดความได้	๑. ทักษะการตีความ ๒. ทักษะการให้คำจำกัดความ	การตีความและให้คำจำกัดความคำยากจากเอกสารวิชาการ	๑. อ่านเอกสาร ฝึกแปลความหมายของคำยาก ๒. ศึกษาความหมายเดิมของคำยากจากพจนานุกรม ๓. หาความหมายของคำยากโดยเชื่อมโยงกับความหมายของคำในบริบท ๔. บอกความหมายของคำยากที่แฝงอยู่โดยอธิบายเหตุผลประกอบ
๖. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ ผู้อ่านต้องประเมินความน่าเชื่อถือของเนื้อความนั้นโดยใช้หลักการ เหตุผลที่	๑. ทักษะการให้เหตุผล ๒. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	การประเมินความน่าเชื่อถือของงานเขียนโน้มน้าวใจ	๑. ศึกษางานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ เช่น โฆษณา ๒. อ่านงานเขียนโน้มน้าวใจแล้วอภิปรายเนื้อหาและถ้อยคำว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ ๓. ร่วมกันประเมินความน่า

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	พิสูจน์ได้และได้รับการ ยอมรับโดยทั่วไป ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านงานเขียนแล้วบอก เหตุผลได้ว่างานเขียนนั้น มีความสมเหตุสมผล ควรเชื่อถือหรือไม่			เชื่อถือของข้อความโดยใช้ หลักเหตุผล ๔. นำเสนอผลงานการประเมิน ความน่าเชื่อถือของงาน เขียนโน้มน้าวใจ
๙. ปฏิบัติตาม คู่มือแนะนำ วิธีการใช้งาน ของเครื่องมือ หรือเครื่องใช้ ในระดับ ที่ยากขึ้น	ผู้เรียนรู้อะไร เครื่องมือ เครื่องใช้ที่มี วิธีการใช้ที่ซับซ้อน ผู้ใช้ จะต้องศึกษาคู่มือที่แนะนำ การใช้ให้เข้าใจอย่างชัดเจน ก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความ ผิดพลาดในการใช้และเกิด ประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านคำแนะนำวิธีการใช้ งานของเครื่องมือเครื่องใช้ ในเอกสารคู่มือ แล้วนำไป ปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	รายงานผลการ ปฏิบัติตามคู่มือ	๑. กำหนดสถานการณ์ให้ ผู้เรียนอ่านขั้นตอนการใช้ เครื่องมือ/เครื่องใช้จากคู่มือ การใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ๒. หาความหมายของข้อความ ที่มีอยู่เกี่ยวกับข้อมูล/ความรู้ที่มี ๓. ทดลองปฏิบัติจริงตาม ขั้นตอน ๔. เปรียบเทียบผลงาน ๕. ร่วมกันสรุปวิธีการอ่าน คู่มือให้เกิดประโยชน์สูงสุดและ จัดทำรายงาน ๖. นำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่
๙. วิเคราะห์ คุณค่าที่ได้รับ จากการอ่าน งานเขียน อย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหา ในชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์คุณค่า ที่ได้รับจากการอ่านทั้งด้าน การใช้ภาษา วิธีการเขียน และข้อคิดในการดำรงชีวิต จะทำให้สามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับ จากการอ่านและนำไปใช้ แก้ปัญหาได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	ผลงานการ นำเสนอคุณค่า ที่ได้รับจากการ อ่านและวิธี การนำไปใช้ ประโยชน์	๑. อ่านงานเขียน ๒. ตั้งวัตถุประสงค์ในการ วิเคราะห์งานเขียน ๓. กำหนดเกณฑ์การจำแนก แยกแยะข้อมูล ๔. แยกแยะข้อมูลตามเกณฑ์ ๕. นำเสนอคุณค่าและข้อคิด ที่ได้และระบุเหตุผลประกอบ พร้อมแนวทางหรือวิธีการ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๙. มีมารยาท ในการอ่าน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๘	ผู้เรียนรู้อะไร ในการอ่านใด ๆ สิ่งสำคัญ ที่ควรคำนึงเป็นอย่างยิ่งคือ ต้องมีมารยาทในการอ่าน เพื่อให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านอย่างมีมารยาท	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	ประเมินมารยาท ในการอ่าน	๑. วิเคราะห์ลักษณะการอ่าน ของตน ๒. เลือกเฉพาะลักษณะ การอ่านที่ส่งผลดีต่อการอ่าน ของตนและผู้อื่น ๓. อภิปรายเพิ่มเติมและ จัดทำรอบมารยาทที่ดี ในการอ่าน ๔. เชื่อมโยงวิธีการนำกรอบ มารยาทในการอ่านไปใช้ใน สถานการณ์การอ่านในชีวิต ประจำวัน ๕. ผลัดกันประเมิน มารยาท ในการอ่าน ๖. นำเสนอผลการประเมิน เพื่อการแก้ไข

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	ผู้เรียนรู้อะไร การคัดลายมือด้วยตัว บรรจงครึ่งบรรทัด ต้องคัด ให้ถูกต้อง ตามรูปแบบ ที่กำหนดรวมทั้ง ต้องคำนึง ถึงการเว้นช่องไฟ ขนาดตัวอักษร ต้องมี ความสม่ำเสมอ การวางสระ วรรณยุกต์ถูกต้อง และ สะอาดสวยงาม ผู้เรียนทำอะไรได้ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดได้ถูกต้อง ตามรูปแบบ	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน	ผลงานการคัด ลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	๑. ศึกษาลักษณะพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตามรูปแบบ ที่กำหนด ๒. ระบุนิยามสำคัญของ การเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตามรูปแบบ ที่กำหนด ๓. ศึกษาผลงานการคัดลายมือ ของตนและผู้อื่นแล้วร่วมกัน อภิปราย ๔. ร่วมกันระบุนิยามสำคัญของ ของลายมือที่ดีที่ทุกคนยอมรับ เพื่อจัดทำประเด็นการประเมิน ลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๕. นำประเด็นการประเมินมา กำหนดระดับคุณภาพและ เกณฑ์การประเมิน การคัด ลายมือที่ทุกคนยอมรับได้ ๖. ประเมินผลงานการคัด ลายมือของตนโดยใช้เกณฑ์ การประเมินที่กำหนดขึ้น ๗. ปรับปรุงผลงานให้ได้ ตามเกณฑ์การประเมิน
๒. เขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำ ถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนสื่อสารในรูป แบบใด ๆ ผู้เขียนต้องเขียน โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้	๑. ทักษะ การเขียน ๒. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	ผลงานการเขียน แนะนำตนเอง สถานที่สำคัญ และการเขียนบน สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. จัดทำแผนภาพความคิด ตามหัวข้อการเขียนที่กำหนด จัดบันทึกความคิดเป็น หัวข้อใหญ่/หัวข้อย่อย/ รายละเอียดอย่างคร่าว ๆ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	และเข้าใจสิ่งที่ต้องการ สื่อสารนั้น ๆ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนแนะนำตนเอง สถานที่สำคัญ เขียนบนสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมและ สละสลวย			๒. ยกวางข้อเขียนตามรูปแบบ ที่กำหนดโดยคำนึงถึง วัตถุประสงค์ของการเขียน/ ภาษาที่ใช้/การลำดับเรื่องราว ๓. พิจารณางานเขียนหาจุดด้อย ที่ต้องปรับปรุงด้วยตนเอง และให้ผู้อื่นร่วมพิจารณาด้วย ๔. ปรับปรุงงานเขียนให้มีความ สมบูรณ์ ชัดเจนและสละสลวย ๕. เผยแพร่ผลงานการเขียน
๓. เขียนบรรยาย ประสบการณ์ โดยระบุสาระ สำคัญและ รายละเอียด สนับสนุน	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนบรรยาย ประสบการณ์ เป็นการ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ซึ่งต้องระบุ สาระสำคัญและรายละเอียด สนับสนุนให้ชัดเจนด้วยภาษา ของผู้เขียนเอง ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนบรรยายประสบการณ์ โดยระบุสาระสำคัญและ รายละเอียดสนับสนุนชัดเจน	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์	ผลงาน การเขียน บรรยาย ประสบการณ์	๑. กำหนดวัตถุประสงค์ ของงานเขียน ๒. หาข้อมูลที่เหมาะสม ๓. จัดทำแผนภาพความคิด ตามหัวข้อที่จะเขียนบรรยาย ประสบการณ์ ๔. จัดหมวดหมู่ความคิดจาก แผนภาพและจัดเรียงลำดับ พร้อมทั้งกำหนดสาระสำคัญ และรายละเอียดอย่างคร่าว ๆ ๕. เขียนบรรยายตามแผนภาพ ที่วางไว้โดยคำนึงถึงการให้ ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ๖. นำเสนอผลงานและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๗. ปรับปรุงงานเขียนบรรยาย ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ๘. เผยแพร่ผลงานการเขียน
๔. เขียน เรียงความ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนเรียงความ เชิงพรรณนาเป็นการเขียน เรื่องราวตามประสบการณ์ หรือจินตนาการของผู้อื่น	๑. ทักษะ การสังเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	ผลงาน การเขียน เรียงความ เชิงพรรณนา	๑. ทบทวนการใช้ถ้อยคำ สำนวน ไวยากรณ์งานเขียน เชิงพรรณนา ๒. วางโครงเรื่องงานเขียน ๓. เขียนเรียงความตามโครง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	อย่างมีรูปแบบและหลักเกณฑ์ ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ เกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหารชนิดต่าง ๆ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนเรียงความ เชิงพรรณนาได้			เรื่องที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึง การใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ๔. ตรวจสอบงานเขียนของตน โดยพิจารณาความสอดคล้อง ของเนื้อหาสาระกับหัวข้อ/ การใช้ภาษา การเขียนสะกดคำ/ การลำดับเรื่อง เป็นต้น (อาจให้ผู้อื่นร่วมพิจารณาด้วย) ๕. ปรับปรุงงานเขียนเรียงความ ให้มีความชัดเจนถูกต้อง และเหมาะสม ๖. เผยแพร่ผลงานการเขียน
๕. เขียนย่อความ จากเรื่อง ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนย่อความที่ดี ต้องรู้หลักและรูปแบบ การเขียน จึงจะสามารถ เขียนย่อความจากเรื่องด้วย ภาษาของตนเองได้อย่าง กระชับ ชัดเจน ครบถ้วน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนย่อความจากเรื่องที่ อ่านได้	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การสังเคราะห์	ผลงานการเขียน ย่อความจาก เรื่องที่อ่าน เช่น เรื่องสั้น คำสอน สุนทรพจน์	๑. อ่านเรื่องที่ต้องการสรุปย่อ ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง เช่น - คำสำคัญของเรื่อง - ประโยคสำคัญของเรื่อง - สาระสำคัญของเรื่อง ในแต่ละย่อหน้า ๓. นำสาระสำคัญของแต่ละ ย่อหน้ามาเรียงลำดับพร้อมทั้ง ตัดรายละเอียดปลีกย่อยออกไป ๔. นำสาระสำคัญของแต่ละ ย่อหน้าที่ตัดรายละเอียด ปลีกย่อยแล้วมาเรียบเรียงใหม่ โดยใช้ภาษาและความเข้าใจ ของผู้เรียนให้เกิดความกระชับ และมีใจความครบถ้วน
๖. เขียนแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระ จากสื่อที่ได้รับ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนแสดงความคิดเห็น เป็นการสื่อความคิด/มุมมอง ของผู้เขียนที่มีต่อสาระที่ได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การให้เหตุผล	ผลงานเขียนแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระ ที่ได้รับจากสื่อ	๑. ศึกษาสาระจากสื่อโดย การอ่าน การฟัง การดู ๒. จดบันทึกสาระสำคัญที่เกิด จากการตั้งข้อสังเกต ขยายความ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	รับจากสื่อต่าง ๆ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระที่ได้รับจากสื่อ		เช่น บทความ ข่าว เหตุการณ์ ต่าง ๆ หนังสือ อ่านนอกเวลา	คิดเพื่อแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้เหตุผลโดยอ้างอิง กับความรู้หรือประสบการณ์ เดิมของผู้เรียน ๓. นำสาระสำคัญมาเรียบเรียง และนำเสนอเป็นงานเขียน โดยใช้ภาษาของผู้เรียนเอง พร้อมทั้งยกเหตุผลประกอบ ความคิด
๑๖. เขียนจดหมาย ส่วนตัวและ จดหมาย กิจธุระ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนจดหมาย ส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ เป็นการเขียนสื่อสารที่มี รูปแบบเฉพาะ การเขียน จดหมายที่ดีผู้เขียนต้อง คำนึงถึงรูปแบบ หลักเกณฑ์ และความถูกต้องเหมาะสม ของจดหมายแต่ละชนิด จึงจะทำให้เขียนสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนจดหมายส่วนตัว และจดหมายกิจธุระได้	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	ผลงานการเขียน จดหมายขอ ความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ จดหมาย สอบถามข้อมูล	๑. ทบทวนความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะ องค์ประกอบของ จดหมายต่าง ๆ ๒. เปรียบเทียบลักษณะ ที่เหมือนหรือต่างของจดหมาย ส่วนตัว จดหมายกิจธุระ ๓. สรุปลักษณะของจดหมาย แต่ละชนิด และหลักเกณฑ์ การเขียน ๔. เขียนจดหมายส่วนตัวหรือ จดหมายกิจธุระ ตามหลัก การเขียน ๕. ประเมินผลงานการเขียน
๑๗. เขียนรายงาน การศึกษา ค้นคว้าและ โครงการ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนรายงานเป็นการ นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการ รวบรวม ศึกษา ค้นคว้า อย่าง เป็นระบบ มีรูปแบบการ เขียนเฉพาะ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าและรายงานโครงการได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปอ้างอิง	รายงานการศึกษา ค้นคว้าและ รายงาน โครงการ	๑. ศึกษาแบบของการเขียน รายงานการศึกษาค้นคว้าและ รายงานโครงการ ๒. สรุปเป็นองค์ประกอบ สำคัญของรายงานการศึกษา ค้นคว้าและรายงานโครงการ ๓. วางโครงเรื่องที่จะศึกษา ค้นคว้ารวบรวมข้อมูล ๔. เขียนรายงานการศึกษา

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				ค้นคว้าและรายงานโครงงาน ๕. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาค้นคว้า ๖. นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลให้เหมาะสม เช่น นำเสนอเป็นตาราง แผนภาพ เป็นต้น ๗. ถ่ายทอดข้อมูลเป็นรายงาน ตามรูปแบบของการเขียน รายงาน มีการอ้างอิงประกอบ
๙. มีมารยาท ในการเขียน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๘	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทการเขียนคือ คุณลักษณะของผู้เขียนที่มี ความเหมาะสม โดยพิจารณา ภาษาที่ใช้ในการเขียน โอกาส บุคคล สถานที่ รวมทั้ง ความสะอาด ประณีตของ งานเขียน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนอย่างมีมารยาท	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน	การประเมิน มารยาท จากงานเขียน	๑. พิจารณาผลงานการเขียน จากสมุดงานของตนเอง และเพื่อน ๒. ระบุประเด็น ลักษณะ การเขียนที่ทุกคนยอมรับ กำหนดเป็นเกณฑ์มารยาท ในการเขียนที่ควรปฏิบัติ ๓. ประเมินมารยาทในการ เขียนของตนโดยเทียบกับ เกณฑ์ที่กำหนด ๔. ร่วมกันสรุปแนวทาง การปฏิบัติตนให้มีมารยาท ในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. พูดย่อ ใจความ สำคัญของเรื่องที่ฟัง และดู	ผู้เรียนรู้อะไร การพูดย่อความสำคัญได้ จะต้องมีความเข้าใจเรื่องที่ฟัง และดูสามารถใช้ภาษา ที่ถูกต้อง กระชับ และเหมาะสมกับผู้ฟัง ผู้เรียนทำอะไรได้ พูดย่อใจความสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดูโดยใช้ ภาษาที่ถูกต้อง กระชับ และ เหมาะสมกับผู้ฟัง	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การเรียงลำดับ	การพุดร่ายงาน จากเรื่องที่ฟัง และดู	๑. จดบันทึกเรื่องที่ฟังและดู ๒. สรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่ฟังและดู โดยเขียน เฉพาะประโยคสำคัญ ข้อความ สำคัญและตัดรายละเอียด ปลีกย่อยที่ไม่จำเป็นออก ๓. นำประโยค/ข้อความสำคัญ มาเรียบเรียงใหม่ให้มีความ ครบถ้วน และกระชับ ชัดเจน ๔. เตรียมการพูดโดยอาจ ดำเนินการ เช่น - จดบันทึกเป็นหัวข้อใหญ่/ย่อย และรายละเอียดอย่างคร่าว ๆ - เตรียมภาษาพูดที่เหมาะสม - เตรียมท่าทาง/ สื่อประกอบการพูด ๕. พูดย่อความตามที่ได้ วางแผนไว้อย่างสร้างสรรค์
๒. เล่าเรื่องย่อ จากเรื่องที่ฟัง และดู	ผู้เรียนรู้อะไร การเล่าเรื่องย่อเป็นการ พูดย่อเรื่องราวโดยย่อจาก เรื่องที่ฟังและดูให้ผู้อื่นฟัง อย่างเป็นขั้นตอน ใช้ภาษา ที่กระชับชัดเจนเข้าใจง่าย ผู้เรียนทำอะไรได้ เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟัง และดูอย่างเป็นขั้นตอน ใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การเรียงลำดับ ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	๑. บันทึกเรื่องที่ ฟังและดู ๒. แผนภาพ โครงเรื่อง ๓. การพูด เล่าเรื่องย่อ จากเรื่องที่ฟัง และดู	๑. จดบันทึกเรื่องที่ฟังและดู ๒. จัดทำแผนภาพโครงเรื่อง ตามลำดับเหตุการณ์จากเรื่อง ที่ฟังและดู ๓. เตรียมการเล่าเรื่อง ดังนี้ - ลำดับเหตุการณ์/เรื่องที่ จะเล่า - เตรียมภาษา/ท่าทางที่จะเล่า - เตรียมสื่อที่ใช้ประกอบ (ถ้ามี) ๔. เล่าเรื่องตามลำดับที่เตรียมไว้ ๕. ประเมินผลงานการเล่าเรื่อง ๖. นำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. พุดแสดง ความคิดเห็น อย่าง สร้างสรรค์ เกี่ยวกับ เรื่องที่ฟัง และดู	ผู้เรียนรู้อะไร การพุดแสดงความคิดเห็น อย่างสร้างสรรค์เป็นการสื่อ ความคิด/มุมมองของผู้พุด ที่มีต่อเรื่องที่ฟังและดู ทั้งนี้ จะต้องพุดอย่างมีลำดับขั้นตอน ใช้เหตุผล แนวความคิด หลักการ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ๆ ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดแสดงความคิดเห็น อย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและดูโดยมีลำดับ ขั้นตอน การใช้เหตุผล แนวความคิด หลักการ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ๆ	๑. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๒. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	๑. บันทึกสาระ สำคัญของเรื่อง ที่ฟังและดู ๒. การพุด แสดงความคิด เห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและดู อย่างสร้างสรรค์	๑. จัดบันทึกสาระสำคัญ ของเรื่องที่ฟังและดู ๒. บันทึกข้อสังเกต/มุมมอง/ ข้อคิดที่ได้จากการฟังและดู ๓. เขียนอธิบายความคิดตาม ข้อสังเกต/มุมมองหรือข้อคิด โดยใช้เหตุผลหรือ หลักการ อย่างสร้างสรรค์ ๔. เตรียมการพุด เช่น - ลำดับเหตุการณ์/บันทึก ย่อที่จะพุด - เตรียมภาษา/ท่าทาง ในการพุด - เตรียมสื่อประกอบ การพุด (ถ้ามี) ๕. พุดแสดงคามคิดเห็น อย่างสร้างสรรค์
๔. ประเมิน ความน่า เชื่อถือของ สื่อที่มีเนื้อหา โน้มน้าวใจ	ผู้เรียนรู้อะไร การดูและฟังสิ่งต่าง ๆ นั้น ต้องใช้ดุลยพินิจในการดู และฟัง พร้อมทั้งต้อง ประเมินความน่าเชื่อถือ โดยใช้ประสบการณ์ หรือ อ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่าง หลากหลายในการประเมิน ผู้เรียนทำอะไรได้ ประเมินความน่าเชื่อถือ ของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ โดยอ้างอิงจากประสบการณ์ หรืออ้างอิงแหล่งข้อมูล อย่างหลากหลายในการ ประเมิน	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ	๑. เกณฑ์การ ประเมิน ความน่าเชื่อถือ ของสื่อโฆษณา ๒. การประเมิน ความน่าเชื่อถือ ของโฆษณา/ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ	๑. ระบุนิยามสำคัญของ สาระจากสื่อที่มีความน่าเชื่อถือ ว่าควรประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง โดยการอ้างอิงจากประสบการณ์ หลักวิชาการหรือการยอมรับ ในสังคมทั่วไปใช้เป็นเกณฑ์ การประเมิน ๒. นำตัวอย่างโฆษณาหรือ ข่าวสารที่ได้รับจากสื่อโทรทัศน์/ สื่อสิ่งพิมพ์ มาประเมินความ น่าเชื่อถือโดยวิเคราะห์ตาม ประเด็นเนื้อหาเทียบกับเกณฑ์ ที่กำหนด ๓. สรุปว่าโฆษณาหรือข่าวนี ีความน่าเชื่อถือหรือไม่ พร้อม ทั้งอธิบายเหตุผลประกอบ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. พุดรายงาน เรื่องหรือ ประเด็น ที่ศึกษา ค้นคว้าจาก การฟัง การดู และการ สนทนา	ผู้เรียนรู้อะไร การพุดรายงานเป็นวิธีการ นำเสนอข้อมูลอย่างมีขั้นตอน โดยใช้ภาษาที่มีความ ถูกต้องตามหลักภาษา ชัดเจน สละสลวยเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน และท้องถิ่น ของตนเองด้วยการฟัง การดู และการสนทนาโดยใช้ ภาษาที่มีความถูกต้องตาม หลักภาษา ชัดเจน สละสลวย เหมาะสมกับเนื้อหา	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะ การประเมิน	๑. รายงานจาก การศึกษาค้นคว้า การดู การฟัง หรือ การสนทนาทาง สื่อต่าง ๆ ๒. การพุดรายงาน จากการศึกษา ค้นคว้า การดู การฟัง หรือ การสนทนา	๑. ทำรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า หรือการฟัง การดู การสนทนา ๒. ร่วมกันสร้างเกณฑ์ การประเมินการพุดรายงาน ๓. เตรียมการพุดรายงาน เช่น - เตรียมเอกสารรายงาน - จัดบันทึกย่อจากรายงาน การศึกษาค้นคว้าฉบับสมบูรณ์ - เตรียมสื่อ/หลักฐานที่ได้ จากการศึกษาค้นคว้าจาก การฟัง การดู หรือการสนทนา ๔. พุดรายงานตามที่ได้เตรียม วางแผนไว้ ๕. ประเมินผลการพุดรายงาน
๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และ การพุด หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๕	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทในการฟัง ดูและ การพุด เป็นการปฏิบัติตน ในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง การใช้ภาษาที่ ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส บุคคล สถานที่ ผู้เรียนทำอะไรได้ ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มี มารยาทในการฟัง ดู และ พุดได้อย่างเหมาะสมและ สม่ำเสมอ	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การสรุป ความเห็น	๑. จัดทำบันทึก เกณฑ์มารยาท ในการฟัง การดู และมารยาท ในการพุด ๒. การสรุป แนวทางในการ ปฏิบัติตนตาม มารยาทในการฟัง ดูและมารยาท ในการพุด	๑. ระบุนิยามสำคัญของ มารยาทในการฟัง การดู และ มารยาทในการพุด ๒. กำหนดประเด็นและเกณฑ์ การประเมินมารยาทในการฟัง การดู และมารยาทในการพุด ๓. ทดลองประเมินมารยาท ในการฟัง การดู และมารยาท ในการพุดของตนเอง โดย เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ๔. ร่วมกันกำหนดแนวทาง ปฏิบัติตนให้มีมารยาทใน การฟัง การดู และมารยาท ในการพุด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อธิบาย ลักษณะ ของเสียง ในภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร เสียงในภาษาไทยประกอบ ด้วยเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การเข้าใจฐาน ที่เกิดและลักษณะของเสียง จะช่วยให้สามารถออกเสียง ได้ชัดเจนถูกต้องมากขึ้น ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายลักษณะของเสียง ในภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การพูด ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	อธิบายแผนภูมิ ฐานที่เกิดและ ลักษณะของ เสียงในภาษาไทย และออกเสียงให้ ถูกต้องชัดเจน	๑. ทบทวนความรู้เรื่องเสียง ในภาษาไทยที่ผู้เรียนเคยรู้ ๒. ศึกษาและวิเคราะห์ แผนภูมิเกี่ยวกับเสียง ในภาษาไทย ๓. อธิบายแผนภูมิและฝึก ออกเสียงให้ถูกต้อง ๔. นำเสนอ/อธิบายแผนภูมิ เสียงในภาษาไทยและ ประเมินผลงาน
๒. สร้างคำ ในภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร การประสมคำ คำซ้ำ คำซ้อนและการใช้คำพ้อง เป็นวิธีการสร้างคำ เพื่อให้ มีคำใช้มากขึ้นและสื่อ ความหมายได้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ สร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม ในภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	สร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน และคำพ้อง	๑. ทบทวนเรื่องประเภทของ คำในภาษาไทย ๒. จำแนกตัวอย่างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน และคำพ้อง แล้วให้บอกว่าคำแต่ละ ประเภทสร้างขึ้นด้วยวิธีใด ๓. สรุปหลักเกณฑ์การสร้าง คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน และคำพ้อง ๔. สร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อนจากคำที่กำหนดให้ ๕. นำคำประสม คำพ้อง คำซ้ำ คำซ้อนไปใช้ในประโยคให้ สอดคล้องกับเนื้อหา ๖. นำเสนอผลงานด้วย การอ่าน การพูด หรือการเขียน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. วิเคราะห์ ชนิดและ หน้าที่ของคำ ในประโยค	ผู้เรียนรู้อะไร คำในภาษาไทยมี ๗ ชนิด ได้แก่ คำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท สันธาน และอุทาน จำเป็นต้องรู้ ความหมายและหน้าที่ ของคำแต่ละชนิดจึงจะ สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ ของคำในประโยคได้	ทักษะ การวิเคราะห์	การวิเคราะห์ หน้าที่ของคำ แต่ละชนิด ในประโยค	๑. ทบทวนชนิดและหน้าที่ ของคำ ๒. วิเคราะห์หน้าที่ของคำ แต่ละชนิด ในประโยคตาม ลักษณะการใช้ ๓. รวบรวมและนำเสนอ ผลงานด้วยการพูด การอ่าน หรือการเขียน
๔. วิเคราะห์ ความ แตกต่างของ ภาษาพูดและ ภาษาเขียน	ผู้เรียนรู้อะไร ภาษาพูดเป็นภาษาที่ไม่ เป็นทางการ มักใช้ในการ สนทนาทั่วไป ส่วนภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้ในระดับทางการ หรือเป็นแบบแผน ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์ความแตกต่าง ของภาษาพูดและภาษาเขียน ได้โดยใช้การเปรียบเทียบ	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์	การวิเคราะห์และ เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ระหว่างภาษาพูด กับภาษาเขียน	๑. ศึกษาข้อมูลภาษาพูด และภาษาเขียน ๒. ร่วมแสดงความคิดเห็น ถึงความแตกต่างของภาษาพูด และภาษาเขียน โดยอ้างอิงจาก ความรู้หรือประสบการณ์เดิม ๓. นำตัวอย่างภาษาพูด และภาษาเขียนมาเปรียบเทียบ เพื่อระบุลักษณะที่ต่างต่างกัน ๔. เขียนรายงานผลการ วิเคราะห์
๕. แต่งบท ร้อยกรอง	ผู้เรียนรู้อะไร บทร้อยกรอง เป็นคำ ประพันธ์ที่มีฉันทลักษณ์ สัมผัสคล้องจอง ใช้ในการ ถ่ายทอดความคิดความรู้สึก และจินตนาการของผู้เขียน อย่างมีศิลปะ จึงจะต้อง เข้าใจศิลปะการประพันธ์ แต่ละชนิดและเลือกใช้ ให้ถูกต้องเหมาะสม	๑. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๒. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	การแต่ง บทร้อยกรอง ประเภท กาพย์ยานี ๑๑	๑. ทบทวนความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะของบทร้อยกรอง เช่น จำนวนคำ ลักษณะการสัมผัส ๒. ศึกษาผังของบทร้อยกรอง กาพย์ยานี ๑๑ และศิลปะ การแต่ง ๓. แต่งบทร้อยกรองให้มี ความหมาย ใช้ถ้อยคำไพเราะ และถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ๔. นำเสนอ วิพากษ์วิจารณ์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ผู้เรียนทำอะไรได้ แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ ได้			๕. ประเมินปรับปรุงผลงาน ๖. เผยแพร่ผลงาน
๖. จำแนกและ ใช้สำนวน ที่เป็น คำพังเพย และสุภาษิต	ผู้เรียนรู้อะไร สุภาษิตและคำพังเพย เป็นสำนวนไทยที่มีลักษณะ การใช้แตกต่างกัน สุภาษิต ใช้ในเชิงสั่งสอน คำพังเพย ใช้ในการเปรียบเทียบ การกระทำ จึงต้องจำแนก ความแตกต่างและนำไปใช้ ให้เหมาะสม ผู้เรียนทำอะไรได้ จำแนกและใช้สำนวนที่เป็น คำพังเพยและสุภาษิตได้	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	การจำแนก สุภาษิตและ คำพังเพยและ นำไปใช้ในการ พูดหรือเขียนได้	๑. สังเกตลักษณะความเหมือน/ ความต่างของสำนวนที่เป็น พังเพยและคำสุภาษิต ๒. จำแนกคำพังเพย และสุภาษิต ๓. พูดหรือเขียนหรือแสดง บทบาทสมมติเพื่ออธิบาย ความหมายของสุภาษิตและ คำพังเพย

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สรุปเนื้อหา วรรณคดีและ วรรณกรรม ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการสรุปเนื้อหา วรรณคดีหรือวรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	รายงานการสรุป เนื้อหาจาก วรรณคดีหรือ วรรณกรรม	๑. อ่านวรรณคดีหรือ วรรณกรรมตามที่กำหนด ประเภทต่าง ๆ เช่น ศาสนา ประเพณี คำสอน ประวัติศาสตร์ วรรณกรรมท้องถิ่น ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง - คำสำคัญของเรื่อง - ประโยคสำคัญของเรื่อง ๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๔. สรุปเนื้อหาจากแผนภาพ โครงเรื่องจัดทำเป็นรายงาน
๒. วิเคราะห์ วรรณคดีและ วรรณกรรม ที่อ่านพร้อม ยกเหตุผล ประกอบ	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การให้เหตุผล	รายงาน การวิเคราะห์ วรรณคดีและ วรรณกรรม	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรมจากบทเรียน ๒. วิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะการประพันธ์ ๓. นำเสนอผลการวิเคราะห์ พร้อมยกเหตุผลประกอบ
๓. อธิบายคุณค่า ของวรรณคดี และ วรรณกรรม ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการและคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านได้	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	๑. การอธิบาย คุณค่าของ วรรณคดีและ วรรณกรรม ๒. รายงานการ วิเคราะห์ วรรณคดีและ วรรณกรรม	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรมตามที่กำหนด ๒. สร้างเกณฑ์การประเมิน คุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรม ๓. จัดบันทึกส่วนของวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่น่าสนใจ และมีคุณค่า

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				๔. ประเมินคุณค่าของ วรรณคดี และวรรณกรรม เกี่ยวกับคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านสังคม ๕. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมโดยยกเหตุผล ประกอบ ๖. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ และประเมินผลวรรณคดีและ วรรณกรรม
๔. สรุปความรู้ และข้อคิด จากการอ่าน เพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการสรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. การประยุกต์ใช้ความรู้ และข้อคิดในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปความรู้และข้อคิด และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	๑. รายงาน สรุปความรู้ และข้อคิดจาก การอ่านวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. บันทึกการ นำความรู้และ ข้อคิดไปใช้ ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรม ๒. วิเคราะห์ความรู้และข้อคิด จากการอ่าน ๓. สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านและจัดทำรายงาน ๔. นำเสนอความรู้และข้อคิด ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๕. จัดทำบันทึกการนำความรู้ และข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๕. ท่องจำบท อาขยานตาม ที่กำหนด และบท ร้อยกรอง ที่มีคุณค่า ตามความ สนใจ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการอ่านบทร้อยกรอง ๒. หลักการวิเคราะห์คุณค่า บทร้อยกรอง ผู้เรียนทำอะไรได้ ท่องจำบทอาขยานตามที่ กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด ตัดสินใจ	ท่องบทยอาขยาน ตามที่กำหนด หรือบทร้อยกรอง ตามความสนใจ	๑. ฝึกอ่านบทยอาขยานและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ ๒. วิเคราะห์บทยอาขยาน และบทร้อยกรองที่กำหนดให้ ในด้านความหมาย ศิลปะ การประพันธ์และข้อคิดที่ได้รับ ๓. ฝึกอ่านเป็นทำนองเสนาะ และท่องจำ ๔. เลือกบทร้อยกรองที่สนใจ มาท่องจำเพิ่มเติม

♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเป็นการวิเคราะห์ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ตัวชี้วัด โดยวิเคราะห์ใน ๖ ประเด็น คือ ความสัมพันธ์/เชื่อมโยง ของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๒. จับใจความ สำคัญจาก เรื่องที่อ่าน ๓. ระบุเหตุและ ผลและ ข้อเท็จจริง กับข้อคิดเห็น จากเรื่อง ที่อ่าน ๔. ระบุและ อธิบายคำ เปรียบเทียบ และคำ ที่มีหลาย ความหมาย ในบริบท ต่าง ๆ จาก การอ่าน ๕. ตีความคำยาก ในเอกสาร วิชาการ โดยพิจารณา จากบริบท	การสรุปเนื้อหา สำคัญจากการ อ่านด้วยกฎเกณฑ์ การใช้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ ตีความหมายคำ อย่างสมเหตุ สมผลจาก เอกสารคู่มือ ต่าง ๆ ช่วยให้ เกิดความรู้ ความคิดที่จะนำ ไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา รวมทั้งฝึกฝน ให้มีนิสัย รักการอ่าน	๑. การอ่านจับใจ ความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น - บทสนทนา - นิทาน - วรรณคดี ในบทเรียน - งานเขียน - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทาง วิชาการ - งานเขียน ประเภทชักจูง โน้มน้าวใจ เชิงสร้างสรรค์ ๒. การพูด ประเมินความ น่าเชื่อถือของ สื่อที่มีเนื้อหา โน้มน้าวใจ	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ การให้เหตุผล ๕. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ ๖. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	๑. สรุปใจความ สำคัญของเรื่อง ที่อ่าน ๒. จำแนก เนื้อหาบทอ่าน ๓. แปล ความหมาย คำยากจาก เอกสารวิชาการ ๔. ประเมิน ความน่าเชื่อถือ ของบทโฆษณา ๕. ผลการอ่าน ตามการปฏิบัติ ในคู่มือ	๑. ศึกษาหลักเกณฑ์ การอ่านจับใจความ ๒. ศึกษาเรื่องที่จะ จับใจความ แปลความ ๓. อ่านเรื่อง ระบุคำ สำคัญของเรื่องและ ประโยคสำคัญ ของเรื่องที่อ่าน ๔. เรียบเรียงประโยค สำคัญของเรื่องโดยใช้ คำเชื่อมให้ได้ใจความ สมบูรณ์ ๕. วิเคราะห์และจำแนก ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านพร้อมให้ เหตุผลประกอบ ๖. อ่านงานเขียน บทความ สารคดี หรือ บันเทิงคดี ๗. พิจารณาถึง ความหมายของคำ ประโยค เนื้อหา ว่าเป็น ความหมายตรงหรือ ความหมายเปรียบเทียบ หรือความหมายตาม

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
๖. ระบุข้อสังเกต และความ สมเหตุสมผล ของงานเขียน ประเภทชักจูง โน้มน้าวใจ ๗. ปฏิบัติตาม คู่มือแนะนำ วิธีการใช้งาน ของเครื่องมือ หรือเครื่องใช้ ในระดับ ที่ยากขึ้น ๘. มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ ๘. ประเมินความ น่าเชื่อถือของ สื่อที่มีเนื้อหา โน้มน้าวใจ ๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด					บริบทแล้วจัดทำเป็น ชิ้นงาน ๘. อ่านเอกสารทาง วิชาการ ค้นหา ความหมายของคำยาก ๙. ร่วมอภิปราย ความหมายของคำยาก ตามบริบท ตำราและ ผลงานวิจัยหรือข้อมูล สนับสนุนอื่นที่วิเคราะห์/ สังเคราะห์คำยากไว้ ๑๐. จัดทำบัญชีคำยาก ๑๑. ศึกษางานเขียน ประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ ๑๒. วิเคราะห์ลักษณะ ของข้อความ คำที่ โน้มน้าวใจจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ ที่นำมา เป็นกรณีศึกษา ๑๓. ประเมินความ น่าเชื่อถือของข้อความ คำที่โน้มน้าวใจ ๑๔. ให้อ่านเอกสาร คู่มือต่าง ๆ และศึกษา วิธีการนำไปใช้ โดย ปฏิบัติจริงตามขั้นตอน ๑๕. ร่วมกันสรุปวิธี การอ่านคู่มือ ๑๖. ประเมินลักษณะ การอ่านของแต่ละคน ๑๗. ปรับปรุงวิธีการอ่าน และเสนอแนะวิธีปฏิบัติ การอ่านที่เหมาะสม

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๘. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ๙. มีมารยาทในการอ่าน	การอ่านและวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับทั้งด้านการใช้ภาษาวิธีการเขียนและข้อคิด จะทำให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีหลักการ อีกทั้งมีแนวทางในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	๑. การวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน ๒. มารยาทในการอ่าน ๓. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่าง ๆ - บทความ - หนังสือ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ๔. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ๓. ทักษะการประเมิน	๑. พุดนำเสนอผลงาน ๒. รายงานการเขียนวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน	๑. อ่านงานเขียนตามความสนใจ ๒. ตั้งวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานเขียนที่อ่าน ๓. กำหนดเกณฑ์ในการจำแนกข้อมูลจากงานเขียนที่อ่าน ๔. วิเคราะห์แยกแยะข้อมูลตามเกณฑ์เพื่อให้เห็นองค์ประกอบของงานเขียน ๕. หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ ๖. นำเสนอผลการวิเคราะห์มาสรุปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ๗. ประเมินคุณค่า/ข้อคิดจากงานเขียนในด้านวิธีการเขียน
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๖. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ ๙. มีมารยาทในการเขียน					

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
					การใช้ภาษา ภาพสะท้อน แนวปฏิบัติจากเรื่อง ๘. เขียนแสดงความ คิดเห็นและนำเสนอ คุณค่าและข้อคิด ที่ได้รับ พร้อมแนวทาง หรือวิธีนำไปประยุกต์ ใช้ให้เกิดประโยชน์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๑. คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ๒. เขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำ ถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ๓. เขียนบรรยาย ประสบการณ์ โดยระบุสาระ สำคัญและ รายละเอียด สนับสนุน ๔. เขียน เรียงความ ๕. เขียนจดหมาย ส่วนตัวและ จดหมาย กิจธุระ ๖. มีมารยาท ในการเขียน	การเขียนสื่อสาร ในรูปแบบ การเขียนบรรยาย เขียนแสดงความ คิดเห็น เขียนเรียงความ รายงานทาง การศึกษาค้นคว้า ต้องใช้หลักเกณฑ์ ภาษาที่ชัดเจน เหมาะสมเพื่อ ให้ผู้อ่านรับรู้ และเข้าใจสิ่งที่ ต้องการสื่อสาร และต้องคำนึง ถึงภาษาที่ใช้ โอกาส บุคคล ความประณีต สวยงามของ งานเขียน	เขียนสื่อสาร ๑. เขียนบรรยาย ๒. เขียนแสดง ความคิดเห็น ๓. เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า ๔. เขียน เรียงความ ๕. เขียนจดหมาย ส่วนตัวและ จดหมายกิจธุระ ๖. การคัด ลายมือ ๗. มีมารยาท ในการเขียน	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุป ความเห็น ๓. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๔. ทักษะ การประเมิน ๕. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	๑. ผลงานการ เขียนเรียงความ ย่อความ เรื่องราว ๒. ผลงานการ คัดลายมือ	๑. ศึกษาแบบการเขียน สื่อสารประเภทต่าง ๆ และจำแนกประเภท ของการเขียน ๒. เลือกเขียนสื่อสาร ตามหัวข้อที่กำหนด ๓. วิเคราะห์รูปแบบ การเขียนสื่อสารที่ กำหนด จดบันทึก ความคิดเป็น หัวข้อใหญ่/หัวข้อย่อย/ รายละเอียด อย่างคร่าว ๆ ๔. ยกร่างข้อเขียน ตามรูปแบบที่กำหนด โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ ภาษาที่ใช้/การลำดับ เรื่องราว ๕. ตั้งเกณฑ์การ ประเมินงานเขียน ๖. พิจารณางานเขียน หาจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง ด้วยตนเองและให้ ผู้อื่นร่วมพิจารณา ๗. ระบุประเด็นและ งานเขียนที่ทุกคนยอมรับ กำหนดเกณฑ์มารยาท ในการเขียนที่ควรปฏิบัติ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
					๘. ประเมินมารยาท ในการเขียนของตน และผู้อื่นเทียบกับ เกณฑ์ที่กำหนด ๙. พัฒนางานเขียน ๑๐. คัดข้อความที่เขียน ด้วยลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดให้ถูกต้อง ตามรูปแบบ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ ๑. พูดย่อใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ๒. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู ๓. พูดย่อความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ๔. พูดย่อความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ๕. พูดย่อความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	การพูดสรุปใจความสำคัญ การเล่าเรื่องย่อ การพูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ การพูดรายงานจากการฟัง การดู และการสนทนาโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง กระชับ ชัดเจน เหมาะสมกับโอกาส บุคคล และเขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ วัสดุประสงค์ จะช่วยสร้างเสริมประสิทธิภาพ การฟัง การดู และการพูด	๑. การพูดย่อใจความสำคัญ ๒. การเล่าเรื่องย่อ ๓. การพูดแสดงความคิดเห็น ๔. การพูดรายงาน ๕. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด ๖. การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ ๗. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า ๘. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการสรุปย่อ ๒. ทักษะการตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะการประเมิน ๔. ทักษะการวิเคราะห์ ๕. ทักษะการสังเคราะห์ ๖. ทักษะกระบวนการการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๑. รายงานจากเรื่องที่ฟังและดู ๒. พูดย่อความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และดู	๑. ศึกษาเรื่องที่ฟังและดูและเขียนย่อให้เข้าใจ ๒. จับใจความสำคัญของเรื่องโดย ๑) จับจุดมุ่งหมายของเรื่อง ๒) ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ๓) ระบุเหตุการณ์หรือความหมายที่จำเป็นต่อความเข้าใจเรื่องให้ครบถ้วน ๔) ตัดรายละเอียดของเรื่องที่ไม่จำเป็นออก ๕) นำเหตุการณ์หรือความหมายสำคัญจำเป็นมาเขียนย่อความเรียงเรียงให้กระชับ ๖) เล่าเรื่องย่อที่สรุปได้ให้สมาชิกกลุ่มฟัง ๗) นำเหตุการณ์หรือข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำรายงาน

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และ การพูด สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๕. เขียนย่อความ จากสื่อที่อ่าน ๘. เขียนรายงาน การศึกษา ค้นคว้าและ โครงการ ๙. มีมารยาท ในการเขียน					๓. นำเสนอการพูด รายงาน โดยเตรียม การเสนอ ดังนี้ ๑) ลำดับเหตุการณ์/ บันทึกย่อที่จะพูด ๒) เตรียมสื่อ ประกอบ การพูด ๓) พูดตามแผนที่ วางไว้ ๔) กำหนดประเด็น/ หัวข้อที่จะใช้ในการ ประเมิน ๕) ประเมินเนื้อหา ที่พูด ด้วยเครื่องมือ ที่กำหนด ๖) นำผลที่ได้จาก การประเมินมาเทียบ กับระดับคุณภาพ ๗) ตัดสินผล เนื้อหาสาระของ สิ่งที่พูด ๔. ประเมินความมี มารยาทในการฟัง การดู และการพูด และเขียนตามแบบ ประเมิน และเกณฑ์ การประเมินที่กำหนด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๑. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย ๒. สร้างคำในภาษาไทย ๓. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ๔. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน ๖. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	การสร้างคำในภาษาไทยเพื่อให้มีคำใช้ในการพูดและเขียนมากขึ้น โดยภาษาที่ใช้พูดเป็นภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน มักใช้ในการสนทนา ส่วนภาษาเขียนเป็นภาษาที่ต้องคำนึงถึงหลักภาษาเป็นสำคัญ และการนำคำประเภทสุภาษิตและคำพังเพยมาใช้ ช่วยให้มีความสุนทรีย์ภาพทางภาษาในเชิงการเปรียบเทียบและสั่งสอน	๑. อภิปรายลักษณะของเสียงในภาษาไทย ๒. การสร้างคำในภาษาไทย ๓. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ๔. ภาษาพูด ๕. ภาษาเขียน ๖. สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	๑. ทักษะการจำแนกประเภท ๒. ทักษะการวิเคราะห์ ๓. ทักษะการสังเคราะห์ ๔. ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ๕. ทักษะการสรุปองค์ความรู้ ๖. ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์	๑. อธิบายแผนภูมิฐานที่เกิดและลักษณะของเสียงในภาษาไทย และออกเสียงให้ถูกต้อง ๒. สร้างคำชนิดต่าง ๆ สำหรับภาษาพูดและภาษาเขียน ๓. แสดงบทบาทสมมติ ๔. แต่งนิทาน ๕. สุนัขิตคำพังเพย	๑. ทบทวนความรู้เรื่องเสียงในภาษาไทย ๒. ศึกษาเกี่ยวกับเสียงในภาษาไทยจากเอกสาร หนังสือ/แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ๓. วิเคราะห์เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับความรู้ใหม่ สรุปองค์ความรู้เป็นแผนภูมิ ๔. ฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง ๕. พิจารณาตัวอย่างคำที่กำหนดให้คือคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน และคำพ้องวิเคราะห์โครงสร้างของคำ ๖. ศึกษาวิธีการสร้างคำ ๗. จำแนกคำแต่ละประเภท ๘. สร้างคำตามหลักเกณฑ์ ๙. นำคำที่สร้างขึ้นมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวในรูปแบบที่ตนเองถนัด ๑๐. แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ลักษณะภาษาเขียนกับภาษาพูดตาม

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
					หลักเกณฑ์ที่ร่วมกัน กำหนด ๑๑. เปรียบเทียบ ลักษณะที่ต่างกัน ระหว่างภาษาพูดกับ ภาษาเขียน ๑๒. ปรับปรุงชิ้นงาน ที่ใช้ภาษาพูดให้เป็น ภาษาเขียน ๑๓. กำหนดเกณฑ์การ ประเมินร่วมกัน ๑๔. สรุปความแตกต่าง ระหว่างภาษาพูดกับ ภาษาเขียนเป็นรายการ/กลุ่ม/ รายบุคคล ๑๕. ให้ตัวอย่างสุภาษิต และคำพังเพย ๑๖. จำแนกสุภาษิต และคำพังเพย ๑๗. วิเคราะห์ความ แตกต่างของสุภาษิตกับ คำพังเพย ๑๘. แสดงบทบาท สมมติจากสถานการณ์ ที่กำหนดให้ ๑๙. แต่งนิทานสุภาษิต/ คำพังเพยหรือ ทำหนังสือเล่มเล็ก ๒๐. ประเมินผลงาน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ๒. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ ๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ๔. สรุปความรู้และข้อคิด	วรรณคดีและวรรณกรรมมีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคม และวัฒนธรรม ในการอ่านจึงต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และนำข้อคิดมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและสร้างสรรค์งานประพันธ์	๑. วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม ๓. บทอาขยาน และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ๔. การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง ๕. มารยาทในการอ่าน ๖. กาพย์ยานี ๑๑	๑. ทักษะการสรุปย่อ ๒. ทักษะการสังเคราะห์ ๓. ทักษะการวิเคราะห์ ๔. ทักษะการประเมิน ๕. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ๓. ท่องบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่ผู้เรียนสนใจ ๔. แต่งกาพย์ยานี ๑๑	๑. อ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรมตามที่กำหนด ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง ๓. สรุปสาระสำคัญของเรื่องแต่ละย่อหน้า ๔. นำสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาเรียงลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง ๕. เรียบเรียงสาระสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้เป็นข้อความที่กระชับและคงใจความสำคัญครบถ้วน ๖. จดบันทึกส่วนของวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่เห็นว่ามีคุณค่าและมีคุณค่า ๗. ประเมินคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรม

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
จากการอ่าน เพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง ๕. ท่องจำบท อาชยานตาม ที่กำหนดและ บทร้อยกรอง ที่มีคุณค่า ตามความ สนใจ สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรอง ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน ๙. มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๔ หลักการ ใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๕. แต่งบท ร้อยกรอง					ด้านวรรณศิลป์และ คุณค่าด้านสังคม วัฒนธรรม ๘. อธิบายคุณค่าของ วรรณคดี และวรรณกรรม โดยยกเหตุผล ประกอบ ๙. เสนอแนวทาง การนำไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง ๑๐. ฟังการอ่านบท ร้อยกรองตามลักษณะ คำประพันธ์ ๑๑. เลือกท่อง บทร้อยกรองตาม ความสนใจพร้อมให้ เหตุผลในการเลือก ๑๒. ทบทวนความรู้ เรื่องลักษณะของ บทร้อยกรองประเภท ต่าง ๆ ๑๓. แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ยานี ๑๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- ♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด
- ♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิดเป็นการนำตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จาก ๕ สาระ ๕ มาตรฐาน จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด มาวิเคราะห์รายตัวชี้วัดใน ๔ ประเด็น คือ ตัวชี้วัดแต่ละตัวผู้เรียนควรมีความรู้อะไรและทำอะไรได้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ในแต่ละประเด็นจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรอง ได้ถูกต้อง	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วต้องคำนึงถึง อักขรวิธี การเว้นวรรคตอน ให้เหมาะสม รวมทั้งทำทาง และมารยาทการในการอ่าน ส่วนการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองผู้อ่านต้อง ออกเสียงให้ถูกต้องตาม ลักษณะคำประพันธ์และ ทำลีลานั้นเสียงให้สอดคล้อง กับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้เหมาะสม กับลักษณะงานเขียนที่อ่าน	๑. ทักษะ การอ่าน ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๔. ทักษะ การประเมิน ๕. ทักษะ การเปรียบเทียบ	๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว ๒. อ่านออกเสียง บทร้อยกรอง	๑. วิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความแตกต่างของบทอ่าน ๒. บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. จำแนกวิธีการอ่านของ บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง แต่ละประเภท ๓. ร่วมกันกำหนดเกณฑ์/ระดับ คุณภาพการอ่าน ๔. ฝึกอ่านและประเมิน การอ่าน เทียบกับเกณฑ์ คุณภาพที่กำหนด ๕. ปรับปรุงการอ่านให้ได้ คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
๒. จับใจความ สำคัญ สรุปความ และอธิบาย รายละเอียด จากเรื่อง ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านจับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบาย รายละเอียดเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านเพื่อแปลความ ตีความขยายความเรื่องที่อ่าน ทำให้สามารถจดจำเนื้อเรื่องได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนทำอะไรได้ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบาย รายละเอียดจากเรื่อง ที่อ่านได้	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การเชื่อมโยง ๓. ทักษะ การแปลความ	๑. การทำ Mind Map ๒. การนำเสนอ เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านเรื่องตามความสนใจ ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านในประเด็นเกี่ยวกับ - จุดมุ่งหมายของเรื่อง - การลำดับเหตุการณ์ - สิ่งที่สำคัญ ๓. เรียบเรียงประเด็นสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน ๔. นำเสนอเรื่องที่อ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. เขียนผัง ความคิดเพื่อ แสดงความ เข้าใจในบท เรียนต่าง ๆ ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร ผังความคิดเป็นรูปแบบ การสรุปข้อความรู้ที่มีการ เชื่อมโยงของข้อมูลให้เห็น ภาพที่ชัดเจน การเขียนผัง ความคิดจะช่วยให้สามารถ สร้างองค์ความรู้จากการอ่าน ได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปข้อความรู้จากการ อ่านในรูปแบบผังความคิดได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสังเคราะห์	เขียนผัง ความคิดจาก บทที่อ่าน	๑. อ่านบทอ่านตามกำหนด ๒. วิเคราะห์ความคิดหลัก ความคิดรอง ๓. ขยายความคิดหลักความคิด รองให้ครอบคลุมเนื้อหา ๔. เขียนผลการวิเคราะห์ โดยใช้ผังความคิดรูปแบบ ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับ เนื้อเรื่องที่วิเคราะห์ ๕. นำเสนอผังความคิด โดยให้เหตุผลการอ้างอิง จากความรู้หรือประสบการณ์ หรือจากข้อมูลอื่น ๆ
๔. อภิปราย แสดงความ คิดเห็น และข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ผู้อ่านจะต้องแสดงความ คิดเห็นสนับสนุนหรือ โต้แย้งอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยข้อมูลรอบด้าน ผู้เรียนทำอะไรได้ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	อภิปรายแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านเรื่องตามที่กำหนด ๒. วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ทั้งวิเคราะห์หลักเกณฑ์ วิเคราะห์หลักการและ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ๓. สรุปสิ่งที่อ่านตามข้อมูล ที่ได้จากการอ่าน ๔. แสดงความคิดเห็นต่อ เรื่องที่อ่าน โดยใช้ข้อมูล ที่กลั่นกรองอย่างมีเหตุผล อ้างอิงจากประสบการณ์/ การศึกษาค้นคว้า ๕. สรุปความคิดเห็นจาก ข้อมูลโดยใช้หลักเหตุผล สนับสนุน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. วิเคราะห์ และจำแนก ข้อเท็จจริง ข้อมูล สนับสนุน และ ข้อคิดเห็น จากบทความ ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิเคราะห์จำแนก ข้อเท็จจริง ข้อมูล ข้อสนับสนุน ข้อคิดเห็น จากการอ่านบทความ ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์และจำแนก ข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความ ที่อ่านได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การสรุป ความเห็น	การนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ บทความ	๑. ศึกษาหลักการวิเคราะห์ การจำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุนและข้อคิดเห็น จากการอ่าน ๒. อ่านบทความ ๓. ฝึกจำแนกข้อเท็จจริง ข้อสนับสนุน และข้อคิดเห็น จากบทความและวิเคราะห์ ความแตกต่าง ๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์ ๕. บอกประโยชน์ของการอ่าน บทความที่ผ่านการวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริง
๖. ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความ สมเหตุสมผล ของงานเขียน	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านงานเขียนประเภท ชวนเชื่อ การโน้มน้าวใจผู้อ่าน ต้องประเมินความน่าเชื่อถือ ของเนื้อความนั้นโดยใช้ หลักการ และเหตุผล ที่พิสูจน์ได้และได้รับการ ยอมรับโดยทั่วไป ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านงานเขียนแล้วบอก เหตุผลได้ว่าควรเชื่อถือ หรือไม่	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การให้เหตุผล ๓. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ	การนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ งานเขียน	๑. ศึกษาลักษณะของ งานเขียนประเภทชวนเชื่อ โน้มน้าวใจผู้อ่าน ๒. อ่านงานเขียนประเภท ชวนเชื่อ โน้มน้าวใจผู้อ่าน ๓. วิเคราะห์แยกแยะเนื้อหา ของงานเขียน พิจารณาความ สมเหตุสมผล ๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ๕. ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อ สรุปเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ของข้อความที่อ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑๖. อ่านหนังสือ บทความ หรือ คำประพันธ์ อย่าง หลากหลาย และประเมิน คุณค่า หรือ แนวคิดที่ได้ จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหา ในชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์คุณค่าที่ได้ รับจากการอ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์ อย่างหลากหลาย ทั้งด้าน การใช้ภาษา วิธีการเขียน และข้อคิดในการดำรงชีวิต ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับ จากการอ่านและนำไป ประยุกต์ใช้และแก้ปัญหา ในชีวิตได้	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ๔. ทักษะ การให้เหตุผล	ผลงานการนำข้อ คิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ ใช้ให้เกิด ประโยชน์และ แก้ปัญหาในรูป แบบต่าง ๆ เช่น หนังสือนิทาน คุณธรรม ละครสะท้อน สังคม	๑. อ่านหนังสือ บทความ หรือ คำประพันธ์อย่างหลากหลาย ๒. ประเมินคุณค่า/ข้อคิดจาก สิ่งที่อ่านในด้านวิธีการเขียน การใช้ภาษา ภาพสะท้อน แนวทางปฏิบัติจากเรื่อง ๓. นำเสนอคุณค่าและข้อคิด ที่ได้รับและเหตุผลประกอบ พร้อมแนวทางหรือวิธีการนำ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ๔. ออกแบบผลงานการนำ ข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และแก้ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ ๕. สร้างเกณฑ์การประเมิน ผลงาน ๖. นำเสนอผลงาน ๗. ร่วมกันประเมินผลงาน ๘. ปรับปรุงแก้ไข
๑๗. มีมารยาท ในการอ่าน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๑๖	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านที่มีมารยาท ทำให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านอย่างมีมารยาทและ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	การปฏิบัติตน ให้เหมาะสม ในขณะที่อ่าน หนังสือและ เป็นแบบอย่าง แก่ผู้อื่นได้	๑. กำหนดสถานการณ์ระหว่าง การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับ ไม่เหมาะสมในขณะที่อ่าน ๒. บอกความเหมือน หรือ ความต่างของการปฏิบัติตน ที่เหมาะสมกับไม่เหมาะสม ๓. สรุปประโยชน์ของการ ปฏิบัติตนที่เหมาะสมใน ขณะอ่าน ๔. นำแบบแผนที่ค้นพบไปใช้ ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง และส่วนรวมและเป็นแบบ อย่างแก่ผู้อื่น

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	ผู้เรียนรู้อะไร การคัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดเป็นการคัด ลายมือที่มีรูปแบบหลักเกณฑ์ ที่ชัดเจน การพัฒนาลายมือ จึงต้องให้ถูกรูปแบบสวยงาม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนทำอะไรได้ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดตามรูปแบบ ตัวอักษรไทยได้	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะ การประเมิน	คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบ ตัวอักษรไทย	๑. ศึกษารูปแบบการคัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๒. สังเกตรูปแบบตัวอักษร และวิธีการเขียน ๓. ฝึกคัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ๔. ประเมินผลงานการคัด ลายมือตามเกณฑ์ที่ครูผู้สอน และผู้เรียนร่วมกันกำหนด ๕. นำผลการประเมินเทียบกับ ระดับคุณภาพ ๖. ปรับปรุงแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์
๒. เขียนบรรยาย และพรรณนา	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนบรรยายเป็นการ เขียนบอกเล่าข้อมูลหรือ เรื่องราว ส่วนการเขียน พรรณนาเป็นการเขียน ที่แสดงถึงรายละเอียดและ ความคิด ความรู้สึกของ ผู้เขียนที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ โดย ใช้ความรู้ประสบการณ์ที่ได้ จากการอ่าน การฟัง และ การดูมาเรียบเรียง ให้เป็น เรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนบรรยายและ พรรณนาได้	๑. ทักษะ การเชื่อมโยง ๒. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ ๓. ทักษะ การประเมิน ๔. ทักษะ การสังเคราะห์	งานเขียน บรรยายและ พรรณนา	๑. ทบทวนความรู้เกี่ยวกับ การเขียนบรรยายและพรรณนา ๒. ศึกษางานเขียนบรรยาย และพรรณนาจากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความ หนังสือพิมพ์ ๓. พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ และลักษณะของงานเขียน บรรยาย และพรรณนา โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ๔. เชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม กับความรู้ใหม่ให้มีความหมาย กับตนเอง ๕. วางเค้าโครงเรื่องและ เขียนบรรยายและพรรณนา ๖. เขียนบรรยายและ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				พรรณนาตามเค้าโครง ๗. ตรวจสอบกับเกณฑ์ ที่กำหนดร่วมกันระหว่างครู ผู้สอนกับผู้เรียน ๘. ปรับปรุงแก้ไข ๙. เขียนใหม่ให้สมบูรณ์
๓. เขียน เรียงความ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนเรียงความเป็น การเรียบเรียงเรื่องราวตาม วัตถุประสงค์อย่างมี หลักเกณฑ์ ผู้เขียนจึงต้อง เรียนรู้หลักเกณฑ์และ ฝึกปฏิบัติการเขียนอย่าง สม่ำเสมอเพื่อให้งานเขียน มีคุณภาพมากขึ้น ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนเรียงความเกี่ยวกับ ประสบการณ์ได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	เขียนเรียง ความเกี่ยวกับ ประสบการณ์	๑. ศึกษาผลงานการเขียน เรียงความจากหนังสือ เอกสาร และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์องค์ประกอบ และวิธีการเขียนแต่ละองค์ ประกอบของเรียงความ ๓. สรุปเป็นความคิดรวบยอด ของตนเอง เขียนเรียงความ ตามองค์ประกอบของการ เขียนเรียงความที่กำหนด ๔. ประเมินผลงานการเขียน กับเกณฑ์ที่ครูผู้สอนและ ผู้เรียนร่วมกันกำหนด ๕. นำผลการประเมินเทียบกับ ระดับคุณภาพ
๔. เขียน ย่อความ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนย่อความเป็น การสรุปสาระสำคัญของ เรื่องราว จึงต้องรู้ถึงหลักการ และวิธีการเขียนย่อความ อย่างถูกต้อง ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนย่อความได้	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	การเขียนย่อความ จากบทความ หรืองานเขียน	๑. เลือกอ่านบทความหรือ งานเขียนตามความสนใจ ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง ดังนี้ - จุดมุ่งหมายของเรื่อง - ลำดับเหตุการณ์หรือ ความหมายของเรื่อง ๓. นำเหตุการณ์หรือความหมาย ของเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ต่อการสร้างความเข้าใจมา เรียบเรียงให้กระชับ และ เขียนให้สมบูรณ์ครบถ้วน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. เขียนรายงาน การศึกษา ค้นคว้า	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าเป็น การเขียนรายงานที่ต้อง อาศัยข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้า นำมาวิเคราะห์ เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ ด้วยภาษาที่มีแบบแผน และ การอ้างอิงแหล่งข้อมูล ที่ชัดเจน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าและรายงาน โครงการได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การเชื่อมโยง	เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า/ รายงาน โครงการ	๑. ศึกษารูปแบบการเขียน รายงานจากเอกสาร/ตัวอย่าง รายงานประเภทต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์รูปแบบการเขียน ๓. วางเค้าโครงเรื่องการเขียน รายงาน ๔. ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำ มาเขียน ๕. วิเคราะห์และเรียบเรียง ข้อมูล ๖. เขียนรายงาน ๗. ประเมินผลงานการเขียน ตามเกณฑ์ ๘. ปรับปรุงงานเขียน ให้สมบูรณ์
๖. เขียนจดหมาย กิจธุระ	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนจดหมายกิจธุระ เป็นการเขียนจดหมาย ที่มีรูปแบบกึ่งราชการ ใช้ใน การติดต่อประสานงานให้ เกิดประโยชน์กับตน องค์กร หรือหน่วยงาน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนจดหมายกิจธุระได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	เขียนจดหมาย กิจธุระ เช่น จดหมายเชิญ วิทยากร จดหมายขอความ อนุเคราะห์	๑. ศึกษารูปแบบการเขียน จดหมายกิจธุระ ๒. วิเคราะห์รูปแบบการเขียน ๓. เขียนจดหมายเชิญวิทยากร/ ขอความอนุเคราะห์ ๔. ประเมินการเขียน ๕. ปรับปรุงการเขียนจดหมาย ในด้านรูปแบบการเขียน การใช้ภาษา การเว้นวรรคตอน การสะกดการันต์ ๖. นำผลงานการเขียนไปใช้ ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่อ่าน อย่างมี เหตุผล	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์แสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง เรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล จะต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุน ที่ชัดเจนเพียงพอ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ การให้เหตุผล	เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ เขียน แสดงความรู้ ความคิดเห็น เขียนโต้แย้ง จากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ บทเพลง หนังสือ อ่านนอกเวลา สารคดี บันเทิงคดี	๑. อ่าน ฟัง ดูจากสื่อต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูลสนับสนุนในประเด็น ที่เห็นด้วยหรือขัดแย้ง ๓. เขียนนำเสนอบทวิจารณ์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ๔. ประเมินงานเขียน ๕. ปรับปรุงบทวิเคราะห์ วิจารณ์
๘. มีมารยาท ในการเขียน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๗	ผู้เรียนรู้อะไร การเขียนโดยใช้ถ้อยคำ ภาษาที่เหมาะสม มีการ อ้างอิงที่มาของข้อมูล อย่างครบถ้วน ถือว่ามี มารยาทในงานเขียน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนอย่างมีมารยาท	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน	งานเขียน ที่มีมารยาท	๑. วิเคราะห์งานเขียนของ ตนเอง และผู้อื่นในด้านการ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและ การอ้างอิงที่มาของข้อมูล ๒. ประเมินงานเขียนนั้นว่า มีมารยาทในการเขียนหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร และระบุแบบแผนการเขียน ที่มีมารยาท ๓. นำแบบแผนที่ได้ไปใช้ ในงานเขียน ๔. เขียนงานตามแบบแผน ที่ค้นพบ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	ผู้เรียนรู้อะไร การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู จะต้องแปลความ ตีความเรื่องที่ฟังและดูจนเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่อง ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู อย่างเป็นกระบวนการ ใช้ภาษาที่ถูกต้อง กระชับ สละสลวย เหมาะสมกับเวลา โอกาส และผู้ฟัง	๑. ทักษะการตีความ ๒. ทักษะการสรุปย่อ	พุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู	๑. ศึกษาเรื่องที่ต้อสรุปตีความให้เข้าใจ ๒. สรุปใจความสำคัญของเรื่อง เช่น จุดหมายของเรื่อง ความหมาย ลำดับเหตุการณ์ ๓. เรียบเรียงเนื้อหาใหม่ ให้มีความกระชับ ชัดเจน สละสลวย ๔. พุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์ข่าวสาร ต้องจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสาร โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ หรือการค้นคว้าจากแหล่งอื่นมาประกอบ ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดวิเคราะห์และวิจารณ์ข่าวสารที่ฟังและดูอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย และประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสารนั้น	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประเมิน	๑. บันทึกหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ๒. พุด วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	๑. ศึกษาข่าวสารที่ต้องการวิเคราะห์ ตั้งวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ ๒. กำหนดเกณฑ์ในการจำแนก แยกแยะข้อมูล ประเมินข่าวสาร ๓. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ๔. ประเมินความน่าเชื่อถือของข่าวสารโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์หรือการตรวจสอบข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ ประกอบ ๕. พุดนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยยกเหตุผลประกอบ ๖. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. วิเคราะห์ และวิจารณ์ เรื่องที่ฟัง และดูอย่างมี เหตุผล เพื่อ นำข้อคิดมา ประยุกต์ใช้ ในการดำเนิน ชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล จะสามารถนำข้อคิดมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล และนำข้อคิดมาประยุกต์ ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ การเชื่อมโยง	๑. บันทึก หลักเกณฑ์และ ขั้นตอนในการ วิเคราะห์วิจารณ์ ๒. การพูด วิเคราะห์วิจารณ์ เรื่องที่ฟังและ ดูและการนำมา ประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต	๑. ฟังและดูเรื่องที่จะวิเคราะห์ อย่างตั้งใจ ๒. แยกแยะข้อมูลโดยละเอียด ๓. พิจารณาว่าส่วนใดเป็น ประโยชน์ ในการนำไป ประยุกต์ใช้ ๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์ วิจารณ์โดยยกเหตุผลประกอบ ๕. สรุปข้อคิดที่ได้จากการ วิเคราะห์วิจารณ์เพื่อนำไปใช้
๔. พูดในโอกาส ต่าง ๆ ได้ตรง ตาม วัตถุประสงค์	ผู้เรียนรู้อะไร การพูดได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ต้องมีการ รวบรวม คัดเลือกข้อมูลมา ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้อง กับลักษณะและสถานการณ์ ผู้เรียนทำอะไรได้ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ โดย รวบรวม คัดเลือกข้อมูลมา ใช้ให้เหมาะสม สอดคล้อง กับลักษณะและสถานการณ์	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	พูดในโอกาส ต่าง ๆ เช่น พูดอวยพร พูดโน้มน้าว พูดโฆษณา	๑. ศึกษาข้อมูลการพูดใน โอกาสต่างๆจากเอกสาร/ หนังสือ และจัดทำรายงาน ๒. ทบทวนข้อมูลหรือความรู้ที่มี ๓. เลือกข้อมูลมาใช้ให้ เหมาะสม สอดคล้องกับ ลักษณะและสถานการณ์ ในการพูด ๔. ตรวจสอบความเป็นเหตุ เป็นผลระหว่างข้อมูลที่มีอยู่ กับสถานการณ์ที่จะพูดใน โอกาสต่าง ๆ ๕. ใช้ความรู้ที่ได้รับในการพูด ในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์
๕. พุดรายงาน เรื่องหรือ ประเด็นที่ ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และ การสนทนา	ผู้เรียนรู้อะไร การพุดรายงานต้องใช้ ภาษาและวิธีการพุดที่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดรายงานการศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน	๑. บันทึก หลักเกณฑ์ และวิธีการ การพุดรายงาน การศึกษา ค้นคว้า ๒. พุดรายงาน	๑. การศึกษาหลักเกณฑ์และ วิธีการพุดรายงานการศึกษา ค้นคว้า ๒. บันทึกสรุปเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และการ สนทนาจากรายงาน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ		ได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการ	๓. สืบสนุนข้อมูลตาม หลักเกณฑ์การพูด เช่น จัดทำสื่อประกอบการพูด ๔. พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และการ สนทนาตามข้อมูล หลักเกณฑ์ และวิธีการถูกต้องเหมาะสม ๕. ประเมินการพูดตาม หลักเกณฑ์และวิธีการ
๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และ การพูด หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๕	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทในการพูด คือ การพูด โดยใช้คำ ข้อความ ประโยคและเรื่องที่มีการ อ้างอิงหลักฐานในการพูด ที่ถูกต้อง ผู้เรียนทำอะไรได้ พูดได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ เหมาะสม กับลักษณะงานและไม่ผิด ศีลธรรมอันดี	ทักษะ การประเมิน	พูดได้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ เหมาะสมกับ ลักษณะงานและ ไม่ผิดศีลธรรม อันดี	๑. กำหนดหลักเกณฑ์ของ การพูดตามลักษณะงาน อย่างมีมารยาท ๒. เตรียมข้อมูลคำ ข้อความ ประโยค เนื้อเรื่องที่ จะใช้พูด ๓. พูดโดยใช้คำ ข้อความ ประโยค เนื้อเรื่องที่ ถูกต้อง มีหลักฐานอ้างอิงชัดเจน ๔. ประเมินผลการพูด ตามหลักเกณฑ์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สร้างคำ ในภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการสร้างคำ ในภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ สร้างคำในภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสังเคราะห์	การบอกลักษณะ ของคำสมาสและ ความหมาย	๑. ศึกษาการพิจารณาการสร้าง คำในภาษาไทย ๒. ศึกษาและวิเคราะห์ คำจากวรรณคดี วรรณกรรม และเขียนรายงาน ๓. สร้างคำสมาสและ บอกความหมายของคำสมาส
๒. วิเคราะห์ โครงสร้าง ประโยค สามัญ ประโยครวม และ ประโยคซ้อน	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์โครงสร้าง ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์โครงสร้าง ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อนได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสังเคราะห์ ๓. ทักษะ การเปรียบเทียบ	วิเคราะห์ โครงสร้าง ประโยคสามัญ ประโยครวมและ ประโยคซ้อน	๑. ทบทวนองค์ประกอบหรือ โครงสร้างของประโยค ๒. ช่วยกันวิเคราะห์และนิยาม ความหมาย และบอกโครงสร้าง ของประโยคสามัญหรือ ประโยคความเดียว ประโยคความรวม และ ประโยคความซ้อน ๓. พิจารณาประโยคตัวอย่าง หาส่วนเหมือนส่วนต่างของ แต่ละประโยค ๔. สรุปลักษณะของประโยค แต่ละชนิด ๕. แต่งประโยคแต่ละชนิด ๖. ประเมินผลงาน
๓. แต่งบท ร้อยกรอง	ผู้เรียนรู้อะไร การแต่งบทร้อยกรอง เป็นการเลือกใช้คำ ข้อความ ที่สละสลวย ในการถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึกและ	๑. ทักษะ การสังเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	แต่งบทร้อยกรอง ประเภท กลอนสุภาพ	๑. ทบทวนฉันทลักษณ์ กลอนสุภาพ ๒. เตรียมหัวข้อเรื่องที่จะเขียน บนพื้นฐานของประสบการณ์ ความคิดหลักและย่อย

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	จินตนาการให้มีการสัมผัสคำ สัมผัสความ ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ ผู้เรียนทำอะไรได้ แต่งกลอนสุภาพได้			๓. รวบรวมคำหลัก คำขยาย ๔. แปลงคำหลักคำขยายเป็น ภาษาอื่น เช่น ปา-พงพนา เคลื่อนไหว-พลั่วไหว ๕. แต่งคำประพันธ์ประเภท กลอนสุภาพเพื่อถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ๖. ปรับปรุงการเขียนโดย ทบทวนพิจารณาคำ การใช้ ภาษา ลักษณะการสัมผัส ๗. นำเสนอผลงาน ปรับปรุง แก้ไข
๔. ใช้คำ ราชาศัพท์	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการใช้คำราชาศัพท์ กับบุคคลแต่ละระดับ ผู้เรียนทำอะไรได้ ใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับฐานะของบุคคล	๑. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	บัญชีคำราชาศัพท์	๑. รวบรวมภาพ พระราชกรณียกิจ ที่มีคำบรรยายได้ภาพจาก หนังสือพิมพ์หรือสมุดภาพ พระราชกรณียกิจ ๒. นำเสนอคำราชาศัพท์ที่พบ ๓. เปรียบเทียบความแตกต่าง ของคำราชาศัพท์ที่ใช้กับ พระมหากษัตริย์และ พระบรมวงศานุวงศ์ ๔. สรุปข้อแตกต่างเป็น หลักเกณฑ์ ๕. จัดทำบัญชีคำราชาศัพท์ ๖. เลือกใช้คำราชาศัพท์ ทั้งการพูดหรือการเขียน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. รวบรวม และอธิบาย ความหมาย ของคำภาษา ต่างประเทศ ที่ใช้ใน ภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร คำและความหมายของ คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ รวบรวมและอธิบาย ความหมายของคำภาษา ต่างประเทศที่ใช้ใน ภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การนำ ความรู้ไปใช้	รวบรวมและ อธิบายความหมาย ของคำภาษา ต่างประเทศที่ใช้ ในภาษาไทย	๑. ศึกษาลักษณะของคำไทยแท้ และคำที่มาจากภาษา ต่างประเทศ ได้แก่ จีน เขมร บาลี สันสกฤต อังกฤษ ๒. รวบรวมคำที่มาจากภาษา ต่างประเทศจากสื่อต่าง ๆ และอธิบายความหมาย ๓. นำเสนอข้อมูลโดยการ อธิบายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พูดหรือเขียนอธิบาย ยกตัวอย่างการนำไปใช้

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สรุปเนื้อหา วรรณคดี และ วรรณกรรม ที่อ่านใน ระดับ ที่ยากขึ้น	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการสรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่านได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การสรุปย่อ	รายงานสรุป เนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรม	๑. อ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรม ที่กำหนดให้ตามความสนใจ ๒. จับใจความสำคัญของเรื่อง - คำสำคัญของเรื่อง - ประโยคสำคัญของเรื่อง ๓. เขียนสรุปเนื้อหาจาก การอ่านวรรณคดี วรรณกรรม อย่างหลากหลายตามความ สนใจ ๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด
๒. วิเคราะห์ และวิจารณ์ วรรณคดี วรรณกรรม และ วรรณกรรม ท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยก เหตุผล ประกอบ	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิเคราะห์และ วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์และวิจารณ์ วรรณคดี วรรณกรรม และ วรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	รายงาน วิเคราะห์และ วิจารณ์ วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น	๑. อ่านวรรณคดีและวรรณกรรม จากบทเรียน และวรรณกรรม ท้องถิ่น ๒. วิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหา ลักษณะการประพันธ์ และข้อคิดที่ได้รับจากเรื่อง ๓. แสดงความคิดเห็นต่อ วรรณคดีหรือวรรณกรรม ที่อ่านในด้านรูปแบบ เนื้อหา ศิลปะการประพันธ์ พร้อมยก เหตุผลประกอบ ๔. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. อธิบายคุณค่า ของวรรณคดี และ วรรณกรรม ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิเคราะห์คุณค่า วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน	อธิบายคุณค่า ของวรรณคดีและ วรรณกรรม ที่อ่านทั้งด้าน วรรณศิลป์ คุณค่าทางสังคม และข้อคิดในการ ดำเนินชีวิต	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรมตามที่กำหนด ๒. สร้างเกณฑ์การประเมิน คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม ๓. จัดบันทึกส่วนของวรรณคดี หรือวรรณกรรมที่เห็นว่า น่าประทับใจและมีคุณค่า ๔. ประเมินคุณค่าของ วรรณคดีและวรรณกรรม คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่า ด้านสังคม และข้อคิด ในการดำเนินชีวิต ๕. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมโดยยกเหตุผล ประกอบ
๔. สรุปความรู้ และข้อคิด จากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. คุณค่า และข้อคิดจาก วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. การประยุกต์ใช้ความรู้ และข้อคิด ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปความรู้และข้อคิดจาก การอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	พุดนำเสนอ แนวทางการนำ ความรู้และ ข้อคิดจาก วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน ไปประยุกต์ใช้	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรมตามความสนใจ ๒. วิเคราะห์คุณค่าในด้าน ความรู้และข้อคิด ๓. กำหนดแนวทางการนำ ความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริงให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม ๔. พุดนำเสนอนแนวทาง การนำความรู้และข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ ๕. ร่วมกันอภิปรายและ ประเมินคุณค่าของกิจกรรม หรือแนวทางที่นำเสนอ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. ท่องจำบท อาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความ สนใจ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการอ่านบทร้อยกรอง ๒. หลักการวิเคราะห์คุณค่า ของบทร้อยกรอง ผู้เรียนทำอะไรได้ ท่องจำบทอาขยานตาม ที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน	ท่องจำบท อาขยานตามที่ กำหนดและ บทร้อยกรอง ที่มีคุณค่า ตามความสนใจ	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรม ฝึกอ่านบท อาขยานและบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจ ๒. วิเคราะห์บทอาขยานและ บทร้อยกรองที่กำหนดให้ ในด้านความหมาย วรรณศิลป์ และข้อคิดที่ได้รับ ๓. ฝึกอ่านทำนองเสนาะและ ท่องจำให้ได้ ๔. เลือกบทร้อยกรองที่น่าสนใจมาท่องจำเพิ่มเติม โดยใช้วิธีการเดียวกับข้อ ๒-๓ ๕. ร่วมกันอภิปรายประโยชน์ ของการท่องจำบทอาขยาน และบทร้อยกรอง

♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด เป็นการวิเคราะห์ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ตัวชี้วัด โดยวิเคราะห์ใน ๖ ประเด็น คือ ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ความคิดรวบยอด สารการเรียนรู้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ๘. มีมารยาท ในการอ่าน	การอ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ต้องคำนึงถึง อักขรวิธีและ ลักษณะของคำ ประพันธ์ แต่ละประเภท ให้ถูกต้อง รวมทั้ง สามารถเขียน ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และ จินตนาการเป็น บทร้อยกรอง ตามลักษณะ เนื้อหาและ ความต้องการ ให้ถูกต้องตาม ฉันทลักษณ์ของ	การอ่าน ออกเสียง ๑. บทร้อยแก้ว ที่เป็นบทบรรยาย และบทพรรณนา ๒. บทร้อยกรอง เช่น กลอนบท ละคร กลอน เพลงยาว และ กาพย์ห่อโคลง ๓. มารยาท ในการอ่าน ๔. การคัด ลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดตาม รูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย ๕. มารยาท ในการเขียน ๖. กลอนสุภาพ	๑. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๒. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะ การประเมิน ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	๑. การอ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองตาม ลักษณะและ ประเภท เช่น กลอน บทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และกาพย์ ห่อโคลง ๒. คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ๓. การแต่ง กลอนสุภาพ	๑. พึ่งตัวอย่างการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ที่ถูกต้องจากครู หรือ แถบบันทึกเสียง หรือ สื่ออื่น ๆ สังเกตช่วง ทำนองการอ่านและ จำแนกวิธีการอ่านของ บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองแต่ละ ประเภท ๒. กระตุ้นให้คิด โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับ วิธีการอ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ที่ดี สรุปเป็นหลักการอ่าน และตั้งเกณฑ์ การประเมิน ๓. ให้ฝึกอ่านเป็นกลุ่ม จับคู่ และอ่านเดี่ยว

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๓. แต่งบทร้อยกรอง	บทร้อยกรองแต่ละประเภท				๔. ประเมินผลการอ่านของตนเองและเพื่อน ๕. ศึกษารูปแบบการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ ๖. เตรียมหัวเรื่องที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ความคิดหลัก ความคิดย่อย ๗. แปลงคำหลักขยายเป็นภาษากวี ๘. แต่งกลอนสุภาพ ๙. ปรับปรุงการเขียนโดยทบทวน พิจารณาการใช้ภาษา ลักษณะการสัมผัส ๑๐. คัดกลอนสุภาพตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบอักษรไทย ๑๑. ประกวดการอ่านร้อยแก้ว/ร้อยกรองระดับชั้นเรียน โรงเรียน

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๒. จับใจความ สำคัญ สรุปความ และอธิบาย รายละเอียด จากเรื่อง ที่อ่าน ๓. เขียนผัง ความคิด เพื่อแสดง ความเข้าใจ ในบทเรียน ต่าง ๆ ที่อ่าน ๔. อภิปราย แสดงความคิด เห็น และ ข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน ๕. วิเคราะห์และ จำแนก ข้อเท็จจริง	การอ่านจับใจความ สรุปความ และอธิบายราย ละเอียดเรื่อง ที่อ่าน เป็นการ อ่านเพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ เรื่อง ที่อ่าน และการ รู้จักแสดง ความคิดเห็น ด้วยการวิเคราะห์ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นของ เรื่องที่อ่าน จะทำให้การนำไป อภิปรายแสดง ความคิดเห็น มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งเขียน สรุปเรื่องได้อย่าง ครอบคลุม	๑. การอ่าน จับใจความจาก สื่อต่าง ๆ เช่น - วรรณคดี ในบทเรียน - บทความ - บันทึก เหตุการณ์ - บทสนทนา - บทโฆษณา - งานเขียน ประเภท โน้มน้าวใจ - งานเขียน หรือบทความ แสดงข้อเท็จจริง - เรื่องราวจาก บทเรียนในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และ กลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น ๒. การเขียนย่อ ความจากสื่อต่าง ๆ	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การเชื่อมโยง ๔. ทักษะ การวิเคราะห์ ๕. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	๑. อ่านจับ ใจความจาก สื่อต่าง ๆ ๒. พูดอภิปราย แสดงความ คิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน ๓. วิเคราะห์ และจำแนก ข้อเท็จจริง ข้อมูล สนับสนุนและ ข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน ๔. ผังความคิด จากเรื่องที่อ่าน	๑. กำหนดสถานการณ์ กรณีตัวอย่างเกี่ยวกับ การอ่านและการ วิเคราะห์ข้อมูลที่ ไม่ถูกต้องให้ผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๒. มอบหมายให้ สำรวจข้อมูล หลักการ อ่านจับใจความจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้ง วิเคราะห์แนวทางการ นำหลักการดังกล่าว มาใช้และเขียนรายงาน เป็นสรุปย่อเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ ๓. ฝึกอ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ ตาม ความสนใจ โดยใช้ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ๔. วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ๕. แสดงความคิดเห็น ต่อเรื่องที่อ่านโดยใช้

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็น จากบทความ ที่อ่าน ๘. มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๔. เขียนย่อความ ๘. มีมารยาท ในการเขียน					ข้อมูลที่กลั่นกรอง อย่างมีเหตุผลอ้างอิง จากประสบการณ์ การศึกษาค้นคว้า ๖. จำแนกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่านและ วิเคราะห์ความแตกต่าง ๗. เขียนผังความคิด สรุปเรื่องที่อ่านเป็น รายบุคคล ๘. นำสาระสำคัญจาก ผังความคิดมา เรียบเรียงให้กระชับ และเขียนให้สมบูรณ์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๖. เขียน จดหมาย กิจธุระ ๘. มีมารยาท ในการเขียน	การเขียน จดหมายกิจธุระ เป็นการเขียน จดหมายที่มี รูปแบบชัดเจน เพื่อการติดต่อ ประสานงานให้ เกิดประโยชน์ กับตน องค์กร หรือหน่วยงาน	๑. การเขียน จดหมายกิจธุระ - จดหมายเชิญ วิทยากร - จดหมายขอ ความอนุเคราะห์ ๒. มารยาท ในการเขียน	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะ การประเมิน ๔. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	เขียนจดหมาย กิจธุระ ๑. จดหมาย เชิญวิทยากร ๒. จดหมายขอ ความอนุเคราะห์	๑. ศึกษารูปแบบการ เขียนจดหมายจาก หนังสือราชการ/ เอกสารทางธุรการ หนังสือ/ตำราการ เขียนจดหมายต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์รูปแบบ การเขียน สรุปรูปแบบ เป็นแผนภาพความคิด รูปแบบต่าง ๆ ๓. ยกร่างจดหมาย เชิญวิทยากร/ขอความ อนุเคราะห์ ๔. ปรับปรุงการเขียน จดหมาย ตรวจสอบ รูปแบบการพิมพ์ การใช้ภาษา การเว้น วรรคตอน การสะกดคำ ๕. เขียนจดหมายเชิญ วิทยากร/ขอความ อนุเคราะห์ ๖. กำหนดเกณฑ์ การประเมิน การเขียนจดหมาย ๗. กำหนดระดับ คุณภาพหรือคุณค่า ที่ยอมรับได้

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
					๘. ประเมินผลงาน การเขียนตามเกณฑ์ ๙. จัดอันดับคุณภาพ งานเขียนเทียบกับ เกณฑ์คุณภาพ ที่กำหนด ๑๐. ระบุคุณภาพของ งานเขียน ๑๑. นำผลงานการเขียน ไปใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๖. ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าว หรือความ สมเหตุสมผล ของงานเขียน ๗. อ่านหนังสือ บทความหรือ คำประพันธ์ อย่าง หลากหลาย ๘. มีมารยาท ในการอ่าน	เรื่องที่ฟังและดู มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่น่า เชื่อถือและ ไม่น่าเชื่อถือ ผู้ฟังจะต้องรู้จัก วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมี วิจารณญาณ สามารถเขียน วิเคราะห์ วิจารณ์ พุดสรุป ใจความสำคัญ ของเรื่องและนำ ข้อคิดที่ติมา ประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์ ในการดำเนิน ชีวิต	๑. การอ่านตาม ความสนใจ ๒. มารยาท ในการอ่าน ๓. การพุดสรุป ความจากเรื่อง ที่ฟังและดู ๔. การพุด วิเคราะห์และ วิจารณ์จากเรื่อง ที่ฟัง และดู ๕. มารยาท ในการฟัง การดู และการพุด ๖. การเขียน วิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ ได้แย้งจาก สิ่งต่าง ๆ	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การประเมิน การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๔. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ ๕. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ	๑. พุดสรุปย่อ ๒. รายงาน การเขียน วิเคราะห์ข่าว บทความ บทละคร ฯลฯ ๓. งานเขียน บรรยายและ พรรณนา	๑. ศึกษาตัวอย่างการ วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และความน่าเชื่อถือ ของเรื่องที่ฟังและดู จากสื่อต่าง ๆ แล้วให้ สรุปใจความสำคัญ จากนั้นให้อภิปราย แสดงความคิดเห็น และสรุปเป็น หลักปฏิบัติ ๒. ให้ศึกษา เรื่องราว จากสื่อต่าง ๆ เช่น ข่าว บทความ บทละคร ฯลฯ แล้วให้วิเคราะห์วิจารณ์ ความน่าเชื่อถือ ของข้อมูล ๓. เขียนรายงาน บทวิเคราะห์และ บรรยายแสดงความ คิดเห็นจากเรื่องที่ศึกษา

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สำคัญ เรื่องที่ฟังและดู ๒. วิเคราะห์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและ ความน่าเชื่อถือ ของข่าวสาร จากสื่อต่าง ๆ ๓. วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่อง ที่ฟัง และดู อย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิด มาประยุกต์ ใช้ในการ ดำเนินชีวิต ๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และ การพูด สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๒. เขียนบรรยาย และพรรณนา ๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์และ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล ๘. มีมารยาท ในการเขียน		๗. การเขียน บรรยายและ พรรณนา ๘. มารยาท ในการเขียน			๔. กำหนดแนวทาง การนำข้อคิดที่ดีจาก เรื่องไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิต ๕. ทบทวนความรู้ เกี่ยวกับการเขียน บรรยายและพรรณนา ๖. ศึกษางานเขียน บรรยายและพรรณนา จากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความ หนังสือพิมพ์ ๗. พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ จากการฟัง และดูสื่อ ต่าง ๆ และลักษณะของ งานเขียนบรรยายและ พรรณนาโดยใช้เทคนิค ต่าง ๆ ๘. เชื่อมโยงความรู้ ที่มีอยู่เดิมกับความรู้ใหม่ ให้มีความหมายกับ ตนเอง ๙. วางเค้าโครงเรื่อง และเขียนบรรยายและ พรรณนา ๑๐. เขียนบรรยายและ พรรณนาตามเค้าโครง ๑๑. ตรวจสอบกับเกณฑ์ ที่กำหนดร่วมกันระหว่าง ครูผู้สอนกับผู้เรียน ๑๒. ปรับปรุงแก้ไข และเขียนใหม่ ให้สมบูรณ์

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ ๔. ฟุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ๕. ฟุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	การฟุดในโอกาสต่าง ๆ ผู้ฟุดจะต้องรู้หลักการวิธีการ และฟุดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ในการฟัง การดู การฟุด และสามารถเขียนรายงานได้อย่างเป็นระบบ	๑. การฟุดในโอกาสต่าง ๆ เช่น - ฟุดอวยพร - ฟุดโน้มน้าว - ฟุดโฆษณา - ฟุดรายงาน ๒. มารยาทในการฟัง การดู และการฟุด ๓. การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ๔. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะการประเมิน ๔. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	๑. ฟุดในโอกาสต่าง ๆ เช่น - ฟุดอวยพร - ฟุดโน้มน้าว - ฟุดโฆษณา - ฟุดรายงาน ๒. รายงานการศึกษาค้นคว้า	๑. กำหนดให้สำรวจศึกษาหลักการฟุดในโอกาสต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์และเรียบเรียงข้อมูลจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้า ๒. ฟุดรายงานผลการศึกษาค้นคว้า ๓. ศึกษาตัวอย่างการฟุดที่ดีจากวิทยากร สื่อ วิกิพีส์ หรือสื่ออื่น ๆ อภิปรายสรุปเป็นเกณฑ์ข้อควรปฏิบัติในการฟุด ๔. ฝึกการฟุดประเภทต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์แล้วประเมินประสิทธิภาพและมารยาทในการฟัง การฟุดของตนเอง และของผู้อื่น ๕. นำผลการประเมินไปพัฒนาทักษะการฟุด การฟังของตนเอง
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๕. เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า ๘. มีมารยาทในการเขียน					

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๑. สร้างคำในภาษาไทย ๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน ๔. ใช้คำราชาศัพท์ ๕. รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๑. เขียนเรียงความ	คำในภาษาไทย ทั้งที่สร้างขึ้น และคำภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย ล้วนมีประโยชน์ ทำให้มีคำใช้ได้ มากขึ้นต่อการนำไปแต่งประโยค และการวิเคราะห์โครงสร้าง ประโยค ช่วยให้ เกิดความเข้าใจ หลักการสร้าง ประโยค ซึ่งจะ ทำให้นำไปใช้ ในการเขียน สื่อสารได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	๑. การสร้าง คำสมาส ๒. ลักษณะ ของประโยค ในภาษาไทย - ประโยค สามัญ - ประโยครวม - ประโยคซ้อน ๓. คำราชาศัพท์ ๔. คำที่มาจาก ภาษาต่างประเทศ ๕. การเขียน เรียงความเกี่ยวกับ ประสพการณ์	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ การสังเคราะห์ ๕. ทักษะ การประเมิน	๑. สร้างคำสมาส ๒. สร้างประโยค สามัญ ประโยครวม และ ประโยคซ้อน ๓. สมุด รวบรวมคำ ๔. เรียงความ เกี่ยวกับ ประสพการณ์	๑. ให้ศึกษาเอกสาร ใบความรู้เรื่องการสร้าง คำสมาส แล้วทำ แบบฝึกวิเคราะห์ จำแนกแยกแยะ คำสมาส หลาย ๆ แบบ ฝึกจนเกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงสร้างและ ลักษณะของคำสมาส ๒. แบ่งกลุ่มรวบรวม คำราชาศัพท์ คำภาษา ต่างประเทศที่ใช้ใน ภาษาไทย จากหนังสือพิมพ์ วรรณกรรม บทร้อยกรอง และสื่อ อื่น ๆ จัดทำสมุด รวบรวมคำใหม่พร้อม แปลความหมาย ๓. ศึกษาลักษณะของ ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๘. มีมารยาทในการเขียน					๔. วิเคราะห์โครงสร้างของประโยค จัดทำแผนภูมิประโยคแต่ละประเภท ๕. จำแนกประโยคแต่ละชนิดจากงานเขียนหรือประโยคที่กำหนดให้ ๖. ฝึกแต่งประโยคแต่ละชนิด ๗. เขียนเรียงความเรื่องราวจากประสบการณ์โดยใช้ประโยคให้ถูกต้องตามลักษณะกาลเทศะ ๘. ประเมินผลงานการเขียนตามเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนด ๙. ปรับปรุงผลงานให้สมบูรณ์

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๑. สรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ๒. วิเคราะห์และวิจารณ์ วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ที่อ่าน พร้อมยก เหตุผล ประกอบ ๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรม ที่อ่าน ๔. สรุปความรู้ และข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	วรรณคดีและวรรณกรรมในแต่ละยุคสมัยจะสะท้อนวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ศิลปะ และศาสนา ผู้อ่านจะต้องรู้จักสรุปเนื้อหา วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล เลือกแนวคิดที่มีคุณค่านำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต	๑. วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิต คำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี - บันทึก การเดินทาง ๒. การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น ๓. บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ๓. ทักษะการประเมิน ๔. ทักษะการสรุปลงความเห็น	๑. รายงาน หลักการสรุปและวิเคราะห์ วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. โครงงาน การศึกษา วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น ๓. สมุดรบรวมความรู้/เพิ่ม สะสมงาน ๔. ท่องบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่ผู้เรียนสนใจ	๑. ศึกษารวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์วรรณคดี วรรณกรรมและจัดทำรายงาน ๒. นำเสนอรายงานอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปแนวทาง การวิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรม ๓. มอบหมายให้จัดทำ โครงงาน วิเคราะห์ วรรณคดี วรรณกรรม วรรณกรรมท้องถิ่นตามความสนใจ ๔. จัดนิทรรศการ นำเสนอโครงงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕. จัดเวทีเสวนา ข้อคิดจากวรรณกรรม และหลักการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๖. จัดทำสมุดรบรวมความรู้ แง่คิดจาก วรรณกรรม สนทนากลุ่มคุณค่าของบทอาขยาน บทร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ					๗. ให้ฟังตัวอย่างที่ถูกต้องในการท่องบทธาขยาน บทร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ จากวิทยากรและสื่อ เช่น แลบบันทึกเสียง วีดิทัศน์ เป็นต้น ๘. วิเคราะห์หลักการและวิธีการอ่านที่ไพเราะถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ ๙. ฟังท่องจำบทอาขยาน บทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะที่ถูกต้อง ไพเราะ ๑๐. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา ศิลปะการประพันธ์ของบทอาขยานที่กำหนด และบทร้อยกรองที่สนใจ ๑๑. สรุปแนวการนำไปประยุกต์ใช้ ๑๒. ประเมินผลการท่องบทธาขยานและบทร้อยกรอง/ปรับปรุงแก้ไข

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด
- ♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิดเป็นการนำตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จาก ๕ สาระ ๕ มาตรฐาน จำนวน ๓๖ ตัวชี้วัด มาวิเคราะห์รายตัวชี้วัดใน ๔ ประเด็น คือ ตัวชี้วัดแต่ละตัวผู้เรียนควรมีความรู้อะไรและทำอะไรได้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ในแต่ละประเด็นจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรอง ได้ถูกต้อง และเหมาะสม กับเรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองที่ถูกต้อง เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านออกเสียงบท ร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การประเมิน	อ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ประเภทบทความ กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ และโคลง	๑. ฟังและสังเกตรูปแบบและ วิธีการอ่านออกเสียง บทร้อยกรองและบทร้อยแก้ว ที่ถูกต้องและไพเราะ ๒. นำเสนอข้อสังเกตในการ อ่านให้ไพเราะตามหลักการ และวิธีการ ๓. ฝึกอ่านตามหลักการ และวิธีการ ๔. ประเมินผลการอ่านว่า ถูกต้องไพเราะหรือไม่ ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ๕. นำผลการประเมินไป พัฒนาการอ่าน
๒. ระบุความ แตกต่างของ คำที่มี ความหมาย โดยตรงและ ความหมาย โดยนัย	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการวิเคราะห์ คำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ตีความได้ ๒. แปลความได้ ๓. ลงสรุปความหมายของ คำที่มีความหมายโดยตรง หรือความหมายโดยนัย จากงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้	๑. ทักษะ การแปลความ ๒. ทักษะ การตีความ ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	บอกความหมาย ของคำที่มี ความหมาย โดยตรงหรือ โดยนัยจากงาน เขียนประเภท ต่าง ๆ	๑. ให้ความรู้เรื่องหลักการ วิธีการวิเคราะห์ความหมาย โดยตรง โดยนัย ๒. ฝึกแปลความ และ ตีความหมายคำ จากข้อ ความสั้น ๆ ๓. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ แปลความ ตีความและลงสรุป ความหมายของคำทั้ง ความหมายโดยตรง โดยนัย ๔. ร่วมกันสรุปความแตกต่าง ของความหมายโดยตรงกับ โดยนัย

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. ระบุใจความ สำคัญและ รายละเอียด ของข้อมูลที่ สนับสนุนจาก เรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการอ่าน เพื่อเก็บใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูล ที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. อ่านสำรวจเพื่อนำไป สู่การระบุใจความสำคัญ ๒. อ่านรายละเอียดเพื่อ ระบุรายละเอียดของข้อมูล ที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	บันทึกผลการ ระบุใจความ สำคัญและ ข้อสนับสนุน จากงานเขียน ประเภทต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน	๑. ให้เลือกอ่านงานเขียน ประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ บันเทิงคดี สารคดี ข่าว งานเขียนสร้างสรรค์ ๒. ตีความเรื่องที่อ่าน ๓. ระบุใจความสำคัญและ ข้อสนับสนุนของเรื่องที่อ่าน ๔. อภิปรายร่วมกันและลงสรุป ความเห็น ๕. บันทึกผล
๔. อ่านเรื่อง ต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการอ่าน เพื่อแยกแยะองค์ประกอบ ของเรื่องที่อ่าน ๒. หลักการเขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน จากเรื่องที่อ่านได้	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๔. ทักษะ การเขียน	เขียนสรุป เรื่องที่อ่าน ในรูปแบบ กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ รายงาน	๑. สังเกต จำแนกความ แตกต่างระหว่างกรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ รายงาน และลงสรุป ความคิดเห็น ๒. ฝึกเขียนกรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน ๓. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ บันเทิงคดี สารคดี ข่าว งานเขียน สร้างสรรค์ ๔. เขียนสรุปเรื่องที่อ่านใน รูปแบบของกรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. วิเคราะห์ วิจารณ์ และ ประเมินเรื่อง ที่อ่านโดยใช้ กลวิธีการ เปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการวิเคราะห์ วิจารณ์และประเมิน ๒. กลวิธีการเปรียบเทียบ เรื่องที่อ่านเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้ดีขึ้น ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านงานเขียนแล้ว วิเคราะห์ วิจารณ์และ ประเมินในเชิงเปรียบเทียบได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	อ่านงานเขียน ประเภท วรรณคดี ขำ บทความ ตำนาน แล้ววิเคราะห์ วิจารณ์และ ประเมินในเชิง เปรียบเทียบ	๑. อ่านเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่า ๒. นำไปเปรียบเทียบกับ เรื่องอื่นในด้านเนื้อหา กลวิธี การนำเสนอ และคุณค่า ๓. วิเคราะห์ วิจารณ์ และ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านนั้น ๔. นำเสนอผลงานเพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๖. ประเมิน ความถูกต้อง ของข้อมูล ที่ใช้สนับสนุน ในเรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการวิเคราะห์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หลักฐานที่สนับสนุน ความถูกต้องในเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านแล้วประเมินความ ถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ สนับสนุนในเรื่องที่อ่านด้วย ข้อมูลที่เชื่อถือได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ การสื่อสาร (พูด เขียน)	การพูดหรือ เขียนประเมิน ความถูกต้อง ของข้อมูลที่ใช้ สนับสนุน เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านข่าว งานเขียนประเภท ต่าง ๆ แล้ว แปลความ ตีความ ข้อมูลที่ใช้สนับสนุนเรื่องที่อ่าน ๒. หาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่ง อื่น ๆ มาประกอบการพิจารณา ข้อมูลที่ใช้สนับสนุนเรื่องที่อ่าน ๓. วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมิน ความถูกต้องของข้อมูล ๔. นำเสนอโดยการพูด หรือเขียน
๗. วิเคราะห์ ความสมเหตุ สมผล การ ลำดับความ และความ เป็นไปได้ ของเรื่อง	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการวิจารณ์ ความสมเหตุสมผล การลำดับความและ ความเป็นไปได้ของเรื่อง ผู้เรียนทำอะไรได้ วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความ เป็นไปได้ของเรื่องที่อ่านได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การแปลความ ๓. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ ๔. ทักษะ การสื่อสาร (พูด เขียน)	การพูดหรือ การเขียนวิจารณ์ ความสมเหตุ สมผล การลำดับ ความ และความ เป็นไปได้ของ เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ สารคดีหรือ งานเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้ว แปลความ ตีความเรื่องที่อ่าน ๒. พิจารณาความสมเหตุ สมผล การลำดับความ และ ความเป็นไปได้ของเรื่อง โดยอาศัยหลักการ วิธีการ และข้อมูลที่เชื่อถือได้มา ประกอบ ๓. นำเสนอโดยการพูด หรือเขียน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๘. วิเคราะห์ เพื่อแสดง ความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยว กับเรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการวิเคราะห์ เพื่อแสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๒. เหตุผล ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ จากเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ แสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การแปลความ ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	ได้วาที่เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านข่าว เหตุการณ์ บทความ สารคดี หรืองานเขียน เชิงสร้างสรรค์แล้ว แปลความ ตีความเรื่องที่อ่าน ๒. แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง ในประเด็นที่ไม่เห็นด้วยและ หาเหตุผลหรือข้อมูลประกอบ ๓. แข่งขันได้วาที่ในประเด็น ที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ๔. ลงสรุปความเห็นร่วมกัน
๙. ตีความ และประเมิน คุณค่าแนวคิด ที่ได้จาก งานเขียน อย่าง หลากหลาย เพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหา ในชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการตีความ และประเมินคุณค่าแนวคิด ที่ได้จากงานเขียนอย่าง หลากหลาย ๒. หลักการ วิธีการนำคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียน ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ผู้เรียนทำอะไรได้ ตีความและประเมิน คุณค่าที่รับจากการอ่าน และนำไปประยุกต์ใช้และ แก้ปัญหาในชีวิตได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	แนวทางการนำ ข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่านไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต	๑. เลือกอ่านหนังสืออ่าน นอกเวลาที่กำหนดตาม ความสนใจ ๒. ตีความ เรื่องที่อ่าน และเขียนสรุปเรื่องราว จากการอ่าน ๓. ระบุข้อคิดที่ได้รับจาก เรื่องที่อ่าน ๔. ประเมินคุณค่าแนวคิด จากงานเขียนที่อ่าน ๕. นำเสนอแนวทางการนำ ข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหา

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑๐.มีมารยาท ในการอ่าน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๙	ผู้เรียนรู้อะไร วิธีการอ่านอย่างมีมารยาท ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านอย่างมีมารยาทเป็น แบบอย่างและให้ข้อคิด แก่ผู้อื่นได้	๑. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	ปฏิบัติตนให้เป็น ผู้มีมารยาทใน การอ่าน	๑. ศึกษากรณีตัวอย่างของการ มีมารยาทและไม่มีมารยาท ในการอ่าน ๒. ฝึกปฏิบัติการอ่านอย่าง มีมารยาท ๓. สรุปข้อปฏิบัติในการปฏิบัติ ตนให้เป็นผู้มีมารยาท ในการอ่าน ๔. ประเมินตนเองและ ประเมินผู้อื่น ๕. เผยแพร่ข้อปฏิบัติใน รูปแบบต่าง ๆ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. คัดลายมือ ตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิธีการคัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทยอย่างถูกต้อง สวยงาม ผู้เรียนทำอะไรได้ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัดได้ถูกต้องตาม รูปแบบตัวอักษรไทย และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	ผลงานการคัด ลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบ ตัวอักษรไทย ในสถานการณ์ ต่าง ๆ เช่น บัตรเชิญ ประกาศนียบัตร	๑. ให้ความรู้ความเข้าใจใน หลักการ วิธีการคัดลายมือ ตามรูปแบบตัวอักษรไทย ๒. สังเกตรูปแบบการคัดลายมือ ที่สวยงาม ถูกต้องตามหลัก การเขียนตัวอักษรไทย ๓. สรุปลักษณะการคัดลายมือ ที่สวยงาม ถูกต้องตามหลัก การเขียนตัวอักษรไทย กำหนด เป็นหลักเกณฑ์ ๔. ฝึกคัดลายมือ ๕. ประเมินผลงานการคัด ลายมือตามหลักเกณฑ์ ๖. ปรับปรุงงาน นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ๗. ตัดสินใจเลือกใช้วิธีการ คัดลายมือที่ถูกต้อง
๒. เขียนข้อความ โดยใช้ ถ้อยคำได้ ถูกต้องตาม ระดับภาษา	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการใช้ภาษาในงาน เขียนมีหลายระดับ ได้แก่ ระดับทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการที่ถูกต้อง เหมาะสมตามสถานการณ์ และโอกาส ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนข้อความโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้องตามระดับ	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การประเมิน	เขียนข้อความ ตามสถานการณ์ และโอกาสต่าง ๆ เช่น - คำอวยพร - คำขวัญ - คำโฆษณา - สุนทรพจน์	๑. สังเกต เปรียบเทียบรูปแบบ การเขียนและการใช้ถ้อยคำ ภาษาในงานเขียนประเภทต่าง ๆ ๒. วิเคราะห์ถ้อยคำตามระดับ ภาษาในงานเขียน ๓. สรุปลักษณะการเขียนเป็น หลักเกณฑ์ ๔. ฝึกเขียน (ตามชิ้นงานเขียน ที่ปรากฏ) ๕. ประเมินผลงาน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ภาษาในสถานการณ์ โอกาสต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เหมาะสม			ตามหลักเกณฑ์ ๖. ปรับปรุงงาน นำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน
๓. เขียน ชีวประวัติ หรือ อัตชีวประวัติ โดยเล่า เหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติ ในเรื่องต่าง ๆ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการเขียน ชีวประวัติของบุคคลและ อัตชีวประวัติของตนเอง ๒. รวบรวมข้อมูลเรื่องราว และข้อคิดเห็นของบุคคล นั้น ๆ ๓. หลักการใช้ภาษา ที่เหมาะสม สละสลวย สามารถสะท้อนข้อคิด ให้แก่ผู้อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนชีวประวัติหรือ อัตชีวประวัติของบุคคลได้	๑. ทักษะ การสำรวจค้นหา ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	๑. งานเขียน/ เขียนชีวประวัติ ของบุคคลที่สนใจ ๒. งานเขียน/ เขียนอัตชีวประวัติ ของตนเอง	๑. ศึกษาตัวอย่างงานเขียน ชีวประวัติ สังเกตวิธีการเขียน หนังสือพิมพ์หรือวารสาร ประเภทต่าง ๆ ๒. สืบค้นข้อมูลประวัติความ เป็นมาและข้อคิดเห็นของ บุคคลที่สนใจ เพื่อนำมาเขียน ๓. เรียบเรียงข้อมูลเป็นงาน เขียนชีวประวัติ ๔. เขียนอัตชีวประวัติตนเอง โดยใช้หลักการเขียนที่ได้จาก การศึกษาชีวประวัติ ๕. ประเมินและปรับปรุง งานเขียน
๔. เขียนย่อความ	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิธีการเขียน ย่อความ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. อ่านสำรวจเพื่อเก็บใจ ความสำคัญจากเอกสาร ประเภทต่าง ๆ ได้ ๒. เขียนย่อความจาก งานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้	๑. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๒. ทักษะ การสรุปย่อ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	ผลงานการเขียน ย่อความจาก เอกสารประเภท ต่าง ๆ เช่น พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ สารคดี ทางวิชาการ	๑. ศึกษาผลงานการเขียน ย่อความจากหนังสือ เอกสาร หนังสือพิมพ์หรือสารคดี ประเภทต่าง ๆ ๒. ศึกษารูปแบบการเขียน ย่อความ ๓. อ่านงานเขียนที่จะย่อความ จับใจความสำคัญ และ ข้อสนับสนุน ๔. นำใจความสำคัญและ ข้อสนับสนุนมาเรียบเรียง ด้วยถ้อยคำภาษาที่สละสลวย ด้วยภาษาของตนเอง ๕. ประเมินผลงาน ๖. ปรับปรุงแก้ไข

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. เขียน จดหมาย กิจธุระ	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการเขียน จดหมายกิจธุระเป็นการ เขียนจดหมายที่มีรูปแบบ กึ่งราชการ ใช้ในการติดต่อ ประสานงานให้เกิดประโยชน์ กับตน องค์กร หรือหน่วยงาน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. เขียนรูปแบบหรือโครงสร้าง ของจดหมายกิจธุระได้ ๒. เขียนจดหมายกิจธุระได้	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	ผลงานการเขียน จดหมาย เชิญวิทยากร/ ขอความ อนุเคราะห์/ แสดงความ ขอบคุณ	๑. ศึกษารูปแบบการเขียน จดหมายกิจธุระ ๒. สรุปหลักการเขียนจดหมาย กิจธุระประเภทต่าง ๆ ๓. ฝึกเขียนจดหมายเชิญ วิทยากร/ขอความอนุเคราะห์/ แสดงความขอบคุณ ๔. ประเมินผลงานการเขียน จดหมายกิจธุระ ๕. ปรับปรุงการเขียนจดหมาย ในด้านรูปแบบการเขียน การใช้ภาษา การเว้นวรรคตอน การสะกดคำ ๖. นำผลงานการเขียนไปใช้ ในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์
๖. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดง ความคิดเห็น และโต้แย้ง อย่างมี เหตุผล	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการเขียน อธิบาย ชี้แจง แสดงความ คิดเห็น และโต้แย้งอย่าง มีเหตุผล ๒. ข้อมูลสนับสนุนที่ชัดเจน เพียงพอต่อการเขียน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สืบค้นข้อมูลสนับสนุน งานเขียนจากเรื่องที่ใช่ เป็นกรณีศึกษา ๒. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และ โต้แย้งเรื่องที่อ่านอย่างมี เหตุผล	๑. ทักษะ การให้เหตุผล ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	งานเขียน/ เขียนอธิบาย ชี้แจงแสดง ความคิดเห็น และโต้แย้ง เรื่องต่าง ๆ จากสื่อที่เป็น กรณีศึกษา	๑. อ่าน ฟัง ดู จากสื่อต่าง ๆ ที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูลสนับสนุนในประเด็น ที่เห็นด้วยหรือขัดแย้ง ๓. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดง ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และข้อมูลสนับสนุน อย่างเพียงพอ ๔. นำเสนอ ประเมินงานเขียน ๕. ปรับปรุงงานเขียน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และ แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งใน เรื่องต่าง ๆ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการเขียน วิเคราะห์ วิจารณ์และ แสดงความรู้ความคิดเห็น หรือโต้แย้งเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ๒. ข้อสรุปสนับสนุน ที่ชัดเจนเพียงพอ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สำรวจ ค้นหาข้อมูล สนับสนุนเรื่องที่นำมาเขียน วิเคราะห์ ๒. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งใน เรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	ผลงานการเขียน วิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจาก สื่อต่าง ๆ	๑. อ่าน ฟัง ดู บทความที่น่าสนใจ เป็นกรณีศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ตามความสนใจ ๒. วิเคราะห์สื่อที่อ่าน ฟัง ดู หาข้อมูลสนับสนุนในประเด็น ที่เห็นด้วยหรือขัดแย้ง ๓. ลงสรุปความคิดเห็น ตามหลักการ/วิธีการ ๔. เขียนวิจารณ์อย่างมี เหตุผลและมีข้อสนับสนุน ๕. ประเมินการเขียน ๖. ปรับปรุงบทวิเคราะห์วิจารณ์
๘. กรอกรูปแบบ สมัครงาน พร้อมเขียน บรรยาย เกี่ยวกับ ความรู้และ ทักษะของ ตนเอง ที่เหมาะสม กับงาน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการกรอก ใบสมัครงาน แบบรายการ ของหน่วยงานที่รับสมัคร ผู้กรอกจะต้องศึกษาข้อมูล ตามแบบรายการให้เข้าใจ ใช้ถ้อยคำภาษาที่กระชับ ชัดเจนและตรงความเป็นจริง ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. กรอกใบสมัครงานตาม รูปแบบรายการอย่างถูกต้อง/ ครบถ้วน ๒. เขียนบรรยายความรู้ ความสามารถของตนเอง ที่เหมาะสมกับงานด้วย ถ้อยคำ ภาษาที่กระชับ ชัดเจน ตรงความเป็นจริง	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การตีความ ๓. ทักษะ การแปลความ ๔. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	ผลงานกรอก ใบสมัครงาน และเขียน บรรยายความรู้ ความสามารถ ของตนเอง	๑. ศึกษาตัวอย่างใบประกาศ การรับสมัครงานและใบสมัคร ๒. นำข้อมูลมาระดมความคิด เพื่อสรุปหลักการและวิธีการ กรอกใบสมัครที่เหมาะสม รวมถึงแนวทางการบรรยาย คุณสมบัติของผู้สมัครที่ เหมาะสมกับงาน ๓. ฝึกกรอกใบสมัครงาน และเขียนบรรยายความรู้ ความสามารถของตนเอง ๔. ประเมินผลงาน ๕. ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ๖. สรุปเป็นหลักการปฏิบัติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๙. เขียนรายงาน การศึกษา ค้นคว้า และ โครงการ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการเขียน รายงานการศึกษาค้นคว้า ๒. ข้อมูลจากการศึกษา ค้นคว้าเพื่อนำมาวิเคราะห์ เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ ด้วยภาษาแบบแผน มีรูปแบบ และการอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่ชัดเจน ๓. กระบวนการและ ผลการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สำรวจค้นหาข้อมูล ที่เกี่ยวกับงานที่ศึกษา ๒. ระบุรูปแบบการเขียน รายงานและโครงการ ๓. เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า และรายงาน โครงการได้	๑. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การสรุปผล ความเห็น ๔. ทักษะ การประเมิน ๕. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	ผลการเขียน รายงานการศึกษา ค้นคว้าและ รายงานโครงการ	๑. ศึกษารูปแบบการเขียน รายงานจากเอกสาร/ รายงานต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วิธีการเขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า ๒. วางเค้าโครงเรื่องการเขียน รายงาน หรือการทำโครงการ ๓. ค้นคว้าหาข้อมูล หรือ ดำเนินการศึกษาตามเค้าโครง ๔. วิเคราะห์ สรุปผลและ เรียบเรียงข้อมูล ๕. เขียนรายงานตามหลักการ วิธีการ ๖. ประเมินผลงานการเขียน ตามเกณฑ์ ๗. ปรับปรุงงานเขียน ให้สมบูรณ์ตามหลักการวิธีการ
๑๐. มีมารยาท ในการเขียน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๙	ผู้เรียนรู้อะไร ข้อปฏิบัติวิธีการเขียน อย่างมีมารยาท ผู้เรียนทำอะไรได้ นำข้อปฏิบัติของการมี มารยาทในการเขียนไปใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การตั้งเกณฑ์ ๓. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	การสรุปมารยาท ในการเขียน เป็นข้อปฏิบัติ	๑. อภิปรายผลดีผลเสียของ การมีและไม่มีมารยาท ในการเขียน ๒. วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง และผลกระทบซึ่งเป็นมารยาท ที่เกิดขึ้น ๓. สรุปพฤติกรรมซึ่งเป็น มารยาทที่เหมาะสม ในการเขียน ๔. ฝึกเป็นนิสัยและเป็น แบบอย่างแก่ผู้อื่น

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและดู ผู้เรียนทำอะไรได้ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู แล้วประเมินเรื่องที่ฟังและดูตามเกณฑ์ได้	๑. ทักษะการประเมิน ๒. ทักษะการเชื่อมโยง ๓. ทักษะการสรุปลงความเห็น ๔. ทักษะการวิเคราะห์ ๕. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๑. บันทึก/รายงานการศึกษาค้นคว้าหลักเกณฑ์การประเมินการฟัง การดูภาพยนตร์ สารคดี ๒. การพูด/เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู	๑. ศึกษาเกณฑ์การประเมินการฟัง การดู ภาพยนตร์ สารคดี วิเคราะห์วิจารณ์ นำเสนอ สรุปอภิปรายผลร่วมกันและกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การประเมินและรวบรวมจัดทำเป็นรายงาน ๒. ยกตัวอย่าง/กรณีศึกษาการฟัง ดู ภาพยนตร์ สารคดี แล้ววิเคราะห์วิจารณ์ สรุปสาระสำคัญของเรื่อง โดยให้เล่าเรื่อง ยกตัวอย่าง สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ฟังและดู ๓. ประเมินเรื่องราวที่ฟังและดูตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนดร่วมกัน ๔. เขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ฟัง ดู ตามหลักเกณฑ์การประเมิน ๕. นำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังหรือดู ๒. หลักการ วิธีการนำข้อคิดที่ได้มาประยุกต์ใช้ ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประเมิน ๓. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	การพูดวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูพร้อมเสนอแนวทางการนำข้อคิดที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	๑. ร่วมกันค้นหาและพิจารณา กำหนดหลักการ วิธีการในการวิเคราะห์จากเรื่องที่ฟังและดู และกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติ ๒. ฝึกวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่ฟังและดู และประเมินผลตามเกณฑ์การประเมินตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนด

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ฟังและดูได้ถูกต้อง ตามหลักการ วิธีการและ นำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	๔. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์		๓. เขียน พูด นำเสนอรายงาน การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง ที่ฟังและดูตามหลักการ วิธีการ และการนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ๔. นำเสนอแนวทางการนำข้อคิด มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
๓. พุดรายงาน เรื่องหรือ ประเด็น ที่ศึกษา ค้นคว้า จากการฟัง การดู และ การสนทนา	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการวิธีการพุดรายงาน จากการฟัง ดู และการสนทนา ๒. ข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์ และแหล่งอ้างอิง ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สํารวจค้นหาข้อความรู้ แหล่งอ้างอิง ๒. พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจาก การฟัง ดู และการสนทนา ได้ตามหลักการ	๑. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๒. ทักษะ การสรุปอ้างอิง ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	๑. บันทึก/ รายงานการศึกษา ค้นคว้า ๒. การพุด รายงาน	๑. ทำรายงานการศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู การสัมภาษณ์ ๒. พุดรายงานจากการศึกษา ค้นคว้า ๓. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. ประเมินการพุด เพื่อพัฒนา
๔. พุดในโอกาส ต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์	ผู้เรียนรู้อะไร การพุดได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ต้องมีการ รวบรวม คัดเลือกข้อมูล มาใช้ให้เหมาะสม ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยรวบรวม คัดเลือกข้อมูล มาใช้ให้เหมาะสมสอดคล้อง กับลักษณะและสถานการณ์	๑. ทักษะ การพุด ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ การประเมิน ๔. ทักษะ การสำรวจ ๕. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	การพุดตาม สถานการณ์ ต่าง ๆ ๑. พุดได้ว่าที่ ๒. พุดอภิปราย ๓. พุดต้อนรับ ๔. พุดอำลา ๕. พุดรายงาน	๑. ศึกษาค้นคว้า หลักการ วิธีการเกี่ยวกับการพุด ในโอกาสต่าง ๆ ๒. อภิปราย และสรุปเป็น แนวทางในการพุดในโอกาส ต่าง ๆ และฝึกการประเมิน ตามเกณฑ์ ๓. นำผลการประเมินมาพัฒนา ส่งเสริมการพุดแต่ละประเภท ๔. ปฏิบัติการพุดในโอกาสต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการพุด

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. พุดโน้มน้าว โดยนำเสนอ หลักฐานตาม ลำดับเนื้อหา อย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการพุด โน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ ๒. การนำหลักฐานจาก แหล่งต่าง ๆ มาใช้อ้างอิง ประกอบการพุด ผู้เรียนทำอะไรได้ พุดโน้มน้าวได้อย่างมี เหตุผล น่าเชื่อถือโดยมี การนำหลักฐานตามลำดับ เนื้อหามาใช้ประกอบการพุด	๑. ทักษะ การเชื่อมโยง ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	การพุดโน้มน้าว ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การพุด โฆษณา การพุด ชักชวน การพุด แนะนำ	๑. ศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษา การพุดโน้มน้าวและให้ร่วมกัน พิจารณาว่า น่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะอะไร ๒. ดูตัวอย่างการพุดโน้มน้าว ที่น่าเชื่อถือและอภิปราย สรุป หลักการ/แนวทางการพุด โน้มน้าวว่าเมืองค้ประกอบใดบ้าง ๓. กำหนดแนวทางและ เกณฑ์การประเมินการพุด โน้มน้าว และ ประเมินผล ตามเกณฑ์ ๔. นำผลการประเมินมา พัฒนาส่งเสริมการพุดโน้มน้าว ในลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง
๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และ การพุด หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๕	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการปฏิบัติตน ในการมีมารยาทในการฟัง การดู และการพุดเป็น มารยาททางสังคม ผู้เรียนทำอะไรได้ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มี มารยาทในการฟัง การดูและ การพุด อันจะเกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของตนเองและผู้อื่น	๑. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	๑. สรุปข้อ ปฏิบัติในเรื่อง มารยาทในการ ฟัง ดู และ การพุด ๒. ฝึกปฏิบัติ ตนให้มีมารยาท ในการฟัง ดูและ การพุด	๑. ศึกษากรณีตัวอย่างการมี มารยาทในการฟัง การดู และการพุด ๒. สรุปข้อปฏิบัติในการ ปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด ๓. ฝึกปฏิบัติโดยแสดงบทบาท สมมติของผู้ที่มีมารยาทใน การฟัง การดู และการพุด ๔. ประเมินตนเองและผู้อื่น ในการมีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด ๕. นำผลการประเมินมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนา

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการจำแนกคำที่มาจากภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ จำแนกและใช้ภาษาต่างประเทศได้	๑. ทักษะการรวบรวมข้อมูล ๒. ทักษะการจำแนกประเภท ๓. ทักษะการสรุปลงความเห็น	โครงงานศึกษาคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	๑. กำหนดประเด็นการศึกษาค้นคว้า ๒. สืบค้นข้อมูลคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๓. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. จัดทำเป็นเอกสารสรุปโครงงาน
๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	ผู้เรียนรู้อะไร ส่วนประกอบ โครงสร้างของประโยคซับซ้อน ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคซับซ้อนได้	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการสังเกต ๓. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ผลงานการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค	๑. ทบทวนความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยค ๒. วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคที่ซับซ้อน และสรุปเป็นผังความคิด ๓. ฝึกวิเคราะห์ประโยคที่ซับซ้อน ๔. ฝึกขยายประโยคให้ซับซ้อน ๕. ฝึกรวมประโยคเข้าด้วยกันให้สละสลวยต่อเนื่อง ๖. นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. วิเคราะห์ระดับภาษา	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. ลักษณะของภาษาไทยมีการใช้ภาษาหลายระดับได้แก่ ระดับทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ๒. หลักการ วิธีการวิเคราะห์ระดับของการใช้ภาษา	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการสรุปลงความเห็น ๓. ทักษะกระบวนการ	การแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น - กล่าวรายงาน - กล่าวต้อนรับ - เล่าข่าว	๑. ศึกษาลักษณะและแยกแยะการใช้ภาษาแบบทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ๒. เปรียบเทียบประโยคที่ใช้ภาษาระดับต่าง ๆ ๓. แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ เช่น กล่าวต้อนรับ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์ระดับภาษาได้	คิดสร้างสรรค์	- เล่า ประสบการณ์ - นำชม นิทรรศการ	ขอบคุณ เล่าข่าว เล่าประสบการณ์ ๔. ร่วมกันสรุปว่าบทบาท สมมุติดังกล่าวเป็นการใช้ ภาษาระดับใดผู้แสดงใช้ภาษา ได้เหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร
๔. ใช้คำทับศัพท์ และศัพท์ บัญญัติ	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. ลักษณะของคำทับศัพท์ และคำศัพท์บัญญัติ ๒. ที่มาของคำทับศัพท์และ ศัพท์บัญญัติ ๓. ความหมายของคำศัพท์ ๔. หลักการวิธีการใช้คำศัพท์ และศัพท์บัญญัติ ผู้เรียนทำอะไรได้ ใช้คำทับศัพท์และศัพท์ บัญญัติได้เหมาะสมกับ สถานการณ์	๑. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ กระบวนการ การคิดอย่างมี วิจารณญาณ	๑. รายงานการ ค้นคว้า รวบรวม คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติ ๒. งานเขียน โดยใช้คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติ	๑. ศึกษาลักษณะของคำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติ และตัวอย่าง การนำไปใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ สรุปความหมายและ ลักษณะของคำทับศัพท์ และ ศัพท์บัญญัติ ๒. ค้นคว้ารวบรวมคำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในวงการต่าง ๆ เช่น ศัพท์วิทยาศาสตร์ ศัพท์กฎหมาย พร้อมทั้ง รากศัพท์เดิม ความหมาย คำแปลจากพจนานุกรม และ ยกตัวอย่างการนำไปใช้ใน ประโยคและจัดทำรายงาน ๓. ฝึกเขียนงานเขียนโดยใช้ คำศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ประเมินผลงานและ ปรับปรุงแก้ไข
๕. อธิบาย ความหมาย คำศัพท์ทาง วิชาการและ วิชาชีพ	ผู้เรียนรู้อะไร ลักษณะของคำศัพท์ทาง วิชาการเป็นศัพท์เฉพาะของ ศาสตร์แขนงต่าง ๆ ส่วน คำศัพท์ทางวิชาชีพ เป็นคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะ	๑. ทักษะ การสำรวจ ค้นหา ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	โครงงานคำศัพท์ ทางวิชาการ และคำศัพท์ ทางวิชาชีพ	๑. ศึกษาความหมายและ ความแตกต่างของคำศัพท์ ทางวิชาการ และคำศัพท์ ทางวิชาชีพ ๒. จัดทำโครงงานศัพท์ ทางวิชาการ เช่น

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	ผู้อยู่ในวงวิชาชีพเดียวกัน ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายความหมาย คำศัพท์ทางวิชาการและ วิชาชีพได้	๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ		ศัพท์วิทยาศาสตร์ ศัพท์คณิตศาสตร์ และ ศัพท์ทางวิชาชีพที่นักเรียน ใฝ่ฝัน เช่น นักกฎหมาย แพทย์ นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นักแสดง โดยค้นคว้าจาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ มานำเสนอ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นบทบาท สมมุติ สื่อเทคโนโลยี อภิปราย รายงาน ๓. ประเมินผลงาน
๖. แต่งบท ร้อยกรอง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการ วิธีการ การแต่ง บทร้อยกรองได้ถูกต้อง ตามหลักการ และ ความไพเราะ ๒. หลักการใช้ภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ แต่งบทร้อยกรองได้ ตามที่กำหนด เช่น โคลงสี่สุภาพ	๑. ทักษะ การสังเกต ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	การแต่ง โคลงสี่สุภาพ	๑. ทบทวนแผนผัง โคลงสี่สุภาพ ศึกษาตัวอย่าง โคลงสี่สุภาพหลาย ๆ บท ๒. สรุปหลักการแต่งโคลงสี่ สุภาพ ๓. ฝึกแต่งโคลงสี่สุภาพตาม หัวข้อที่กำหนด ๔. ประเมินผลงานและ ปรับปรุงแก้ไข ๕. นำผลงานที่ปรับปรุงแล้ว มาจัดทำเป็นรูปเล่มและ วาดภาพประกอบ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สรุปเนื้อหา วรรณคดี วรรณกรรม และ วรรณกรรม ท้องถิ่น ในระดับ ที่ยากยิ่งขึ้น	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการ วิธีการสรุป เนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรม ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรม และ วรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่านได้	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การแปลความ ๓. ทักษะ การสรุปย่อ	รายงานสรุป เนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น	๑. อ่านวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น ที่กำหนด ๒. จับใจความสำคัญด้วยการ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง/ แผนภาพความคิด ๓. สรุปเนื้อหา/ใจความสำคัญ และจัดทำรายงาน
๒. วิเคราะห์ วิถีไทยและ คุณค่าจาก วรรณคดี และ วรรณกรรม ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการวิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์วิถีไทยและ คุณค่าจากวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอผล การวิเคราะห์ ในรูปแบบต่าง ๆ	๑. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ ความหมายและลักษณะของ วิถีชีวิตแบบไทย ๆ ทั้งด้าน วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยม ที่ปรากฏในวรรณคดีและ วรรณกรรม ๒. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรมที่นำมาใช้ศึกษา ๓. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า พลังภาษาจากวรรณคดีและ วรรณกรรมที่ศึกษา ๔. เสนอผลการวิเคราะห์ใน รูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงละคร นิทรรศการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. สรุปความรู้ และข้อคิด จากการอ่าน เพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. การประยุกต์ใช้ความรู้ และข้อคิด ผู้เรียนทำอะไรได้ สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านเพื่อประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้ ๓. ทักษะ การประเมิน ๔. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	รายงานผล การดำเนิน โครงการการนำ ความรู้และข้อคิด จากวรรณคดี และวรรณกรรม ที่อ่านไป ประยุกต์ใช้	๑. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรม ๒. วิเคราะห์คุณค่าในด้าน ความรู้และข้อคิด ๓. ร่วมกันกำหนดแนวทาง การนำความรู้และข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ๔. เขียนเป็นโครงการที่มี หลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ระยะเวลาและ วิธีประเมินผลที่ชัดเจน ๕. ดำเนินการตามโครงการ ๖. ประเมินผลการดำเนินงาน ตามโครงการ ๗. รายงานผลการดำเนินงาน
๔. ท่องจำและ บอกคุณค่า บทอาขยาน ตามที่กำหนด และบท ร้อยกรองที่มี คุณค่าตาม ความสนใจ และนำไปใช้ อ้างอิง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักการอ่านบทร้อยกรอง ๒. หลักการวิเคราะห์คุณค่า ของบทอาขยานและ บทร้อยกรอง ๓. หลักการนำคุณค่าของ บทอาขยานและบทร้อยกรอง ไปใช้อ้างอิง ผู้เรียนทำอะไรได้ ท่องจำบทอาขยานตาม ที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิงได้	๑. ทักษะ การสรุปอ้างอิง ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจารณญาณ	๑. ท่องจำบท อาขยาน และ บทร้อยกรอง ที่สนใจ ๒. งานพูด/ งานเขียนที่นำ บทอาขยานและ บทร้อยกรอง ไปอ้างอิง	๑. ท่องจำบทอาขยานที่ กำหนดและบทร้อยกรอง ที่สนใจ ๒. อภิปรายคุณค่าของ บทอาขยานที่กำหนด หรือ บทร้อยกรองที่เลือกมา ๓. นำบทอาขยานหรือ บทร้อยกรองดังกล่าวไปใช้ อ้างอิงในการพูดสุนทรพจน์ การเขียนเรียงความ หรือ การแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ประเมินผล แลกเปลี่ยน เรียนรู้

♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเป็นการวิเคราะห์ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ตัวชี้วัด โดยวิเคราะห์ใน ๖ ประเด็น คือ ความสัมพันธ์/เชื่อมโยง ของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ความคิดรวบยอด สารการเรียนรู้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๑. สรุปเนื้อหา วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น ในระดับ ที่ยากยิ่งขึ้น ๒. วิเคราะห์ วิถีไทยและคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่าน ๓. สรุปความรู้ และข้อคิด จากการอ่าน เพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง ๔. ท่องจำและ บอกคุณค่า	วรรณคดี วรรณกรรม ของไทยมีคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ ที่ต้องอ่านตาม หลักการ วิธีการ ของแต่ละ ประเภทและ เหมาะสมกับ เรื่องอย่างมี มารยาท การวิเคราะห์ วิจัย คุณค่า ข้อคิดและ วิถีไทยที่ได้จาก วรรณคดี จะเป็น แนวทางการนำไป ประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์ ในด้านต่าง ๆ	๑. วรรณคดี วรรณกรรมและ วรรณกรรมท้องถิ่น ๒. การวิเคราะห์ วิถีไทยและคุณค่าจาก วรรณคดีและ วรรณกรรม ๓. บทอาขยาน และบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่า ๔. การอ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ในการอ่าน	๑. ทักษะ การสรุปย่อ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การสังเคราะห์ ๔. ทักษะ การประเมิน ๕. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๖. ทักษะ กระบวนการ คิดอย่างมี วิจัยญาณ	๑. อ่านวรรณคดี ๒. รายงาน ผลงานจาก การอ่าน วรรณคดี	๑. กำหนดวรรณคดี ที่จะอ่านและอ่าน ออกเสียงให้ถูกต้อง ตามลักษณะ ประเภท ของวรรณคดี ๒. ให้เลือกบทเด่น ๆ ท่องเป็นบทอาขยาน ๓. สรุปเนื้อหาของ เรื่องที่อ่าน ๔. วิเคราะห์แนวคิด ค่านิยมแบบไทย ๆ ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม ความเชื่อจากเรื่อง ที่อ่าน ๕. วิพากษ์วิจารณ์ แนวคิด ค่านิยมที่ดี ที่ควรรักษาไว้ และ ค่านิยมที่ไม่ควรยึดถือ เพื่อประเมินคุณค่าเรื่อง ที่อ่าน ๖. สังเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นรายงานผลจาก การอ่านวรรณคดี

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
บทอาขยาน ตามที่กำหนด และบท ร้อยกรองที่มี คุณค่าตาม ความสนใจ และนำไปใช้ อ้างอิง สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรองได้ อย่างถูกต้อง ไพเราะ และ เหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน ๕. วิเคราะห์ วิจารณ์และ ประเมิน เรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธี เปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น ๑๐. มีมารยาท ในการอ่าน					ประกอบด้วยชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะ คำประพันธ์ที่ใช้ เนื้อเรื่องย่อ บทเด่น ๆ ที่ชอบ แนวคิดและ ค่านิยมที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ
ความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๔. อ่านเรื่อง ต่าง ๆ แล้ว เขียนกรอบ แนวคิด บันทึก ย่อความและ รายงาน ๑๐.มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ ๑. แสดงความ คิดเห็นและ ประเมินเรื่อง จากการฟัง และการดู ๒. วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่อง ที่ฟัง และดู เพื่อนำข้อคิด มาประยุกต์ใช้ ในการดำเนิน ชีวิต	การเขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อ และ การรายงานจาก การอ่าน การฟัง การดู การพูด ทำให้มีข้อมูล นำเสนอใน รูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับ โอกาสอย่างมี มารยาท และ นำไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนิน ชีวิตได้	๑. อ่านจับใจความ จากสื่อต่าง ๆ ๒. มารยาทใน การอ่าน ๓. การพูดแสดง คิดเห็นและ ประเมินเรื่อง จากการฟังและ การดู ๔. การพูด วิเคราะห์วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟัง และดู ๕. การพูดรายงาน การศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น ๖. การพูดใน โอกาสต่าง ๆ ๗. การพูดโน้มน้าว ๘. มารยาทใน การฟัง การดู และการพูด	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๔. ทักษะ การสรุป ลงความเห็น	๑. รายงาน การศึกษาค้นคว้า ๒. โครงการ เผยแพร่ความรู้	๑. ฟังและดูสารคดี หรือการบรรยายจาก วิทยากร ๒. จัดบันทึกข้อมูล ประเด็นสำคัญ ๓. เขียนกรอบความคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ ๔. ศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพิ่มเติม นำข้อมูลจาก การฟังและดูและ การค้นคว้ามา อภิปรายสรุปและ วิเคราะห์ เพื่อกำหนด เนื้อหาและแนวคิด ที่ต้องการเผยแพร่ เขียนเป็นรายงาน ขยายผลไปสู่ผู้อื่น ๕. วางแผนจัดทำ โครงการเผยแพร่ ความรู้ โดยกำหนด ขั้นตอนการดำเนินงาน ชัดเจน มีการประยุกต์ สื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อประกอบการพูด

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
๓. พุดรายงานเรื่อง หรือประเด็น ที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และ การสนทนา ๔. พุดในโอกาส ต่าง ๆ ได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ ๕. พุดโน้มน้าว โดยนำเสนอ หลักฐานตาม ลำดับเนื้อหา อย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ ๖. มีมารยาทใน การฟัง การดู และการพุด					๖. ดำเนินการตาม โครงการ ๗. ประเมินผลการ ดำเนินงาน

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๘. วิเคราะห์ เพื่อแสดงความคิดเห็นได้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๙. ตีความและประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ๑๐. มีมารยาทในการอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๗. เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความรู้	การวิเคราะห์วิจารณ์ ได้ยังตีความ ประเมินคุณค่า แนวคิดจากงานเขียน/เรื่องที่อ่านทำให้ได้แนวทางการแก้ปัญหาชีวิต	๑. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ๒. การอ่านตามความสนใจ ๓. มารยาทในการอ่าน ๔. การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ ๕. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ๓. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ๔. ทักษะการประเมิน	๑. งานเขียนการวิเคราะห์วิจารณ์หนังสืออ่านนอกเวลา/ข่าว/เหตุการณ์/บทความ/สารคดี ๒. งานเขียนแนวคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา	๑. เลือกอ่านหนังสือนอกเวลา/ข่าว/เหตุการณ์/บทความ/สารคดีตามความสนใจ ๒. วิเคราะห์แยกแยะวิจารณ์ ตีความอย่างละเอียดทั้งด้านเนื้อหาตัวละคร คีลปะการประพันธ์และประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้รับ ๓. เขียนสรุปเนื้อเรื่องโดยย่อและแสดงความคิดเห็น ทั้งในประเด็นที่เห็นสอดคล้องและขัดแย้งและการนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ ๔. เขียนและพูดนำเสนอผลการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นและลงสรุปความเห็น

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องต่าง ๆ ๑๐. มีมารยาท ในการเขียน					๕. เขียนแนวทางการ นำเสนอแนวคิดที่ได้ ไปประยุกต์ใช้หรือ แก้ปัญหา ๖. ประเมินมารยาท การอ่านและการเขียน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๔. เขียนย่อความ ๕. เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า และโครงการ ๑๐. มีมารยาทในการเขียน สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๓. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลสนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ๖. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้นับสนับสนุนในเรื่องที่อ่าน ๗. วิเคราะห์ความ	การระบอใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ส่งผลต่อการเขียนย่อความ เขียนรายงาน การศึกษา และโครงการได้อย่าง สมเหตุสมผล และช่วยให้ลำดับความ ได้ถูกต้อง	๑. การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ ๒. การเขียนรายงาน ๓. มารยาทในการเขียน ๔. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการสังเคราะห์ ๓. ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ๔. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๑. การพูดหรือเขียนวิจารณ์ความสมเหตุสมผลของเรื่องที่อ่าน ๒. รายงานการศึกษา ค้นคว้า ๓. งานเขียนย่อความ	๑. ทบทวนความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ การเขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า โดยมีมอบหมายให้อ่านและเขียนทั้งเขียนย่อความและเขียนรายงาน ๑ เรื่อง (อาจประสานกับรายวิชาอื่น) ๒. วางโครงเรื่องเป็นแผนผังมโนทัศน์ ๓. ศึกษาค้นคว้า จัดบันทึกย่อ พร้อมระบุแหล่งอ้างอิง ๔. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ จัดลำดับให้ต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผล ๕. สังเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนเป็นรายงานการศึกษาค้นคว้าตามรูปแบบที่ถูกต้อง ใช้ระดับภาษาทางการ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สมเหตุสมผล การลำดับ ความ และความเป็นไปได้ ของเรื่อง					๖. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุน ๗. พุดนำเสนอซักถามวิพากษ์วิจารณ์ ตรวจสอบแก้ไข ๘. นำไปเผยแพร่ เช่น ประกอบการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดหรือห้องวิชา

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๑. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ๓. วิเคราะห์ระดับภาษา ๔. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๕. อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๖. เขียนอธิบายชี้แจงแสดงความคิดเห็น	การจำแนกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยระดับภาษาและคำศัพท์ประเภทต่าง ๆ จะช่วยให้สามารถนำคำไปใช้ได้ตรงความหมายเหมาะสมกับลักษณะของคำและเขียนสื่อสารอธิบาย ชี้แจงได้ตรงตามวัตถุประสงค์	๑. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๒. ระดับภาษา ๓. คำทับศัพท์ ๔. ศัพท์บัญญัติ ๕. ศัพท์ทางวิชาการ ๖. การเขียนอธิบายชี้แจงแสดงความคิดเห็นและโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ๗. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการจำแนกประเภท ๒. ทักษะการสำรวจค้นหา ๓. ทักษะการวิเคราะห์ ๔. ทักษะการสรุปผล ๕. ทักษะการเปรียบเทียบ ๖. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๑. รายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ๒. โครงงานคำศัพท์	๑. ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังเกต การจำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ลักษณะของคำทับศัพท์ ศัพท์ทางวิชาการ ศัพท์ทางวิชาชีพ การใช้คำเหล่านี้ในระดับภาษาต่าง ๆ พร้อมวิเคราะห์เปรียบเทียบ ๒. ให้สืบค้นข้อมูลคำที่มาจากภาษาต่างประเทศในภาษาไทย จัดทำรายงานเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบพร้อมอธิบายชี้แจง และแสดงความคิดเห็น ๓. ศึกษาการใช้คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมยกตัวอย่างการนำไปใช้ในประโยค

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
และโต้แย้ง อย่างมีเหตุผล ๑๐. มีมารยาท ในการเขียน					๔. ศึกษาความแตกต่าง ของคำศัพท์ทางวิชาการ และคำศัพท์ทางวิชาชีพ ๕. จัดทำโครงการงานการ ใช้คำศัพท์ประเภท ต่าง ๆ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๑. คัดลายมือด้วยตัวบรรจง ๓. เขียนชื่อประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ๕. เขียนจดหมายกิจธุระ ๘. กรอกรูปแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน ๑๐. มีมารยาทในการเขียน	การเขียนจดหมายกิจธุระ การเขียนชีวประวัติ อัตชีวประวัติ การกรอกรูปแบบสมัครงานเป็น การเขียนบรรยายมุ่งการสื่อสารตามวัตถุประสงค์และลักษณะของประเภทงานเขียน	๑. การคัดลายมือด้วยตัวบรรจง ๒. การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ ๓. การเขียนจดหมายกิจธุระ ๔. การกรอกรูปแบบสมัครงาน ๕. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการตีความ ๒. ทักษะการวิเคราะห์ ๓. ทักษะการสังเคราะห์ ๔. ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ๕. ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๑. ผลงานการเขียนจดหมายเชิญวิทยากร/ขอความอนุเคราะห์/แสดงความขอบคุณ ๒. ผลงานกรอกรูปแบบสมัครงาน	๑. สำรวจค้นหาและศึกษาตัวอย่างการเขียนจดหมาย รูปแบบต่าง ๆ วิเคราะห์ เปรียบเทียบจดหมาย ลงสรุปหลักการ วิธีการเขียนจดหมายกิจธุระและฝึกเขียนจดหมายกิจธุระ ๒. ศึกษาตัวอย่างในใบประกาศการรับสมัครงานและใบสมัครนำข้อมูลมาระดมความคิดเพื่อสรุปหลักการและวิธีการกรอกรูปแบบสมัครที่เหมาะสมรวมถึงแนวทางการบรรยายคุณสมบัติของผู้สมัครที่เหมาะสมกับงาน ๓. เลือกงานที่สนใจจากประกาศรับสมัครงาน วิเคราะห์ว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่ จะต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไรบ้าง ๔. สังเคราะห์ความรู้และเขียนจดหมาย

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
					สมัครงานพร้อมแนบ แบบฟอร์มสมัครงาน หรือเรียงความแนะนำ ประวัติและ ประสบการณ์ ของตนเองโดยใช้ รูปแบบและถ้อยคำ ภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสมด้วยลายมือ ตัวบรรจงตามรูปแบบ ตัวอักษรไทย ๕. ประเมินผลงาน ปรับปรุงงานนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา ๑๐. มารยาทในการเขียน	การเขียนงานตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เป็นงานเขียนที่มีการร้อยเรียงประโยคให้สละสลวยให้ถ้อยคำภาษาที่ลึกซึ้งกินใจเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง ส่วนโคลงสี่สุภาพเป็นบทร้อยกรองที่มีฉันทลักษณ์เป็นคำเอก คำโทและสัมผัส ใช้คำน้อยกินความมากงานเขียนทั้งสอง	๑. การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ - คำขวัญ - คำคม - โฆษณา - คติพจน์ - สุนทรพจน์ ๒. มารยาทในการเขียน ๓. โครงสี่สุภาพ ๔. ประโยคซับซ้อน ๕. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ๖. มารยาทในการอ่าน	๑. ทักษะการสังเกต ๒. ทักษะการประเมิน ๓. ทักษะการแปลความ ๔. ทักษะการสังเคราะห์ ๕. ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์	๑. เขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เช่น - คำอวยพร - คำขวัญ - คำโฆษณา - คำสุนทรพจน์ ๒. แต่งโคลงสี่สุภาพ	๑. ศึกษาตัวอย่างงานเขียน วิเคราะห์ถ้อยคำภาษา และโครงสร้างของประโยคจากงานเขียน ๒. ฝึกเขียนข้อความและประโยคซับซ้อนโดยอาศัยแม่บทจากงานเขียน ๓. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ แปลความ ตีความและบอกความหมายของคำทั้งความหมายโดยตรงและโดยนัย ๔. ร่วมกันสรุปความแตกต่างของความหมายโดยตรงกับโดยนัย ๕. ทบทวนความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยค

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๑๐. มารยาทในการอ่าน สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยค ซับซ้อน ๖. แต่งบทร้อยกรอง	ประเภทต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจรูปแบบ ลักษณะของงานเขียนการใช้ถ้อยคำและประโยคอย่างถูกต้อง				๖. ฝึกขยายประโยคที่ซับซ้อน ๗. สังเคราะห์ความรู้โดยวางโครงเรื่อง คิดคำหลัก ๆ ไว้เป็นแนวทาง แล้วขยายคำหลักให้สื่อความหมายตามต้องการด้วยถ้อยคำที่สละสลวย ๘. สร้างสรรค์ผลงานโดยลงมือเขียนตามรูปแบบที่ต้องการ ๙. ทบทวนแผนผังโคลงสี่สุภาพ ศึกษาตัวอย่าง ๑๐. ฝึกแต่งโคลงสี่สุภาพตามหัวข้อที่กำหนด ๑๑. ประเมินผลงานแก้ไขปรับปรุง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

- ♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด
- ♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

♦ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิดเป็นการนำตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๕ จาก ๕ สาระ ๕ มาตรฐาน จำนวน ๓๖ ตัวชี้วัดมาวิเคราะห์รายตัวชี้วัดใน ๔ ประเด็น คือ ตัวชี้วัดแต่ละตัวผู้เรียนควรมีความรู้อะไรและทำอะไรได้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ในแต่ละประเด็นจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรอง ได้อย่าง ถูกต้อง ไพเราะ และ เหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ให้ถูกต้อง ไพเราะและ เหมาะสมกับเรื่อง ผู้อ่าน จะต้องรู้หลักการอ่าน การแบ่งวรรคตอน ท่วงทำนอง ลีลาการอ่าน ใช้อารมณ์และน้ำเสียงให้ สอดคล้องกับเนื้อหาและ บรรยากาศของเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ประเภท บทความ นวนิยาย และความเรียง และ บทร้อยกรอง ประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่ายและลิลิต ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การเปรียบเทียบ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ การสร้างความรู้	๑. ข้อปฏิบัติ การอ่านออก เสียงบท ร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ๒. การอ่าน ออกเสียง บทร้อยแก้ว ๓. การอ่าน ออกเสียง บทร้อยกรอง	๑. ดู และฟังวีดิทัศน์หรือวีซีดี บันทึกเสียงการอ่านบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง สังเกต เปรียบเทียบ ความแตกต่าง (ด้านอารมณ์ น้ำเสียง ลีลา วรรคตอน ฯลฯ) แล้วสรุป ๒. ศึกษา สังเกต จำแนก แยกแยะจัดกลุ่มบทอ่านเป็น ประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรอง ๓. รวบรวมข้อมูล หลักเกณฑ์ การอ่านบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ๔. นำข้อมูลจากข้อ ๒ และ ๓ มาสร้างหรือออกแบบแผน และสรุปเป็นองค์ความรู้หรือ ข้อปฏิบัติในการอ่าน บทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๕. อ่านบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองตามที่กำหนด และเลือกอ่านเองโดยอ่าน รวมกันเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือ รายบุคคล ๖. สร้างเกณฑ์ประเมิน การอ่าน ๗. ประเมินการอ่านบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองของตนเอง และเพื่อน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				๘. ให้เหตุผลและนำข้อมูลมาปรับปรุงการอ่านของตนเองและเสนอแนะแก่เพื่อน ๙. ฝึกการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองอย่างถูกต้องและเหมาะสม ๑๐. นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
๒. ดีความ แปลความ และขยาย ความเรื่อง ที่อ่าน	ผู้เรียนรู้อะไร การตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องค้นหาความหมายโดยตรงหรือโดยนัยที่แฝงอยู่หรือขยายไปสู่บริบทอื่นของเนื้อความ/เนื้อหาที่อ่าน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. อ่านจับใจความจากเรื่องที่กำหนด ๒. ให้ความหมายศัพท์สำนวน ถ้อยคำ ที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน ๓. ให้ความหมายโดยตรงโดยนัย ๔. อ่านและพิจารณาบริบทของเรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะการตีความ ๒. ทักษะการแปลความ ๓. ทักษะการสร้างความรู้	๑. รายงานการศึกษาค้นคว้าตัวอย่างการตีความแปลความและขยายความ ๒. ผลงานการตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน - ศัพท์ - สำนวน - ความหมายโดยตรงและโดยนัย	๑. ศึกษา/รวบรวมตัวอย่างการตีความ การแปลความ การขยายความ จากเอกสารต่าง ๆ ทั้งประเภทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. สรุปหลักการตีความ แปลความ ขยายความเรื่องที่อ่าน ๓. อ่านจับใจความจากสื่อและบทเรียน ๔. นำองค์ความรู้จากข้อ ๓ มาฝึกตีความ แปลความ ๕. นำเสนอผลงานการตีความ แปลความ และขยายความจากการอ่าน ๖. ประเมินผลงาน นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน ๗. เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๓. วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่องที่ อ่านในทุก ๆ ด้านอย่าง มีเหตุผล	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านเพื่อวิเคราะห์ และวิจารณ์ต้องรู้จักจำแนก แยกแยะเรื่องที่อ่านจนเกิด ความเข้าใจแล้วหาเหตุผล ประกอบในการให้ความเห็น ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆด้านอย่าง มีเหตุผล	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๔. ทักษะ การวิเคราะห์	รายงาน การวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่าน	๑. ศึกษาข้อมูลตัวอย่าง การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่อง ที่อ่านแล้วจำแนก แยกแยะ ๒. ศึกษาข้อมูล ความรู้ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องจาก แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น จาก ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ๓. นำข้อมูลจากข้อ ๑, ๒ มา ออกแบบสร้างผังมโนทัศน์ ๔. ลงสรุปเป็นองค์ความรู้ ในการวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่าน ๕. คัดเลือกเรื่องที่จะวิเคราะห์ ๖. ตั้งวัตถุประสงค์ในการ วิเคราะห์ วิจารณ์เรื่อง ๗. จำแนก แยกแยะ ข้อมูล หาความสัมพันธ์ของข้อมูล และลงข้อสรุปการวิเคราะห์ วิจารณ์ ๘. ออกแบบการจัดทำรายงาน และการนำเสนอผลงานพร้อมทั้ง นำข้อมูลมาอธิบายสนับสนุน ประกอบเหตุและผล เพื่อยืนยัน การวิเคราะห์ วิจารณ์ ๙. สร้างเกณฑ์การประเมิน ผลงาน ๑๐. ประเมินผลงานของตนเอง และบุคคลอื่นได้ ๑๑. ปรับปรุงผลงานของตนเอง และบุคคลอื่น ๑๒. นำไปปรับใช้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๔. คาดคะเน เหตุการณ์ จากเรื่อง ที่อ่าน และ ประเมินค่า เพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการ ดำเนินชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร การคาดคะเนเหตุการณ์ เป็นการค้นหาคำตอบที่ต้อง อาศัยข้อมูลต่าง ๆ เป็นฐาน ในการตัดสินใจเรื่องที่อ่านแล้ว สามารถถ่วงถ่วงนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ใช้ข้อมูลสนับสนุน การคาดคะเนคำตอบ จากเรื่องที่อ่าน ๒. นำความรู้ ความคิดที่ คาดคะเนไปใช้ประกอบ การตัดสินใจแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันได้	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ กระบวนการคิด ตัดสินใจ	การคาดคะเน และประเมินค่า เรื่องที่อ่านจาก สื่อโฆษณา เช่น สิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ แผ่นพับ เป็นต้น	๑. ศึกษาวิธีการคาดคะเน และประเมินค่าจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ สื่อ ฯลฯ ๒. กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ฝึกคาดคะเนเหตุการณ์ และประเมินค่า ๓. เลือกเรื่องอ่าน แล้วฝึก คาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อภิปรายหาเหตุผลประกอบ สรุปและประเมินค่าจากเรื่อง ที่อ่านในข้อ ๒ นำมาฝึกประเมิน ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม โดยดำเนินการเป็นกลุ่มและ รายบุคคล ๔. นำเสนอผล/รายงานผล ๕. สร้างเกณฑ์การประเมิน ดำเนินการประเมินทั้ง ของตนเองและเพื่อน ๖. พัฒนา/ปรับปรุงตนเอง และเสนอแนะบุคคลอื่น ๗. สร้างแบบแผนสรุปเป็น องค์ความรู้ ๘. กำหนดสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ และเสนอ แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความ คิดเห็น โต้แย้ง เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน และเสนอ ความคิดใหม่ อย่างมี เหตุผล	ผู้เรียนรู้อะไร การแสดงความคิดเห็น โต้แย้งนั้นเกิดจากผู้อ่านมี พื้นฐานการตีความ แปลความ และขยายความ วิเคราะห์ วิจารณ์ คัดคะเน และประเมินค่า พร้อมนำ เสนอความคิดใหม่จากเรื่อง ที่อ่านอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่าน ๒. แสดงความคิดเห็น โต้แย้งและเสนอความคิดใหม่ อย่างมีเหตุผลกับเรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสร้าง ความรู้ ๓. ทักษะ การให้เหตุผล	๑. การนำเสนอ หน้าชั้นเรียน ๒. การแสดง ความคิดเห็น การวิเคราะห์ วิจารณ์เชิงโต้แย้ง	๑. ยกตัวอย่างเรื่องที่อ่านมา ๑ เรื่อง แล้วฝึกจำแนกแยกแยะ ส่วนประกอบต่าง ๆ พร้อมทั้ง อภิปรายและนำข้อมูลมาอ้างอิง โต้แย้งเสนอความคิดใหม่ ๒. ศึกษาหลักการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่านจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ๓. จากกระบวนการในข้อ ๒ ให้สรุปประเด็นเป็นองค์ ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น โต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน และ การเสนอความคิดใหม่ อย่างมีเหตุผล ๔. ร่วมกันสนทนาถึงหลักการ วิเคราะห์ วิจารณ์แสดง ความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอ ความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ๕. นำเสนอผลงาน ด้วยการ เติมเต็มผลงานให้สมบูรณ์ และมีคุณภาพยิ่งขึ้น ๖. เสนอแนวทางประยุกต์ใช้
๖. ตอบคำถาม จากการอ่าน งานเขียน ประเภท ต่าง ๆ ภายใน เวลาที่ กำหนด	ผู้เรียนรู้อะไร การตอบคำถามผู้ตอบ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสรุปใจความ ซึ่งจะทำให้ มีความคล่องแคล่วเพื่อตอบ คำถามได้ตามเวลาที่กำหนด ผู้เรียนทำอะไรได้ ตอบคำถามจากการอ่าน ภายในเวลาที่กำหนด	ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	การเขียนแผนผัง ความคิดสรุป เรื่องที่อ่าน	๑. อ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ในเวลาที่กำหนด ๒. ฝึกตอบคำถามจากเรื่องที่ อ่านตามปกติและกำหนดเวลา ๓. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จาก การอ่านเป็นแผนผังความคิด ๔. นำเสนอผลงาน/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕. ตรวจสอบประเมินการตอบ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๗. อ่านเรื่อง ต่าง ๆ แล้ว เขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านเพื่อนำไปเขียน กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และ รายงานนั้น ผู้อ่านต้องมี ความรู้ ความเข้าใจ สรุป สาระสำคัญ แล้วลำดับ ความคิดออกมาเขียน ผลงานตามที่กำหนดได้ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. จับประเด็นและสรุป เรื่องที่อ่าน ๒. เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงานจากเรื่องที่อ่าน	๑. ทักษะ การสังเคราะห์ ๒. ทักษะ การสร้างความรู้	๑. การเขียน ผังความคิด ๒. การบันทึก เรื่องที่อ่าน ๓. การย่อความ ๔. การรายงาน	๑. ศึกษา สำรวจ รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างกรอบ แนวคิด การสร้างผังความคิด รูปแบบต่าง ๆ การบันทึก การอ่าน การย่อความ การเขียนรายงานจากเรื่อง ที่อ่าน นำเสนอ อภิปราย ๒. สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับ การเขียนกรอบแนวคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน ๓. ฝึกปฏิบัติการอ่านเรื่อง แล้วเขียนกรอบแนวคิด ทำผังความคิดรูปแบบต่าง ๆ การบันทึกเรื่องที่อ่าน การย่อความและการเขียน รายงาน ๔. สร้างเกณฑ์การประเมิน ผลงาน ประเมินผลงาน ๕. นำผลการประเมินมา ปรับปรุง/พัฒนางานของตน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
๘. สังเคราะห์ ความรู้ จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนา การเรียนรู้	ผู้เรียนรู้อะไร การอ่านเพื่อสังเคราะห์ ผู้อ่านต้องนิยมนิสัยรักการอ่าน ช่างสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูล จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ลักษณะเหล่านี้จะทำให้ผู้อ่าน พัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถไปพัฒนา การเรียนรู้ และพัฒนาความรู้ ทางอาชีพต่อไป	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสังเคราะห์ ๓. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	การสังเคราะห์ ความรู้จาก การอ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ	๑. ศึกษาข้อมูล ข้อความรู้จาก สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ ๒. นำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มาจำแนก แยกแยะ เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ ๓. กำหนดกรอบแนวคิด นำข้อมูลมาจัดกลุ่มและ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับ ความรู้เดิม ๔. ตรวจสอบความเป็นเหตุ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
และพัฒนา ความรู้ ทางอาชีพ	ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. เขียนสรุปจากเรื่องที่ กำหนด ๒. บันทึกข้อมูลจากการอ่าน แล้วสังเคราะห์มาใช้ พัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ			เป็นผลหรือความเหมาะสม ของข้อมูลนั้น ๕. สรุปความรู้ใหม่สำหรับ พัฒนาดตนเอง การเรียน และอาชีพ ๖. ตรวจสอบและประเมิน ผลงาน ๗. นำไปปฏิบัติต่อไป
๙. มีมารยาท ในการอ่าน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๘	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทในการอ่านนั้น ผู้อ่านต้องปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามระเบียบจนเป็นนิสัย ผู้เรียนทำอะไรได้ ระบุมารยาทในการอ่าน หนังสือและสื่อตามแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ได้	๑. ทักษะ การจัดระเบียบ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๓. ทักษะ การหาแบบแผน	ข้อปฏิบัติ ของมารยาท ในการอ่าน	๑. ศึกษา สังเกต พฤติกรรม มารยาทการอ่านของเพื่อน ในห้องเรียน ๒. นำข้อมูลจากการศึกษา สังเกตมาสร้างแบบแผน ลงข้อสรุป ข้อควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติเวลาอ่าน ๓. สรุปเป็นข้อปฏิบัติมารยาท ในการอ่าน ๔. ออกแบบ กำหนดเกณฑ์ ประเมินหรือตรวจสอบ มารยาทการอ่าน ของตนเอง และเพื่อน ๕. ประเมิน/ตรวจสอบตนเอง และเพื่อน ๖. นำข้อสรุปมาปรับปรุง ตนเอง ๗. กำกับและปฏิบัติตนเอง ให้มีมารยาทในการอ่าน จนเป็นนิสัย ๘. เป็นแบบอย่างและ เสนอแนะบุคคลอื่นได้

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. เขียนสื่อสาร ในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา เรียบเรียง ถูกต้อง มีข้อมูล และ สาระสำคัญ ชัดเจน	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการเขียนสื่อสาร ในรูปแบบต่าง ๆ และ หลักการใช้ภาษา ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนสื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา เรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน	๑. ทักษะ การเขียน ๒. ทักษะ การจัดระเบียบ ๓. ทักษะ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์	การสรุปหลัก การเขียน ประเภทต่าง ๆ เช่น - อธิบาย - บรรยาย - พรรณนา - แสดงทรรศนะ - โต้แย้ง - โน้มน้าว - เชิญชวน - ประกาศ - จดหมายกิจธุระ - โครงการและ รายงาน การดำเนิน โครงการ - รายงาน การประชุม - การกรอกแบบ รายการต่าง ๆ	๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากตัวอย่างงานเขียน ประเภทต่าง ๆ ๒. สังเกต เปรียบเทียบความ แตกต่างขององค์ประกอบ วิธีเขียน วัตถุประสงค์ การนำ เสนองานเขียนแต่ละประเภท ๓. สรุปหลักการเขียนสื่อสาร ในรูปแบบต่าง ๆ จัดแสดง เป็นแผนภาพ/แผนภูมิ/ สรุปองค์ความรู้ ๔. เขียนสื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ ๕. นำเสนอผลงานการเขียน ๖. ปรับปรุงและสร้างสรรค์ งานเขียนอย่างต่อเนื่อง ๗. จัดป้ายนิเทศ/นิทรรศการ นำเสนองานเขียน
๒. เขียน เรียงความ	ผู้เรียนรู้อะไร รูปแบบและหลักการ เขียนเรียงความ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนเรียงความตามที่ กำหนด	๑. ทักษะ การเขียน ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	การเขียน เรียงความ	๑. อ่านตัวอย่างการเขียน เรียงความ ๒. วิเคราะห์ สรุปข้อดี ข้อเสีย วิธีการ เทคนิค การเขียนเรียงความ ๑) ประมวล สรุปข้อมูล จากการอ่านงานเขียน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				๒) แนวทางการใช้แผนภาพ โครงเรื่องเพื่อยกร่างงานเขียน ๓. วางแผนสร้างงานเขียน ๔. ศึกษารวบรวมข้อมูล ๕. จำแนก จัดกลุ่มข้อมูล ๖. จัดลำดับความสำคัญ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ ข้อมูล ๗. ยกร่างโครงเรื่อง จัดทำ แผนภาพความคิด/แผนภาพ โครงเรื่อง ๘. ตรวจสอบ ประเมิน โครงเรื่อง ๙. ลงมือเขียนรายละเอียด ๑๐.อ่านประเมิน ปรับปรุงงาน ๑๑.ร่วมกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับ หลักการ เทคนิคการสร้าง และพัฒนางานเขียน ๑๒.จัดป้ายนิเทศนำเสนอ ผลงานการเขียนเรียงความ
๓. เขียนย่อความ จากสื่อ ที่มีรูปแบบ และเนื้อหา หลากหลาย	ผู้เรียนรู้อะไร รูปแบบและหลักการ เขียนย่อความ ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนย่อความจากสื่อ รูปแบบต่าง ๆ	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปย่อ ๓. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	การเขียนย่อความ จากสื่อต่าง ๆ เช่น - กวีนิพนธ์ และวรรณคดี - เรื่องสั้น สารคดี นวนิยาย - วรรณกรรม พื้นบ้าน	๑. อ่านตัวอย่างการเขียน ย่อความ ๒. สำรวจ ศึกษารูปแบบ ในงานเขียน ๓. จำแนก กำหนดประเด็น จัดกลุ่มข้อมูลโดยใช้แผนภาพ ความคิด/แผนภาพโครงเรื่อง ๔. นำเสนอ/ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๕. วิเคราะห์ สรุปข้อดี ข้อเสีย วิธีการ เทคนิคการเขียน ย่อความ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				๑) ประมวล สรุปข้อมูล จากการอ่านงานเขียน ๒) แนวทางการใช้ แผนภาพโครงเรื่องเพื่อยก ร่างงานเขียน ๖. สร้างงานเขียน ๗. อ่านประเมิน ปรับปรุงงาน ๘. ร่วมกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับ หลักการเขียนย่อความ ๙. จัดป้ายนิเทศนำเสนอ ผลงานการเขียนย่อความ
๔. ผลงานเขียน ของตนเอง ในรูปแบบ ต่าง ๆ	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการเขียนสารคดี และบันเทิงคดี ผู้เรียนทำอะไรได้ ผลงานเขียนสารคดี และบันเทิงคดี	๑. ทักษะ การเขียน ๒. ทักษะ การเชื่อมโยง ๓. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์	นิทรรศการแสดงผลงานการเขียน สารคดีและ การเขียน บันเทิงคดี	๑. ศึกษางานเขียนประเภท สารคดี และบันเทิงคดี จากตัวอย่างงานเขียนที่ดี ๒. เปรียบเทียบความแตกต่าง ของสารคดีและบันเทิงคดี ๓. สรุปหลักการเขียน ประเภทสารคดี และบันเทิงคดี ๔. จัดทำแผนภูมิ ขั้นตอน การเขียนและกระบวนการ เขียนงานประเภทสารคดี และบันเทิงคดี ๕. เขียนสารคดีและบันเทิงคดี ๖. นำเสนอผลงานการเขียน ๗. ประเมิน/ปรับปรุง/ พัฒนางานเขียน ๘. จัดนิทรรศการงานเขียน สารคดีและบันเทิงคดี

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. ประเมิน งานเขียนของ ผู้อื่น แล้วนำ มาพัฒนา งานเขียน ของตนเอง	ผู้เรียนรู้อะไร แบบแผนการประเมิน งานเขียนและการพัฒนา งานเขียน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ประเมินงานเขียน ๒. พัฒนางานเขียน	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	การกำหนดวิธีการ และเกณฑ์การ ประเมิน	๑. รวบรวมข้อมูลหลักการ ประเมินคุณค่างานเขียน ประเภทต่าง ๆ ๒. กำหนดวิธีการ/เกณฑ์ การประเมิน ๓. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น และของตนเองตามเกณฑ์ ๔. นำข้อมูลจากการประเมินไป พัฒนางานเขียนของตนเอง ๕. ปรับปรุงสร้างสรรค์งาน อย่างต่อเนื่อง
๖. เขียนรายงาน การศึกษา ค้นคว้า เรื่องที่สนใจ ตามหลัก การเขียนเชิง วิชาการ และ ใช้ข้อมูล สารสนเทศ อ้างอิง อย่างถูกต้อง	ผู้เรียนรู้อะไร งานเขียนเชิงวิชาการมี แบบแผนเฉพาะ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. เขียนรายงานจาก การศึกษาค้นคว้าได้ ๒. ใช้ข้อมูลสารสนเทศ อ้างอิงในรายงานได้อย่าง ถูกต้อง	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การสังเคราะห์	รายงานเชิง วิชาการจากการ ศึกษาค้นคว้า	๑. ศึกษาและรวบรวมตัวอย่าง งานเขียนที่ดี ๒. สรุปหลักการเขียน รายงานที่ดี ๓. กำหนดหัวข้อในการเขียน รายงานและกำหนดแหล่ง ข้อมูลใช้ในการอ้างอิง ๔. เขียนรายงานผลการศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนเชิง วิชาการ ๕. นำเสนอผลงานการเขียน รายงาน ๖. ตรวจสอบผลงาน กำหนด ประเด็นการปรับปรุงงาน และปรับปรุงพัฒนางาน
๗. บันทึก การศึกษา ค้นคว้าเพื่อ นำไปพัฒนา ตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	ผู้เรียนรู้อะไร วิธีการจดบันทึก การศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. เขียนบันทึกจาก การศึกษาค้นคว้า	๑. ทักษะ การสังเคราะห์ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	บันทึกความรู้ ที่ได้จากการ ค้นคว้า	๑. ศึกษาผลงานการบันทึก การศึกษาค้นคว้า ๒. สรุปรูปแบบ ประเด็น ในการบันทึก ๓. กำหนดหลักการการบันทึก ความรู้ และจัดทำเป็นแผนภูมิ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	๒. นำความรู้ที่ได้ไป พัฒนาตนและประยุกต์ ใช้ในโอกาสต่าง ๆ			๔. กำหนดเรื่องที่จะทำการ ศึกษาค้นคว้าและจัดทำ เป็นบันทึกความรู้ ๕. นำเสนอผลงาน ๖. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สำหรับนำไปพัฒนาตนเอง/ ประยุกต์ใช้
๘. มีมารยาท ในการเขียน หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๗	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทในการเขียนเป็น สิ่งที่ผู้เขียนทุกคนต้องศึกษา และนำมาปฏิบัติจนเป็น ลักษณะนิสัย ผู้เรียนทำอะไรได้ เขียนอย่างมีมารยาท	๑. ทักษะ การจัดระเบียบ ๒. ทักษะ การประเมิน ๓. ทักษะ การสร้างความรู้	แนวปฏิบัติ ในการเขียน อย่างมีมารยาท	๑. ศึกษากฎ กติกา มารยาท ในการเขียนจากแหล่งเรียนรู้ แล้วรวบรวมสรุปเป็นองค์ ความรู้ ๒. ให้ศึกษาตัวอย่าง งานเขียน ประเภทต่าง ๆ แล้วอภิปราย เกี่ยวกับมารยาทในการเขียน เปรียบเทียบผลดีผลเสียของ การมีมารยาท-ไม่มีมารยาทใน การเขียน มีผลต่อตนเอง สังคมอย่างไรบ้าง ๓. ฝึกประเมินมารยาทในการ เขียนจากงานเขียนชนิดต่าง ๆ แล้วจัดทำเป็นรายงาน นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. ฝึกประเมินงานเขียนของ ตนเองและกำหนดแนวปฏิบัติ ของตนเองในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. สรุปแนวคิด และแสดง ความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟัง และดู	ผู้เรียนรู้อะไร การสรุปแนวคิดและการ แสดงความคิดเห็นจากการ ฟังและดูต้องอาศัยหลักการ และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สรุปแนวคิดจากเรื่องที่ ฟังและดู ๒. พูดแสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น	พูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่ฟังและดู	๑. ศึกษาเอกสาร หลักการ สรุปแนวคิด และพูดแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู ๒. ฟังและดูจากสื่อ หลากหลายประเภท วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้ฟัง ได้ดู แล้วสรุป แนวคิด ๓. สรุปแนวคิดและแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ประเมิน ปรับปรุง พัฒนา การสรุปแนวคิดและแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และดู
๒. วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา และความ น่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ฟัง และดูอย่างมี เหตุผล	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์แนวคิด และการใช้ภาษาจากเรื่องที่ ฟังและดูต้องใช้หลักเหตุผล มาพิจารณาความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลระหว่าง ข้อเท็จจริงและ ความคิดเห็น ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. อธิบายหลักการวิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษาและ ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ ฟังและดูได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ	วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษาและ ความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ฟัง และดู	๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการใช้ภาษาและ ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดู ๒. กำหนดเกณฑ์และแยกแยะ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ ๓. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด การใช้ภาษา ความ น่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและ ดูพร้อมให้เหตุผลประกอบ ๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์ แต่ละองค์ประกอบ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	๒. วิเคราะห์แนวคิดการใช้ ภาษาและความน่าเชื่อถือ ของเรื่องที่ฟังและดู			๕. เชื่อมโยงให้เหตุผลเพื่อ พิจารณา แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดู แล้วเลือกแนวคิด การใช้ภาษาที่ดีไปประยุกต์ใช้
๓. ประเมินเรื่อง ที่ฟังและดู แล้วกำหนด แนวทางนำไป ประยุกต์ใช้ ในการ ดำเนินชีวิต	ผู้เรียนรู้อะไร การจะนำข้อมูลหรือ ข้อคิดเห็นจากการฟังและ ดูไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต ผู้ฟังหรือผู้ดู จะต้องกำหนดเกณฑ์การ ประเมินที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู ๒. นำเรื่องที่ฟังและดูไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	รายงานแนวทาง การนำไปใช้	๑. ศึกษาหลักเกณฑ์ การประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วสรุปรายงาน ๒. ฟังและดูภาพยนตร์ ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาหรือ สื่ออื่น ๆ แล้วประเมิน เรื่องที่ฟังและดู ๓. กำหนดแนวทางนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต จัดทำเป็นรายงาน
๔. มีวิจารณ์ฐาน ในการเลือก เรื่องที่ฟัง และดู	ผู้เรียนรู้อะไร การมีวิจารณ์ฐานในการ เลือกเรื่องที่ฟังและดู ช่วยให้สามารถคัดเลือก เรื่องที่ฟังและดูได้อย่าง เหมาะสมและเกิดประโยชน์ คุ้มค่า ผู้เรียนทำอะไรได้ พิจารณาเรื่องที่ฟังและดู อย่างมีวิจารณ์ฐาน	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณ์ฐาน	ผลงาน การพิจารณา เรื่องที่ฟัง และดูอย่างมี วิจารณ์ฐาน	๑. ศึกษากรณีตัวอย่าง การเลือกเรื่องที่ฟังและดู แล้ววิเคราะห์ในประเด็น ความเหมาะสมและ ไม่เหมาะสม ๒. ศึกษาหลักการเลือก เรื่องที่ฟังและดู แล้วสรุปเป็น แผนภูมิ นำเสนอแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ๓. กำหนดให้เลือกรายงาน เรื่องที่ฟังและดู แล้วจัดทำรายงาน นำเสนอพร้อมแสดงผล ประกอบการเลือก

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. พุดในโอกาส ต่าง ๆ พุด แสดงพรรณนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอ แนวคิดใหม่ ด้วยภาษา ถูกต้อง เหมาะสม	ผู้เรียนรู้อะไร การพุดในโอกาสต่าง ๆ มีหลักและเนื้อหาในการพุด แตกต่างกัน นักพุดที่ดีต้อง ศึกษาหลักการพุดแต่ละ ประเภทให้เข้าใจและฝึกพุด อย่างสม่ำเสมอด้วยภาษา ที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนทำอะไรได้ การพุดในโอกาสต่าง ๆ - พุดต่อที่ประชุมชน - พุดอภิปราย - พุดแสดงพรรณนะ - พุดโน้มน้าวใจ	๑. ทักษะ การพุด ๒. ทักษะ การให้เหตุผล ๓. ทักษะ การเชื่อมโยง ๔. ทักษะ กระบวนการคิด แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	สาริตการพุดใน โอกาสต่าง ๆ พุด แสดงพรรณนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ เสนอแนวคิดใหม่	๑. ดูวิดีโอตัวอย่างการพุด ในโอกาสต่าง ๆ เช่น พุดต่อ ที่ประชุม พุดอภิปราย พุด แสดงพรรณนะ พุดโน้มน้าวใจ ๒. สรุปปัญหา อุปสรรคใน การพุดและสรุปเป็นหลักเกณฑ์ การพุดที่เหมาะสมใน โอกาสต่าง ๆ ๓. สาริตการพุดในโอกาสต่าง ๆ พุดแสดงพรรณนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ เสนอแนวคิดใหม่ ๔. ร่วมกันประเมิน ให้ข้อมูล ย้อนกลับ ๕. ประกวดยอนักพุดระดับ ช่วงชั้น/โรงเรียน
๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพุด หมายเหตุ ตัวชี้วัดนี้ให้ จัดกิจกรรม ร่วมกับ ตัวชี้วัดที่ ๑-๕	ผู้เรียนรู้อะไร มารยาทในการฟัง การดู และการพุดต้องฝึกให้เป็น กิจนิสัย ผู้เรียนทำอะไรได้ แสดงออกอย่างมี มารยาทในการฟัง การดู และการพุด	๑. ทักษะ การประเมิน ๒. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	สรุปแนวปฏิบัติ ตนเป็นผู้มี มารยาท ในการพุด	๑. นำเสนอกรณีตัวอย่างจาก ภาพยนตร์/นิทาน/ข่าว เรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคม เกี่ยวกับการมีมารยาทในการ ฟัง การดู และการพุด อภิปรายสรุปเป็นมารยาท ที่ควรปฏิบัติ ๒. ศึกษาหลักเกณฑ์ การประเมินมารยาทในการฟัง การดู และการพุด ๓. กำหนดสถานการณ์ให้ได้ ฟัง ดู พุด และให้ประเมิน มารยาทในการฟัง การดูและ การพุด ๔. สรุปแนวปฏิบัติตนเป็นผู้ มีมารยาทในการพุด ๕. ประกวดนักเรียนมารยาทงาม ให้รางวัล ยกย่องให้เป็น แบบอย่าง

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา	ผู้เรียนรู้อะไร ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายธรรมชาติ พลังของภาษา และลักษณะของภาษาได้	๑. ทักษะการทำให้ กระจำ ๒. ทักษะการนำความรู้ ไปใช้	รายงานการ ศึกษาค้นคว้า	๑. ระบุสิ่งที่ต้องการศึกษาและแบ่งกลุ่มศึกษาเรื่องธรรมชาติของภาษา พลังของภาษาและลักษณะของภาษาให้เกิดความชัดเจนแล้วจัดทำรายงาน ๒. นำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓. สรุปเป็นองค์ความรู้
๒. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์	ผู้เรียนรู้อะไร การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. เลือกใช้คำ กลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ๒. กำหนดคำและกลุ่มคำนำไปสร้างประโยค	๑. ทักษะการจำแนก ประเภท ๒. ทักษะการสังเคราะห์	ผลงานการสร้าง ประโยค	๑. ตำรวจคำและสำนวนการร้อยเรียงประโยค การเพิ่มคำ การใช้คำ และการเขียนสะกดคำจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน ๒. จำแนกประเภทของคำและสำนวน การร้อยเรียงประโยค การเพิ่มคำ การใช้คำ และการเขียนสะกดคำ ๓. ฝึกสร้างประโยคใหม่โดยใช้คำและกลุ่มคำที่กำหนดให้
๓. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาสกาลเทศะและบุคคลรวมทั้งคำราชาศัพท์	ผู้เรียนรู้อะไร ระดับการใช้ภาษาและคำราชาศัพท์ให้เหมาะสมต้องคำนึงถึงโอกาสกาลเทศะ และบุคคล	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	การเสนอแนวทาง การนำไปใช้	๑. ศึกษากรณีตัวอย่างการใช้ภาษาจากภาพยนตร์/ละคร บทบาทสมมุติที่มีการใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับบุคคล โอกาสและกาลเทศะ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
อย่าง เหมาะสม	ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับ กาลเทศะและบุคคล ๒. ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง			๒. สรุปการใช้ภาษาที่เหมาะสม กับโอกาส กาลเทศะ และ บุคคล คำราชาศัพท์ ๓. วิเคราะห์คำ ภาษาที่ใช้ เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ คำราชาศัพท์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ ๔. นำเสนอผลงาน การวิเคราะห์ ๕. ประเมิน ปรับปรุง พัฒนา ๖. เสนอแนวทางการนำไปใช้
๔. แต่งบท ร้อยกรอง	ผู้เรียนรู้อะไร ๑. หลักเกณฑ์ วิธีการ แต่งบทร้อยกรอง ๒. ภาษา รูปแบบ และ เนื้อหาในการแต่ง บทร้อยกรอง ผู้เรียนทำอะไรได้ แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์ได้	๑. ทักษะ การเขียน ๒. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ ๓. ทักษะ การประเมิน	ผลงานการแต่ง บทร้อยกรอง ประเภทโคลง ร่าย กาพย์ และฉันท์	๑. อ่านและคัดเลือกบท ร้อยกรองที่มีความไพเราะ ดีเด่นด้านวรรณศิลป์ ตามความสนใจ ๒. แบ่งกลุ่มศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของบท ประพันธ์แต่ละประเภท จัดทำแผนผัง นำเสนอ ๓. ร่วมกันจัดทำหลักเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ บทร้อยกรองแต่ละประเภท ๔. แต่งบทร้อยกรองและ ประเมินผลงานของตนเอง และของเพื่อนตามเกณฑ์ ที่กำหนด ๕. จัดป้ายนิเทศนำเสนอ ผลงานประกวดบทร้อยกรอง เสนอผลงานในหนังสือพิมพ์ ของโรงเรียน วารสารชุมนุม หรือสื่อสาธารณะอื่น ๆ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๕. วิเคราะห์ อิทธิพลของ ภาษา ต่างประเทศ และภาษาถิ่น	ผู้เรียนรู้อะไร อิทธิพลของภาษา ต่างประเทศและภาษาถิ่น ต่อการใช้ภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์อิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศและ ภาษาถิ่นที่มีต่อภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การทำให้ กระจ่าง ๒. ทักษะ การวิเคราะห์	การเสนอผล การวิเคราะห์ อิทธิพลของภาษา ต่างประเทศและ ภาษาถิ่นที่มีต่อ ภาษาไทย	๑. ศึกษาและรวบรวมคำภาษา ต่างประเทศ ภาษาถิ่นที่ ปรากฏอยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออื่น ๆ ๒. กำหนดเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ในการวิเคราะห์ อิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศ ๓. จัดประเภท จำแนกข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมให้ เหตุผลประกอบ ๔. สรุปผลการจัดประเภท การจำแนกข้อมูล วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ เชื่อมโยง ๕. นำเสนอผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่นที่มีต่อภาษาไทย ๖. ปรับปรุง พัฒนาผลการ วิเคราะห์ตามข้อเสนอแนะ
๖. อธิบายและ วิเคราะห์ หลักการ สร้างคำ ในภาษาไทย	ผู้เรียนรู้อะไร หลักการสร้างคำ ในภาษาไทย ผู้เรียนทำอะไรได้ อธิบายและวิเคราะห์ หลักการสร้างคำใน ภาษาไทยได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การทำให้ กระจ่าง	การนำเสนอ อธิบายหลักการ วิธีการสร้างคำ	๑. ระบุสิ่งที่ต้องการศึกษา ๒. รวบรวมคำ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง คำสมาส คำสนธิ ที่ต้องการศึกษา ๓. จัดหมวดหมู่คำตาม ลักษณะการสร้างคำ พร้อมให้เหตุผลประกอบ ๔. วิเคราะห์เปรียบเทียบ โครงสร้างของคำ คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง คำสมาส คำสนธิ ๕. สรุปหลักการสร้างคำ ๖. นำเสนอ อธิบายหลักการ วิธีการสร้างคำ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๗. วิเคราะห์ และประเมิน การใช้ภาษา จากสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์และประเมิน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องคำนึงถึงการใช้ภาษา ที่เหมาะสม ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. วิเคราะห์การใช้ภาษา จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ได้ ๒. ประเมินการใช้ภาษา จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ได้	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ กระบวนการคิด แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	รายงานการ ประเมินการใช้ ภาษาจากสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	๑. ศึกษาการใช้ภาษาจาก สื่อสิ่งพิมพ์และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นกรณี ศึกษา ๒. วิเคราะห์ผลกระทบ ที่เกิดจากการใช้ภาษาจาก สื่อสิ่งพิมพ์และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วร่วมกันอภิปราย ๓. สรุปผลการวิเคราะห์ และกำหนดแนวทางการใช้ ภาษาที่เหมาะสม ๔. ประเมินการใช้ภาษาจาก สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำเป็นรายงานและ กำหนดแนวทางการใช้ภาษา ที่เหมาะสม

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๑. วิเคราะห์ และวิจารณ์ วรรณคดีและ วรรณกรรม ตามหลัก การวิจารณ์ เบื้องต้น	ผู้เรียนรู้อะไร การวิเคราะห์ วิจารณ์ วรรณคดีและวรรณกรรม ต้องมีข้อมูลและเหตุผล สนับสนุนจึงจะสามารถ วิเคราะห์ วิจารณ์ได้ใน แง่มุมที่หลากหลาย ผู้เรียนทำอะไรได้ วิเคราะห์และวิจารณ์ วรรณคดีและวรรณกรรม	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การวิเคราะห์ ๓. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ	บทวิจารณ์ วรรณคดีและ วรรณกรรม	๑. ศึกษาเรื่อง/บทอ่าน วรรณคดีและวรรณกรรมที่ครู คัดสรรหรือที่ตนเองเลือก ๒. ศึกษาลักษณะเฉพาะของ วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น ลักษณะการใช้คำ รูปแบบของภาษา ๓. อ่านวรรณคดีและ วรรณกรรม เพื่อระบุ ประเด็นหลัก/ประเด็นรองที่ อยู่ในเรื่อง/ บทอ่านนั้น ๆ ๔. ตีความ แปลความ เรื่องที่อ่านในประเด็นต่าง ๆ เช่น ศัพท์ ลำนวน ความหมาย ตามประสบการณ์เดิม ของตนเอง ๕. ฝึกสรุปเรื่อง โดยเลือก นำเสนอด้วยแผนผังมโนทัศน์ แบบต่าง ๆ หรืองานเขียน แบบอื่น ๆ เช่น บันทึก ย่อความ และรายงาน ๖. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วรรณคดีและวรรณกรรม โดยพิจารณาทั้งมุมมอง และมุมมอง ๗. เขียนบทวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรม ตามขั้นตอน กระบวนการเขียน มีการ

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
				ปรับปรุงงานเขียนและนำเสนอ งานเขียน ๘. นำความรู้จากการอ่าน วรรณคดีและวรรณกรรมและ ประสบการณ์จากการลงมือ ปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ไป ประยุกต์ใช้ในการทำงาน ของตนเอง
๒. วิเคราะห์ ลักษณะเด่น ของวรรณคดี เชื่อมโยงกับ การเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิต ของสังคม ในอดีต	ผู้เรียนรู้อะไร การศึกษาวรรณคดีทำให้ มองเห็นความเชื่อมโยง เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ระบุลักษณะเด่นของ วรรณคดีที่อ่าน ๒. วิเคราะห์วรรณคดีเชื่อม โยงกับประวัติศาสตร์และ วิถีชีวิตของสังคมในอดีต	๑. ทักษะ การเชื่อมโยง ๒. ทักษะ การวิเคราะห์	นิทรรศการ แสดงผลงาน	๑. ศึกษากรณีตัวอย่าง การวิเคราะห์วรรณคดีและ วรรณกรรม ๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของ วรรณคดีและวรรณกรรม ตามความสนใจเกี่ยวกับ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์และ วิถีชีวิตของสังคมในอดีต ๓. อภิปรายผลการวิเคราะห์ และสรุปเป็นหลักการวิเคราะห์ ๔. จัดนิทรรศการนำเสนอผลงาน
๓. วิเคราะห์ และประเมิน คุณค่าด้าน วรรณศิลป์ ของวรรณคดี และ วรรณกรรม ในฐานะที่เป็น มรดกทาง วัฒนธรรม ของชาติ	ผู้เรียนรู้อะไร วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และเป็นมรดกของชาติ ที่คนไทยทุกคนควรภูมิใจ และรักษาไว้ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. อธิบายหลักการวิเคราะห์ และประเมินคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. วิเคราะห์และประเมิน คุณค่าด้านวรรณศิลป์ของ	๑. ทักษะ การวิเคราะห์ ๒. ทักษะ การประเมิน	รายงานการ วิเคราะห์และ ประเมินคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ ของวรรณคดี และวรรณกรรม	๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ และประเมินคุณค่าด้าน วรรณศิลป์ของวรรณคดี และวรรณกรรม ๒. นำเสนอ อภิปรายและ ร่วมกันสรุปเป็นหลักการ ๓. แบ่งกลุ่ม วิเคราะห์ และ ประเมินคุณค่า ด้านวรรณศิลป์ ของวรรณคดีและวรรณกรรม ที่นำมาใช้ศึกษาและจัดทำ รายงาน ๔. นำเสนอผลงาน

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
	วรรณคดีและวรรณกรรม ฐานที่เป็นมรดกทาง วัฒนธรรมของชาติ			
๔. สังเคราะห์ ข้อคิดจาก วรรณคดีและ วรรณกรรม เพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	ผู้เรียนรู้อะไร วรรณคดีและวรรณกรรม มีข้อคิดที่มีคุณค่า สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. สังเคราะห์สถานการณ์ จากวรรณคดีและวรรณกรรม ๒. นำข้อคิดจากการ สังเคราะห์วรรณคดีและ วรรณกรรมมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตจริง	๑. ทักษะ การสังเคราะห์ ๒. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้	รายงานการ สังเคราะห์ ข้อคิดจาก วรรณคดีและ วรรณกรรม	๑. ศึกษาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ๒. รวบรวมข้อคิดจากวรรณคดี และวรรณกรรม ๓. นำข้อคิดที่ได้จากการศึกษา มาระบุแนวทางการนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิต ๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์ และอภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้การประยุกต์ใช้ข้อคิด จากวรรณคดีและวรรณกรรม ๕. จัดทำรายงาน
๕. รวบรวม วรรณกรรม พื้นบ้านและ อธิบาย ภูมิปัญญา ทางภาษา	ผู้เรียนรู้อะไร ความรู้เรื่องลักษณะของ วรรณกรรมพื้นบ้านและ ภูมิปัญญาทางภาษาสามารถ เรียนรู้ได้จากการรวบรวม และจัดหมวดหมู่อย่างเป็น ระบบ ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. รวบรวมวรรณกรรม พื้นบ้านและจัดเป็นหมวดหมู่ ๒. อธิบายภูมิปัญญาทางภาษา จากวรรณกรรมพื้นบ้าน	๑. ทักษะ การรวบรวม ข้อมูล ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท	การนำเสนอ ผลการรวบรวม วรรณกรรม พื้นบ้านและ ภูมิปัญญา ทางภาษา	๑. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้าน จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายภูมิปัญญาทาง ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรม ๒. จำแนกวรรณกรรมพื้นบ้าน ตามลักษณะที่ค้นพบ ๓. ระบุการนำภูมิปัญญาทาง ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ๔. นำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตัวชี้วัด	ผู้เรียนรู้อะไร/ทำอะไรได้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
๖. ต้องจำและบอกคุณค่า บทอาขยาน ตามที่กำหนด และบท ร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง	ผู้เรียนรู้อะไร บทอาขยาน บทร้อยกรองของไทยมีคุณค่า และมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้อ้างอิงในการพูดและเขียน ผู้เรียนทำอะไรได้ ๑. ต้องจำบทอาขยานที่กำหนดและบอกคุณค่าได้ ๒. ต้องจำบทร้อยกรองตามความสนใจพร้อมบอกคุณค่า ๓. นำบทอาขยานและบทร้อยกรองไปอ้างอิงในงานเขียนหรือการพูด	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการประเมิน	๑. ต้องบทอาขยาน ๒. รายงานจากการค้นคว้า สู่ภาพิต คำสั่งสอน และแนวคิดที่ได้จากบทอาขยาน และบทร้อยกรอง	๑. ศึกษา วิเคราะห์คุณค่าของบทอาขยาน และบทร้อยกรองที่กำหนดให้ ๒. สรุปผลการวิเคราะห์ นำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓. รวบรวมแนวคิด สู่ภาพิต สำนวน คำสั่งสอนจากบทร้อยกรอง พร้อมกับการนำไปประยุกต์ใช้จัดทำเป็นรายงาน ๔. ต้องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง

♦ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด เป็นการวิเคราะห์ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์ตัวชี้วัด โดยวิเคราะห์ใน ๖ ประเด็น คือ ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของตัวชี้วัดแต่ละตัวที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๓. วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมี เหตุผล ๔. คัดคะเน เหตุการณ์ จากเรื่อง ที่อ่าน และ ประเมินค่า เพื่อนำความรู้ ความคิดไป ใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการ ดำเนินชีวิต ๕. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดง ความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยว กับเรื่องที่อ่าน และเสนอ	การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ อ่านต้องอาศัย ข้อมูลพื้นฐาน การตัดสินใจ พร้อมเสนอ แนวคิดใหม่ ลำดับความคิด ในการเขียน โดยใช้ภาษา ที่กระชับ ครอบคลุม ใจความสำคัญ	๑. การอ่านจับใจ ความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่น ข่าวสารจาก สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ในชุมชน - บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย - วรรณกรรม พื้นบ้าน - วรรณคดี ในบทเรียน - บทโฆษณา - สารคดี - บันทึกคดี - ปาฐกถา - พระบรม ราชาวาท - เทศนา คำบรรยาย	๑. ทักษะ การตีความ ๒. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๓. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมี วิจารณญาณ ๔. ทักษะ การประเมิน ๕. ทักษะ การประยุกต์ ใช้ความรู้ ๖. ทักษะ การวิเคราะห์ ๗. ทักษะ การสังเคราะห์ ๘. ทักษะ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ ๙. ทักษะ การเชื่อมโยง	๑. บันทึก เรื่องที่อ่าน ๒. สรุปใจความ สำคัญ ย่อความ จากเรื่องที่อ่าน ๓. รายงานการ วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่าน ๔. ลงสรุปเป็นองค์ ความรู้ในการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน ๕. คัดเลือกเรื่องที่จะ วิเคราะห์ ๖. ตั้งวัตถุประสงค์ ในการวิเคราะห์	๑. ศึกษาข้อมูลตัวอย่าง การวิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านแล้วจำแนก แยกแยะ ๒. ศึกษาข้อมูล ความรู้ การวิเคราะห์ วิจารณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ แสดงความคิดเห็น อย่างเป็นเหตุ เป็นผล เรื่องจากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ เช่น จากห้องสมุด คอมพิวเตอร์ ฯลฯ และจัดทำเป็นบันทึก ๓. นำข้อมูลจาก ข้อ ๑, ๒ มาจัดกระทำ และออกแบบสร้าง ผังโน้ตส์ ๔. ลงสรุปเป็นองค์ ความรู้ในการวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน ๕. คัดเลือกเรื่องที่จะ วิเคราะห์ ๖. ตั้งวัตถุประสงค์ ในการวิเคราะห์

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ความคิดใหม่ อย่างมี เหตุผล ๖. ตอบคำถาม จากการอ่าน งานเขียน ประเภท ต่าง ๆ ภายในเวลา ที่กำหนด ๗. อ่านเรื่อง ต่าง ๆ แล้ว เขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน ๘. สังเคราะห์ ความรู้จากการ อ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และ แหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ มา พัฒนา พัฒนา การเรียนรู้และ พัฒนาความรู้ ทางอาชีพ ๙. มีมารยาท ในการอ่าน		- คำสอน - บทร้อยกรอง ร่วมสมัย - บทเพลง - บทอาเศยวาท - คำขวัญ ๒. มารยาท ในการอ่าน ๓. การเขียน สื่อสารในรูปแบบ ต่าง ๆ ๔. การเขียน ย่อความจาก สื่อต่าง ๆ ๕. การเขียน เรียงความ ๖. มารยาท ในการเขียน			วิจารณ์เรื่อง ๗. จำแนก แยกแยะ ข้อมูลหาความสัมพันธ์ ข้อมูล ลงข้อสรุป การวิเคราะห์ วิจารณ์ ๘. ออกแบบการจัดทำ รายงานและ การนำเสนอผลงาน พร้อมทั้งนำข้อมูลมา อธิบายสนับสนุน ประกอบเหตุและผล เพื่อยืนยันการวิเคราะห์ วิจารณ์ ๙. อ่านงานเขียน/ บทอ่านประเภทต่าง ๆ แล้วฝึกสรุป ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่าน โดยเลือกนำ เสนอด้วยแผนผัง มโนทัศน์แบบต่าง ๆ และเขียนสรุป ความสำคัญ ย่อความ จากเรื่องที่อ่าน ๑๐. ศึกษาหลักการ/ วิธีการวิจารณ์ งานเขียน/บทอ่าน ๑๑. เขียนบทวิจารณ์ งานเขียน ตามขั้นตอน กระบวนการเขียน ปรับปรุงงานเขียน และนำเสนองานเขียน ๑๒. นำความรู้จาก การอ่านและ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๑. เขียนสื่อสาร ในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้ ตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษา เรียบเรียง ถูกต้องมี ข้อมูลและ สาระสำคัญ ชัดเจน ๒. เขียน เรียงความ ๓. เขียนย่อความ จากสื่อที่มี รูปแบบและ เนื้อหา หลากหลาย ๔. มีมารยาท ในการเขียน					ประสบการณ์ จากการลงมือปฏิบัติ ในขั้นตอนต่าง ๆ ไป ประยุกต์ใช้ในการ ทำงานของตนเอง

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ ๑. สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟัง และดู ๒. วิเคราะห์ แนวคิดการใช้ ภาษาและความ น่าเชื่อถือจาก เรื่องที่ฟังและ ดูอย่าง มีเหตุผล ๓. ประเมินเรื่อง ที่ฟังและดู แล้วกำหนด แนวทางนำ ไปประยุกต์ ใช้ในการ	การสรุปแนวคิด และการแสดง ความคิดเห็น จากการฟังและ ดูต้องอาศัย หลักการและ วิธีการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง ใช้หลักเหตุผล มาพิจารณา ความน่าเชื่อถือ ของข้อมูล ระหว่าง ข้อเท็จจริงและ ความคิดเห็น	๑. การพูดสรุป แนวคิดและ การแสดงความคิดเห็น จาก เรื่องที่ฟังและดู ๒. การวิเคราะห์ แนวคิด การใช้ ภาษา และความ น่าเชื่อถือจาก เรื่องที่ฟังและดู ๓. การเลือก เรื่องที่ฟังและ ดูอย่างมี วิจารณญาณ ๔. การประเมิน เรื่องที่ฟังและดู เพื่อกำหนด แนวทางการ นำไปประยุกต์ใช้ ๕. การพูดใน โอกาสต่าง ๆ	๑. ทักษะ การฟัง ๒. ทักษะ การพูด ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ การสรุปลง ความเห็น ๕. ทักษะ การประเมิน ๖. ทักษะ กระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ	๑. พูดแสดง ความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟัง และดู ๒. การเขียนสรุป วิเคราะห์แนวคิด ที่ได้จากการฟัง และดู ๓. กำหนดให้เลือก เรื่องที่ฟังและดูแล้ว สรุปแนวคิดและเขียน แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ประเมิน งานเขียน ของผู้อื่นและตนเอง ปรับปรุง พัฒนา การสรุปแนวคิดและ แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู ๖. ศึกษาและรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้	๑. ศึกษาเอกสาร หลักการ สรุปแนวคิด และพูดแสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟัง และดู ๒. ฟังและดูจากสื่อ หลากหลายประเภท ๓. กำหนดให้เลือก เรื่องที่ฟังและดูแล้ว สรุปแนวคิดและเขียน แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู ๔. นำเสนอผลงาน ๕. ประเมิน งานเขียน ของผู้อื่นและตนเอง ปรับปรุง พัฒนา การสรุปแนวคิดและ แสดงความคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู ๖. ศึกษาและรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
ดำเนินชีวิต ๔. มีวิจารณญาณ ในการเลือกเรื่อง ที่ฟัง และดู ๕. การพูดใน โอกาสต่าง ๆ พูดแสดง ทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอ แนวคิดใหม่ ด้วยภาษา ถูกต้อง เหมาะสม ๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๕. ประเมิน งานเขียนของ ผู้อื่นแล้วนำ มาพัฒนางาน เขียนของตนเอง ๘. มีมารยาท ในการเขียน สาระที่ ๔ หลัก การใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๑. วิเคราะห์และ ประเมินการใช้ ภาษาจากสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์		๖. มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด ๗. การประเมิน คุณค่างานเขียน ในด้านต่าง ๆ ๘. มีมารยาท ในการเขียน ๙. การประเมิน การใช้ภาษา จากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์			ภาษาและความน่า เชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดู ๗. กำหนดเกณฑ์และ แยกแยะ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่า เชื่อถือ ๘. ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับแนวคิด การใช้ภาษา ความน่า เชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดูพร้อมให้เหตุผล ประกอบ ๙. จัดทำข้อสรุปและ นำเสนอผลการ วิเคราะห์แต่ละองค์ ประกอบ ๑๐. เชื่อมโยง ให้เหตุผล เพื่อพิจารณา แนวคิด การใช้ภาษา ความน่า เชื่อถือจากเรื่องที่ฟัง และดู แล้วเลือก แนวคิด การใช้ภาษา ที่ดีไปประยุกต์ใช้

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๔ หลักการใช้ ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๑. อธิบาย ธรรมชาติ ของภาษา พลังของ ภาษา และ ลักษณะ ของภาษา ๒. ใช้คำและ กลุ่มคำสร้าง ประโยค ตรงตาม วัตถุประสงค์ ๓. ใช้ภาษา เหมาะสมแก่ โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำ ราชาศัพท์ อย่าง	ความรู้ความเข้าใจ เรื่องธรรมชาติ ของภาษา พลัง ของภาษา ลักษณะของ ภาษา การใช้คำ กลุ่มคำ ระดับ ของภาษา คำราชาศัพท์ ตลอดจนอิทธิพล ของภาษาต่าง ประเทศ ช่วยให้ สามารถใช้ภาษา ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ สถานการณ์ กาลเทศะและ บุคคล	๑. ธรรมชาติ ของภาษา ๒. พลังของ ภาษา ๓. ลักษณะ ของภาษา ๔. การใช้คำ และกลุ่มคำ สร้างประโยค ๕. ระดับของ ภาษา ๖. คำราชาศัพท์ ๗. อิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่น ๘. หลักการ สร้างคำใน ภาษาไทย ๙. การเขียน ในรูปแบบต่าง ๆ ๑๐. มารยาท ในการเขียน	๑. ทักษะ การทำให้ กระจ่าง ๒. ทักษะ การจำแนก ประเภท ๓. ทักษะ การวิเคราะห์ ๔. ทักษะ การนำความรู้ ไปใช้	๑. รายงาน สำรวจคำ สำนวนจากเรื่อง ที่อ่าน ๒. รายงาน การจำแนก ประเภทของคำ และกลุ่มคำ คำราชาศัพท์ คำภาษา ต่างประเทศ และภาษาถิ่น ๓. ผลงาน การเขียนสารคดี และบันเทิงคดี	๑. แบ่งกลุ่มศึกษา เรื่องธรรมชาติของ ภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา แล้วจัดทำรายงาน ๒. นำเสนอแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ๓. สรุปเป็นองค์ความรู้ ๔. สำรวจคำและ สำนวน การร้อยเรียง ประโยค การเพิ่มคำ การใช้คำ และ การเขียนสะกดคำจาก เรื่องที่กำหนดให้อ่าน ๕. จำแนกประเภท ของคำและสำนวน การร้อยเรียงประโยค การเพิ่มคำ การใช้คำ และการเขียนสะกดคำ ๖. ฝึกสร้างประโยค โดยใช้คำและกลุ่มคำ ที่กำหนดให้ ๗. ศึกษากรณีตัวอย่าง การใช้ภาษาจาก

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
เหมาะสม ๕. วิเคราะห์ อิทธิพล ของภาษา ต่างประเทศ และภาษาถิ่น ๖. อธิบายและ วิเคราะห์ หลักการ สร้างคำใน ภาษาไทย สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๔. ผลผลิต งานเขียน ของตนเอง ในรูปแบบ ต่าง ๆ ๘. มีมารยาท ในการเขียน					ภาพยนตร์/ละคร บทบาทสมมุติ ที่มีการใช้ภาษา ไม่เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ แล้วอภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๘. สรุปการใช้ภาษา ที่เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และบุคคล และการใช้คำราชาศัพท์ ๙. วิเคราะห์คำ ภาษา ที่ใช้เหมาะสมกับ โอกาส กาลเทศะ คำราชาศัพท์ คำภาษา ต่างประเทศและ ภาษาถิ่นจากสื่อ สิ่งพิมพ์ ๑๐. นำเสนอผลงาน การวิเคราะห์ ๑๑. พัฒนางานเขียน โดยใช้ภาษาที่เหมาะสม กับโอกาสกาลเทศะ และบุคคลในรูปของ สารคดีหรือบันเทิงคดี

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๑. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น ๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต ๓. วิเคราะห์	การอ่านและการศึกษาวรรณคดีโดยการวิเคราะห์วิจารณ์ในด้านวรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต จะทำให้ได้ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานและการดำเนินชีวิต	๑. หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น ๒. การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต ๓. การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม ๔. บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการสังเคราะห์ ๓. ทักษะการประเมิน ๔. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ๕. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๑. รายงานผลการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์วรรณศิลป์ ๒. แต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว	๑. ทบทวนความรู้ด้านประวัติศาสตร์มุ่งเน้นวิถีชีวิตของสภาพสังคมในอดีตเชื่อมโยงสู่งานด้านวรรณศิลป์ วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. ศึกษาและวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายสรุปสั้นลักษณะของโคลงและร้อยแก้วรวมเรียกว่าลิลิต ๓. เลือกบทเด่น ๆ นำมาอ่านออกเสียงพร้อมทั้งนำไปท่องเป็นบทอาขยาน ๔. นำบทที่เลือกได้มารวบรวมกันแปลความหมายของคำประพันธ์ โดยหา

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ๖. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ๒. ตีความแปลความและ		๕. การอ่านออกเสียง - บทร้อยแก้ว - บทร้อยกรอง ๖. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ๗. มารยาทในการอ่าน ๘. ภาพย์ โคลง ร่าย และฉันท			ศัพท์ยากร่วมกับการแปลจากบริบท ๕. สรุปเนื้อเรื่องเป็นแผนผังความคิดประกอบด้วยตัวละครลำดับเหตุการณ์สถานที่ คำศัพท์เกี่ยวกับการสงครามและจัดทำเป็นรายงาน ๖. ร่วมกันคิดหลักเกณฑ์การประเมินค่าวรรณคดีในด้านวรรณศิลป์ภาพสะท้อนด้านแนวคิด ค่านิยมและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ๗. แบ่งกลุ่มวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายแต่ละด้าน โดยยกข้อความจากคำประพันธ์ประกอบ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการนำคุณค่าที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ นำเสนอเป็นรายงาน ๘. แต่งโคลงและร่าย ๙. นำเสนอผลงานร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิพากษ์ผลงานและปรับปรุงพัฒนางาน

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
ขยายความ เรื่องที่อ่าน ๙. มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๔ หลัก การใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๔. แต่งบท ร้อยกรอง					

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๔. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ๕. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ๖. เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า	ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบจะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาตนเอง และประยุกต์ใช้ในโอกาสต่าง ๆ	๑. การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ๒. วรรณกรรมพื้นบ้าน ๓. การเขียนรายงานเชิงวิชาการ ๔. การเขียนอ้างอิงข้อมูลสารสนเทศ ๕. การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ๖. มารยาทในการเขียน	๑. ทักษะการรวบรวมข้อมูล ๒. ทักษะการจำแนกประเภท ๓. ทักษะการวิเคราะห์ ๔. ทักษะการสังเคราะห์ ๕. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้	๑. บันทึกข้อคิดที่ได้จากการศึกษา ๒. รายงานการวิเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม และการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๑. ศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมที่นำมาเป็นกรณีศึกษา ๒. รวบรวมข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายภูมิปัญญาทางภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรม ๓. บันทึกการศึกษา ค้นคว้าข้อคิด แนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ๔. จำแนกวรรณกรรมตามลักษณะที่พบ และประเด็นข้อคิดที่ได้จัดให้เป็นระบบ ๕. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าข้อคิด ๖. นำเสนอผลการรวบรวมข้อคิดจากวรรณคดีและ

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
เรื่องที่สนใจ ตามหลักการ เขียนเชิง วิชาการ และใช้ข้อมูล สารสนเทศ อ้างอิงอย่าง ถูกต้อง ๗. บันทึก การศึกษา ค้นคว้าเพื่อ นำไปพัฒนา ตนเองอย่าง สม่ำเสมอ ๘. มีมารยาท ในการเขียน					วรรณกรรมและ การประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ เป็นการนำผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดใน ๖ ประเด็น คือ ตัวชี้วัดที่นำมาจัดกิจกรรมร่วมกัน ความคิดรวบยอด สารการเรียนรู้ ทักษะการคิด ชิ้นงาน/ภาระงาน และแนวการจัดการเรียนรู้นำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

- การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
- การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้
- การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

ในทางปฏิบัติ สามารถจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ได้ โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของแต่ละตัวชี้วัดที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันได้ ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันด้วยการวิเคราะห์ตัวชี้วัดภายในสาระเดียวกันหรือระหว่างสาระ นอกจากนี้ยังสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์/เชื่อมโยงของแต่ละตัวชี้วัดที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อีกด้วย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ ความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท ๕.๑ ๑. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น ๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติ-	การอ่านและการศึกษาวรรณคดีโดยการวิเคราะห์วิจารณ์ในด้านวรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต จะทำให้ได้ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานและการดำเนินชีวิตได้	๑. หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น ๒. การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต ๓. การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม	๑. ทักษะการวิเคราะห์ ๒. ทักษะการสังเคราะห์ ๓. ทักษะการประเมิน ๔. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ๕. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	๑. รายงานผลการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และความรักชาติ ๒. แต่งคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง	๑. ทบทวนความรู้ด้านประวัติศาสตร์ มุ่งเน้นวิถีชีวิตของสภาพสังคมในอดีต ๒. ศึกษาและวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย สรุปจันทลักษณ์ของโคลงและร้อยซึ่งรวมเรียกว่าลิลิต ๓. เลือกบทเพลง ๆ นำมาอ่านออกเสียงพร้อมทั้งนำไปท่องเป็นบทอาขยาน ๔. นำบทที่เลือกได้มาร่วมกันแปลความหมายของคำประพันธ์

ตัวชี้วัด	ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ศาสตร์และวิธีชีวิตของสังคมในอดีต ๓. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ๖. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะและเหมาะสมกับ		๔. บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ๕. การอ่านออกเสียง - บทร้อยแก้ว - บทร้อยกรอง ๖. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ๗. มารยาทในการอ่าน ๘. ภาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์			โดยหาศัพท์ยากร่วมกับการแปลจากบริบท ๕. สรุปเนื้อเรื่องเป็นแผนผังความคิดประกอบด้วยตัวละคร ลำดับเหตุการณ์ สถานที่ คำศัพท์เกี่ยวกับการสงคราม ๖. ร่วมกันคิดหลักเกณฑ์การประเมินค่าวรรณคดีในด้านวรรณศิลป์ ภาพสะท้อน ด้านแนวคิด ค่านิยม และคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ๗. แบ่งกลุ่มผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดี เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายแต่ละด้าน โดยยกข้อความจากคำประพันธ์ประกอบพร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการนำคุณค่าที่ได้รับไปประยุกต์ใช้นำเสนอเป็นรายงาน ๘. แต่งโคลงและร่าย ๙. นำเสนอผลงานร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิพากษ์ผลงานและปรับปรุงพัฒนางาน

ตัวชี้วัด	ความคิด รวบยอด	สาระการเรียนรู้	ทักษะการคิด	ชิ้นงาน/ ภาระงาน	แนวการจัดกิจกรรม การเรียนรู้
เรื่องที่อ่าน ๒. ดีความ แปลความ และขยาย ความเรื่อง ที่อ่าน ๖. ตอบคำถาม จากการอ่าน งานเขียน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลา ที่กำหนด ๗. อ่านเรื่อง ต่าง ๆ แล้ว เขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และ รายงาน ๘. มีมารยาท ในการอ่าน สาระที่ ๔ หลักการใช้ ภาษาไทย มาตรฐาน ท ๔.๑ ๔. แต่งบท ร้อยกรอง					

หน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วย มรดกทางภาษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๑๒ ชั่วโมง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๑. เป้าหมายการเรียนรู้

๑.๑ ความเข้าใจที่คงทน

วรรณคดีของไทยเป็นมรดกทางภาษาที่มีคุณค่าในด้านวรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยมและวิถีชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้สร้างผลงานและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๑.๒ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม (เป็นแกน)

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์
เบื้องต้น

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทาง
ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและ
วรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๖ ท่องจำและบอกคุณค่าของอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรอง
ที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้องไพเราะ
และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๒ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๖ ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๗ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๔/๔ แต่งบทร้อยกรอง

๑.๓ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านและการศึกษาวรรณคดี โดยการวิเคราะห์วิจารณ์ ในด้านวรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และวิถีชีวิตจะทำให้ได้ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานและการดำเนินชีวิตได้

๑.๔ สาระการเรียนรู้

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

- หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น
- การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
- การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม
- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

สาระที่ ๑ การอ่าน

- การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง
- การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ
- มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

- แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์

๑.๕ ทักษะการคิด

- ๑.๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์
- ๑.๕.๒ ทักษะการสังเคราะห์
- ๑.๕.๓ ทักษะการประเมิน
- ๑.๕.๔ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
- ๑.๕.๕ ทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน)

๑.๖ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑.๖.๑ รักการอ่าน
- ๑.๖.๒ ใฝ่เรียนรู้
- ๑.๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๑.๖.๔ รักความเป็นไทย

๒. หลักฐานการเรียนรู้

๒.๑ ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ๑) รายงานการวิเคราะห์วรรณคดี
- ๒) แต่งคำประพันธ์ประเภทร่าย

๒.๒ การวัดและการประเมินผล

- ๒.๒.๑ การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๑) การวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
 - ๒) การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง
 - ๓) การอ่านจับใจความแล้วสรุปเป็นแผนผังความคิด
 - ๔) การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
 - ๕) การแปลความหมายของคำประพันธ์
 - ๖) การประเมินคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม
- ๒.๒.๒ การวัดและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๑) รายงานผลการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และความรักชาติ
 - ๒) การแต่งประพันธ์ประเภทร่าย
 - ๓) คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๓. กิจกรรมการเรียนรู้

๓.๑ นักเรียนดูภาพยนตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เช่น พระศรีสุริโยทัย สมเด็จพระนเรศวร เพื่อทบทวนความรู้ด้านประวัติศาสตร์ที่มุ่งเน้นวิถีชีวิตของสภาพสังคมในอดีต ค่านิยม และความรักชาติ

๓.๒ ให้นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์โดยครูใช้คำถามกระตุ้นการคิด เช่น

- ๑) ในภาพยนตร์เรื่องนี้นักเรียนดู/หนังสือที่นักเรียนอ่านมีตัวละครคือใครบ้าง
- ๒) ตัวละครแต่ละคนมีลักษณะนิสัยเป็นอย่างไรบ้าง
- ๓) ตัวละครคนไหนที่นักเรียนคิดว่าเป็นแบบอย่างที่ดีได้ เพราะอะไร
- ๔) ทำไมนักเรียนคิดว่าตัวละครที่นักเรียนเลือกเป็นตัวอย่าง จึงเป็นแบบอย่างได้ และเป็นแบบอย่างในเรื่องอะไร
- ๕) นักเรียนคิดว่าเราจะเอาข้อดีของตัวละครมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
- ๖) ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์เหมือนในภาพยนตร์/หนังสือที่นักเรียนอ่าน นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างไร
- ๗) นักเรียนคิดว่าประวัติศาสตร์มีประโยชน์ต่อประเทศชาติในปัจจุบันอย่างไร
- ๘) นักเรียนจะต้องทำอย่างไรจึงจะแสดงให้คนอื่นเห็นว่านักเรียนมีความรักชาติ

๓.๓ ให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิด แนวคิดที่ได้จากการดูและการอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ทำเป็นแผนผังความคิดในด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์ วรรณศิลป์ แนวคิด ค่านิยม และความรักชาติ

๓.๔ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกมานำเสนอเป็นแผนผังความคิด และเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ร่วมกันวิพากษ์ผลงานโดยให้เหตุผลสนับสนุนข้อมูลที่นำเสนอ

๓.๕ นักเรียนศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นกรณีศึกษา เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย

๓.๖ นักเรียนฝึกวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวรรณคดีและวรรณกรรม แล้วให้นำเสนอในรูปแบบ Venn Diagram พร้อมอธิบายประกอบ

๓.๗ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้างของวรรณคดีและวรรณกรรมแล้วสรุปความเหมือนและความแตกต่าง

๓.๘ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และประเมินคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมในด้าน

๑) วรรณศิลป์

๒) แนวคิด

๓) ค่านิยม

๔) ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕) การกำหนดแนวทางการนำไปใช้

๓.๙ นักเรียนช่วยกันเลือกบทประพันธ์ที่เด่น ๆ หรือบทที่นักเรียนชอบ แล้วฝึกอ่านออกเสียงทำนองเสนาะตามลักษณะคำประพันธ์แต่ละประเภท และเลือกมาใช้เป็นบทอาขยานประจำชั้นเรียน

๓.๑๐ นักเรียนร่วมกันแปลความหมายของบทประพันธ์ที่นักเรียนชอบ หาคำยาก แปลความ ดีความ และสรุปความ

๓.๑๑ นักเรียนร่วมกันตั้งเกณฑ์การประเมินคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมในด้านวรรณศิลป์ ภาพที่สะท้อนด้านความคิด ค่านิยม วิถีชีวิตและคุณค่าทางประวัติศาสตร์

๓.๑๒ นักเรียนร่วมกันประเมินคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมตามแบบที่นักเรียนร่วมกันสร้างขึ้น

๓.๑๓ ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิด โดยระบุประเด็นปัญหาให้นักเรียนพิจารณาหาทางเลือกถึงวิธีการหาทางรักษาวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีคุณค่าของเราได้อย่างไร ทำไมต้องรักษา ถ้าไม่รักษาจะส่งผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างไร ถ้าเราช่วยกันรักษาไว้ให้คงอยู่จะมีผลดีอย่างไร โดยหาเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็น

๓.๑๔ นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิด/แนวคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

๓.๑๕ นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันแต่งโคลงและร่าย แล้วนำมาเสนอ

๓.๑๖ นักเรียนร่วมกันวิพากษ์ผลงานของเพื่อนอย่างสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน

๑) เกณฑ์การประเมินรายงานผลการวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	๔	๓	๒	๑		
๑. การสรุปสาระ สำคัญ	มีสาระสำคัญ ครบถ้วนและ ถูกต้อง ตามประเด็น ที่ต้องการทั้งหมด	มีสาระสำคัญ ครบถ้วนตาม ประเด็น ที่ต้องการเป็น ส่วนใหญ่	มีสาระสำคัญ ตรงตามประเด็น ที่ต้องการเป็น บางส่วน	มีสาระสำคัญ ตรงตามประเด็น ที่ต้องการเป็น ส่วนน้อย	๒	๘
๒. การใช้ภาษา	มีการนำเสนอ ความคิดสำคัญ และมีการขยาย ความที่ช่วยให้ผู้อ่าน เกิดความเชื่อมั่น ผลการศึกษา	มีการนำเสนอ ความคิดสำคัญ แต่ขาดการขยาย ความบางส่วน ทำให้ผู้อ่านได้รับ ข้อมูลไม่ชัดเจน ขาดความเชื่อมั่น ในการศึกษา ค้นคว้า	มีการนำเสนอ ความคิดสำคัญ แต่ไม่ชัดเจน	มีการนำเสนอ ความคิดสำคัญ บางประเด็น	๓	๑๒
๓. คุณค่า ทางวรรณคดี	วิเคราะห์ได้ ครอบคลุมและ มีรายละเอียด ทุกแง่มุม	วิเคราะห์ได้ ครอบคลุมแต่ ขาดรายละเอียด บางประเด็น	วิเคราะห์ ไม่ครอบคลุม และขาด รายละเอียด	วิเคราะห์ ไม่ครอบคลุม และไม่มี รายละเอียด	๕	๒๐
คะแนนรวม						๔๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๓๓ - ๔๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๒๕ - ๓๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๗ - ๒๔	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑๐ - ๑๖	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

๒) เกณฑ์การประเมิน การแต่งโคลงและร่าย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน				น้ำหนัก	คะแนน รวม
	๔	๓	๒	๑		
๑. รูปแบบ	มีโครงสร้าง ของฉันทลักษณ์ ถูกต้องครบถ้วน ทุกองค์ประกอบ	มีโครงสร้าง ของฉันทลักษณ์ ถูกต้องครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่	มีโครงสร้าง ของฉันทลักษณ์ ถูกต้อง เป็นบางส่วน	มีโครงสร้าง ของฉันทลักษณ์ ถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	๔	๑๖
๒. เนื้อหา	เนื้อหาน่าสนใจ ใช้ภาษาถูกต้อง ทั้งหมด มีการ เชื่อมโยงได้ดี สื่อความหมาย เข้าใจง่าย	เนื้อหาน่าสนใจ ใช้ภาษาถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ มีการเชื่อมโยง ได้ดี สื่อความ หมายไม่ชัดเจน	เนื้อหาน่าสนใจ ใช้ภาษาถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ แต่ขาดการ เชื่อมโยง สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน	เนื้อหาน่าสนใจแต่ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ไม่สื่อความหมาย	๓	๑๒
๓. การใช้ภาษา	ถูกต้องตาม หลักฉันทลักษณ์ ทั้งหมด	ถูกต้องตาม หลักฉันทลักษณ์ เป็นส่วนใหญ่	ถูกต้องตาม หลักฉันทลักษณ์ เป็นบางส่วน	ถูกต้องตาม หลักฉันทลักษณ์ เป็นส่วนน้อย	๓	๑๒
คะแนนรวม						๔๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๓๓ - ๔๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๒๕ - ๓๒	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๗ - ๒๔	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑๐ - ๑๖	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

ภาคผนวก

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ทักษะการคิดที่นำมาพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้ใช้กรอบด้านกระบวนการในการคิด ประกอบด้วย

๑. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการคิดทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน และเป็นทักษะที่เป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงที่ซับซ้อนขึ้น ทักษะการคิดขั้นพื้นฐานจัดเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะการคิดที่ใช้ในการสื่อสาร และกลุ่มทักษะการคิดที่เป็นแกน

๒. ทักษะการคิดขั้นสูง จัดเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะพัฒนาลักษณะการคิด และทักษะกระบวนการคิด

สำหรับแนวทางการพัฒนาทักษะการคิด มุ่งเน้นการนำกระบวนการที่ใช้ในการคิดบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และเพื่อให้ครูผู้สอนได้มีความชัดเจนต่อการนำทักษะการคิดสู่การปฏิบัติ ได้นำเสนอความหมายของทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

ทักษะการคิดที่ใช้ในการสื่อสาร

ทักษะการคิด	ความหมาย
๑. การฟัง	การรับรู้ความหมายจากเสียงที่ได้ยิน การได้ยินเป็นความสามารถ ที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ยิน ดีความและจับความสิ่งที่รับรู้นั้น เข้าใจและจดจำไว้
๒. การพูด	การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและความรู้สึกของ ผู้พูดให้ผู้ฟังได้รับรู้และเกิดการตอบสนอง
๓. การอ่าน	การรับรู้ข้อความในการเขียนของตนเองหรือของผู้อื่น รวมถึงการรับรู้ความหมายจาก เครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น สัญลักษณ์จราจร
๔. การเขียน	การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของบุคคลออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

ทักษะการคิดที่เป็นแกน

ทักษะการคิด	ความหมาย
๑. การสังเกต	การรับรู้และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้ ได้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ไม่มีการใช้ประสบการณ์ และความคิดเห็นของผู้สังเกตในการเสนอข้อมูล ข้อมูลจากการสังเกตมีทั้งข้อมูลเชิง คุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ
๒. การสำรวจ	การพิจารณาตรวจสอบสิ่งที่สังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และความคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งนั้น
๓. การสำรวจค้นหา	การค้นหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่รู้หรือรู้น้อยมากอย่างมีจุดหมายด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ ข้อมูลมากที่สุด
๔. การตั้งคำถาม	การพูดหรือการเขียนสิ่งที่สงสัย หรือสิ่งที่ต้องการรู้
๕. การระบุ	การบ่งชี้สิ่งต่าง ๆ หรือบอกส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบหรือลักษณะของสิ่งที่ศึกษา
๖. การรวบรวมข้อมูล	การใช้วิธีการต่าง ๆ เก็บข้อมูลที่ต้องการรู้
๗. การเปรียบเทียบ	การจำแนก ระบุ สิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งที่เหมือนกันและสิ่งที่ต่างกัน
๘. การคิดแยก	การแยกสิ่งที่มีลักษณะต่างกันตั้งแต่ ๑ อย่างขึ้นไปออกจากกัน
๙. การจัดกลุ่ม	การนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีสมบัติเหมือนกันตามเกณฑ์มาจัดเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มมีเกณฑ์ ต่างกัน

ทักษะการคิด	ความหมาย
๑๐. การจำแนกประเภท	การนำสิ่งต่าง ๆ มาแยกเป็นกลุ่มตามเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับทางวิชาการหรือยอมรับโดยทั่วไป
๑๑. การเรียงลำดับ	การนำสิ่งต่าง ๆ มาจัดเรียงไปในทิศทางเดียวกัน โดยใช้เกณฑ์การจัดเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง
๑๒. การแปลความ	การเรียบเรียงและถ่ายทอดข้อมูลในรูปแบบ/วิธีการใหม่ที่แตกต่างกันจากเดิมแต่ยังคงสาระเดิม
๑๓. การตีความ	การบอกความหมายหรือความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือสาระที่แฝงอยู่ไม่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน โดยการเชื่อมโยงกับบริบทความรู้/ประสบการณ์เดิมหรือข้อมูลอื่น ๆ
๑๔. การเชื่อมโยง	การบอกความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลอย่างมีความหมาย
๑๕. การสรุปย่อ	การจับเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องที่ต้องการสรุปและนำมาเรียบเรียงให้กระชับ
๑๖. การสรุปอ้างอิง	การนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการสรุปลงความเห็นเกี่ยวกับข้อมูล
๑๗. การให้เหตุผล	การอธิบายเหตุการณ์หรือการกระทำต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงให้เห็นถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำนั้น ๆ
๑๘. การนำความรู้ไปใช้	การนำความรู้ที่เกิดจากความเข้าใจไปใช้เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ทักษะการคิดขั้นสูง

ทักษะการคิดซับซ้อน

ทักษะการคิด	ความหมาย
๑. การทำให้กระจ่าง	การให้รายละเอียดหรือคำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่สงสัยหรือคลุมเครือเพื่อให้เกิดความชัดเจน
๒. การสรุปลงความเห็น	การให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูล/เรื่องที่ศึกษา โดยการเชื่อมโยง และอ้างอิงจากความรู้หรือประสบการณ์เดิม หรือจากข้อมูลอื่น ๆ รวมทั้งเหตุผล
๓. การให้คำจำกัดความ	การระบุลักษณะเฉพาะที่สำคัญของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ต้องการนิยาม
๔. การวิเคราะห์	การจำแนก แยกแยะ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง/เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น
๕. การสังเคราะห์	การนำความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์มาผสมผสานสร้างสิ่งใหม่ที่มีลักษณะต่างจากเดิม
๖. การประยุกต์ใช้ความรู้	การนำความรู้ที่มีไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม

ทักษะการคิด	ความหมาย
๑. การจัดระเบียบ	การนำข้อมูลหรือสิ่งต่าง ๆ มาจัดให้เป็นระเบียบในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อให้สะดวกแก่การดำเนินการ
๒. การสร้างความรู้	การสร้างความรู้ของตนเองจากการทำความเข้าใจเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิม
๓. การจัดโครงสร้าง	การนำความรู้มาจัดให้เห็นเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล/ข้อความรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของโครงสร้างนั้น ๆ
๔. การปรับโครงสร้าง	การนำข้อมูลมาปรับ/เปลี่ยน/ขยายโครงสร้างความรู้เดิม
๕. การหาแบบแผน	การหาชุดความสัมพันธ์ของลักษณะหรือองค์ประกอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
๖. การพยากรณ์	การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า โดยอาศัยการสังเกต ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ หรือใช้ความรู้ที่เป็นหลักการ กฎ หรือทฤษฎี ในเรื่องนั้นมาช่วยในการทำนาย
๗. การหาความเชื่อพื้นฐาน	การใช้หลักเกณฑ์ผลค้นหาความเชื่อที่กำหนดการกระทำของบุคคลนั้น
๘. การตั้งสมมติฐาน	การคาดคะเนคำตอบที่ยังไม่ได้พิสูจน์ บนฐานข้อมูลจากการสังเกตปรากฏการณ์ความรู้ และประสบการณ์เดิม
๙. การพิสูจน์ความจริง	การหาข้อมูลที่เชื่อถือได้มาสนับสนุนข้อสรุปหรือคำตอบว่าเป็นจริง
๑๐. การทดสอบสมมติฐาน	การหาข้อมูลที่เป็นความรู้เชิงประจักษ์เพื่อใช้สนับสนุนหรือคัดค้านคำตอบล่วงหน้าที่คาดคะเนได้ หรือเพื่อยอมรับหรือปฏิเสธคำตอบที่คาดคะเนไว้
๑๑. การตั้งเกณฑ์	การบอกประเด็น/หัวข้อที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมิน
๑๒. การประเมิน	การตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการนำผลจากการวัดไปเทียบกับระดับคุณภาพที่กำหนด

ทักษะพัฒนาทักษะการคิด

ลักษณะการคิด	ความหมาย
๑. คิดคล่อง	การให้ได้ข้อมูลจำนวนมากอย่างรวดเร็ว
๒. คิดหลากหลาย	การให้ได้ข้อมูลหลายประเภท
๓. คิดละเอียด	การให้ได้ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการคิด
๔. คิดชัดเจน	การคิดที่ผู้คิดรู้ว่าตนรู้และไม่รู้อะไร เข้าใจและไม่เข้าใจอะไร และสงสัยอะไรในเรื่องที่คิด
๕. คิดอย่างมีเหตุผล	การใช้หลักเหตุผลในการคิดพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
๖. คิดถูกทาง	การคิดที่ทำให้ได้ความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นประโยชน์ระยะยาว
๗. คิดกว้าง	การคิดโดยพิจารณาถึงองค์ประกอบ/แง่มุมต่าง ๆ ของเรื่องที่คิดอย่างครอบคลุม
๘. คิดไกล	การคิดที่ทำให้สามารถอธิบายเหตุการณ์ในอนาคตได้
๙. คิดลึกซึ้ง	การคิดที่ทำให้เข้าใจความซับซ้อนของโครงสร้างและระบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในโครงสร้างของเรื่องที่คิด

ทักษะกระบวนการคิด

ทักษะกระบวนการคิด	ความหมาย
๑. กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการคิด เพื่อให้ได้ความคิดที่รอบคอบสาเหตุที่จะเชื่อหรือจะทำโดยผ่านการพิจารณาปัจจัยรอบด้านอย่างกว้างไกล ลึกซึ้ง และผ่านการพิจารณากลับกรองไตร่ตรอง ทั้งทางด้านคุณ-โทษ และคุณค่าที่แท้จริงของสิ่งนั้นมาแล้ว
๒. กระบวนการคิดตัดสินใจ	การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้ในการพิจารณาเลือกตัวเลือกที่มีตั้งแต่ ๒ ตัวเลือกขึ้นไป ทางเลือกนั้นอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
๓. กระบวนการคิดแก้ปัญหา	กระบวนการแก้ปัญหาทั่วไป การแก้ปัญหาเป็นขั้นตอน การเผชิญฝ่าฟันอุปสรรคและแก้ไขสถานการณ์เพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป กระบวนการแก้ปัญหา (เฉพาะโจทย์ปัญหาตัวเลข) การแก้ปัญหามathematics หมายถึง ขั้นตอนในการหาคำตอบของโจทย์ปัญหา
๔. กระบวนการวิจัย	ขั้นตอนที่ใช้หาคำตอบของปัญหาเป็นผลให้พบองค์ความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ใช้แก้ปัญหานั้นมีความเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

ทักษะการคิด	ความหมาย
๕. กระบวนการคิดสร้างสรรค์	ความคิดที่แปลกใหม่ที่จะนำไปสู่สิ่งต่าง ๆ ผลผลิตใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีและความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่
๖. กระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การคิดค้นหาปัญหาอย่างแท้จริง ชัดเจน เปิดรับข้อมูล ความคิด พิสูจน์ แยกแยะ ให้ความคิดเห็นที่ดีที่สุด และแปลงความคิดไปสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

ที่มาของข้อมูล

เอกสาร

ทิตนา แหมมณีและคณะ ๒๕๕๙. การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของ
นิสิตนักศึกษาครูระดับปริญญาตรีสำหรับหลักสูตรครุศึกษา : รายงานการวิจัย.
คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เอกสารเย็บเล่ม)

เว็บไซต์

<http://www.wikipedia.org/wiki>

<http://www.wangnoi-nfe/index.file/Page1181.html>

http://www.kku.ac.th/thai416102/SubjectWeb/Critical-Reading_Meaning.htm

<http://www.e-learning.mfu.ac.th/mflu/1001/chapler31.htm>

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

๑. นายชินภัทร ภูมิรัตน
๒. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า
๓. นางสาววิณา อัครธรรม

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. รศ.ดร.ทศนา แคมมณี
๒. ดร.เพ็ญนิ ห่อวัฒนพงษ์

ผู้กำหนดกรอบแนวคิด

๑. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า
๒. นางสาวกัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๑. นางสาวกัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์
๒. นางสาวศรินทร เศรษฐการุณย์
๓. นางสาววรรณ ชุนศรี
๔. นางผาณิต ทวีศักดิ์
๕. นางบุษริน ประเสริฐรัตน์
๖. นางสาวเปรมวดี ศรีธนพล
๗. นางสาวภัทรา สุวรรณบัตร
๘. นางสาวจรรยา ศรี แจบไธสง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๑

การวิเคราะห์ตัวชี้วัดสู่การพัฒนาทักษะการคิด

๑. นางวิไล วัชรพิชัย	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑
๒. นางสาวพรพิมล ทักษะวรรณ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑
๓. นางสาวรัตนทิพย์ เอื้อชัยสิทธิ์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๑
๔. นางกิตติมา จันทร์บั้ง	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต ๑
๕. นางสาวศศิกาญจน์ รัตนศรี	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๒
๖. นางสาววนิดา วรรณโชติ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓
๗. นายสำเนา ณะสมบัติ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๒
๘. นางสุจารีย์ จันทร์อยู่	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒
๙. นางเบญจา เสมอเหมือน	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๒
๑๐. นางสุนันทา พวงไพบูลย์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรริรัมย์ เขต ๒
๑๑. นางธันชา ไกรอนุพงษ์	ครูโรงเรียนชุมชนโนนหัววันครู
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๕
๑๒. นางสาวนิจสุตา อภินันท์ทากรณ์	หัวหน้าสถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๔. นางสาวสุภาวดี ตรีรัตน์

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๕. นางสาวปริญญญา ฤทธิเจริญ

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๖. นายสันติสุข สันติศาสนสุข

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๒

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๑. นางวิไล วัชรพิชัย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

๒. นางสาวศศิกาญจน์ รัตนศรี

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๒

๓. นางสุจารีย์ จันทรรอย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี เขต ๒

๔. นางธรรษา ไกรอนุพงษ์

ครูโรงเรียนชุมชนโนนหันวันครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๕

๕. นางนิลบล โพธิ์นาค

ครูโรงเรียนวัดล้านตอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑

๖. นางสาวสุนันทา โยทองยศ

ครูโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑

๗. นางพรรณิ ปรารค์ศรีทอง

ครูโรงเรียนสาธิตฯ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๘. นางศิริพร จุลมุลิ

ครูโรงเรียนบ้านเกศกาสร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๙. นางนิชรา พรหมประไพ

ครูโรงเรียนนครไตรตรึงษ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๑๐. นางปานทิพย์ ปัดถาวโร

ครูโรงเรียนหนองช้างควา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๓

๑๑. นางสาวสมจิตร ปรางค์สุวรรณ

ครูโรงเรียนวัดหัวหมอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต ๑

๑๒. นางรัชณี รักใหม่

ครูโรงเรียนบ้านท่าแค (วันครู ๒๕๐๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต ๑

๑๓. นางคำปุ่น ทิพย์โชติ

ครูโรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๓

๑๔. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๕. นางสาวสุภาวดี ตรีรัตน์

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๓

บรรณาธิการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๑. นางวิไล วัชรพิชัย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

๒. นางสาวศศิภาญจน์ รัตนศรี

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต ๒

๓. นางสุจารีย์ จันทร์อยู่

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒

๔. นางธันชา ไกรอนุพงษ์

ครูโรงเรียนชุมชนโนนหันวันครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๕

๕. นางนิลบล โพธิ์นาค

ครูโรงเรียนวัดล้านตอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑

๖. นางสาวสุนันทา โยทองยศ

ครูโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑

๗. นายคุณช่วย ปิยวิทย์

ครูโรงเรียนสุนทรวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

๘. นางศิริพร จุลมุสิ

ครูโรงเรียนบ้านเกศกาสร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๙. นางนิชรา พรหมประไพ

ครูโรงเรียนนครไตรตรึงษ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต ๑

๑๐. นางปานทิพย์ ปัดถาวโร

ครูโรงเรียนหนองช้างควา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๓

๑๑. นางสมจิตร ปรางค์สุวรรณ

ครูโรงเรียนวัดหัวหมอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต ๑

๑๒. นางรัชณี รักใหม่

ครูโรงเรียนบ้านท่าแค (วันครู ๒๕๐๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง เขต ๑

๑๓. นางศรวณีย์ บัวชม

ครูโรงเรียนบุญวัฒนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

๑๔. นางสาวสุภาวดี ตรีรัตน์

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๔

บรรณาธิการเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๑. นางวิไล วัชรพิชัย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑

๒. นางชลโบล ทศวิล

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด

๓. นางสุจารีย์ จันทร์อยู่

ศึกษานิเทศก์

สำนักเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒

๔. นางสาวมนทิรา ภักดีณรงค์

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๔

๕. นางสาวนิลยา ทองสี

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๑

๖. นางสาวสุภาวดี ตรีรัตน์

นักวิชาการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๗. นางสาวกัญญิกา พรหมณัฏพัทธ์

รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน ครั้งที่ ๕

บรรณาธิการหลังทดลองใช้เอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

๑. นายประทีป แสงเปี่ยมสุข	ข้าราชการบำนาญ
๒. นายประไพศรี พุ่มชูศักดิ์	ข้าราชการบำนาญ
๓. นางวิไล วัชรพิชัย	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๑
๔. นางสาวรีย์ จันทรรอยุ่	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต ๒
๕. นางสาวมนทิรา ภักดีณรงค์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต ๔
๖. นางสาวนิลยา ทองศรี	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต ๑
๗. นางสาวศศิภาณุจน์ รัตนศรี	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สงขลา เขต ๒
๘. นางพัชรี ศิริชะภูมิ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต ๑
๙. นางคำปุ่น ทิพย์โชติ	ครูโรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐
๑๐. นางสาวปรีดาภรณ์ อุทากิจ	ครูโรงเรียนบ้านหนองกาโนนลิ้มมา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต ๓

๑๑. นางปราณี ปะกัระสา

ครูโรงเรียนบ้านโคกสว่างนาดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุดรธานี เขต ๓

๑๒. นางสาวกัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

รองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา

๑๓. นางสาวชนิสรา สุขเลิศ

นักวิชาการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้เรียบเรียง และจัดทำฉบับสมบูรณ์

นางสาวกัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

รองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้บรรณาธิการขั้นสุดท้าย

๑. นางสาววิณา อัครธรรม

ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา

๒. นางสาวกัญญิกา พราหมณ์พิทักษ์

รองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ออกแบบปกและรูปเล่ม

นายดุสิต จันทร์ศรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต ๑

นายวิเชียร เชียงว่อง

โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง